

MİRASIN REDDİ KURUMU
VE
İCRA HUKUKU UYGULAMASI

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

Hazırlayan:
Av. Fatih KARAMERCAN, LL.M.

KAYNAKÇA

(GENEL ESERLER)

ANTALYA, O. Gökhan; SAĞLAM, İpek, Miras Hukuku, İstanbul, 2015.

ÇABRİ, Sezer, Miras Hukuku Şerhi (TMK m. 575-639), C: II, İstanbul, 2020.

DURAL, Mustafa; ÖZ, Turgut, Türk Özel Hukuku C: IV, Onaltıncı Bası, İstanbul, 2021.

EREN, Fikret; YÜCER AKTÜRK, İpek, Türk Miras Hukuku, Ankara, 2019.

GENÇCAN, Ömer Uğur, Miras Hukuku, Genişletilmiş 5. Baskı, Ankara, 2021.

İMRE, Zahit; ERMAN, Hasan, Miras Hukuku, Gözden Geçirilmiş 12. Basım, İstanbul, 2016.

İNAN, Ali Naim; ERTAŞ, Şeref; ALBAŞ, Hakan, Türk Medeni Hukuku Miras Hukuku, Miras Hukuku, Mevzuattaki Değişikliklere ve Uygulamalardaki Yeniliklere Göre Genişletilmiş ve Güncellenmiş 10. Bası, Ankara, 2019.

İŞGÜZAR, Hasan; DEMİR, Mehmet; YILMAZ, Süleyman, Miras Hukuku, Ankara, 2019.

KILIÇOĞLU, Ahmet M., Miras Hukuku, Genişletilmiş 9. Bası, Ankara, 2018.

SEROZAN, Rona; Engin, Baki İlkay, Miras Hukuku, Güncellenmiş 5. Baskı, Ankara, 2018.

TEKİNAY, Selahattin Sulhi; AKMAN, Sermet; BURCUOĞLU, Haluk; ALTOP, Atilla, Tekinay Eşya Hukuku, C: I, 5. Bası, İstanbul, 1989.

ÜNAL, Mehmet; BAŞPINAR, Veysel, Şekli Eşya Hukuku, 9. Baskı, Ankara, 2017.

(MONOGRAFİK ESERLER)

BAYGIN, Cem, Türk Miras Hukukunda Alacaklıların Korunması, Ankara, 2005.

BİRİNCİ UZUN, Tuba, Mirasın Resmi Tasfiyesi, Ankara, 2018.

DOĞAN, Murat, Tapu Sicilinde Tasarruf Yetkisinin Kısıtlanması Şerhi, Ankara, 2004.

ERDÖNMEZ, Güray, Alacaklılara Zarar Verme Kastıyla Yapılan Tasarrufların İptali, 2. Bası, İstanbul, 2019.

HELVACI, İlhan, Eski Medenî Kanunumuzla Karşılaştırmalı Olarak Türk Medenî Kanununa Göre Mirasın Reddi (MK. m. 605 - MK. m. 618), İstanbul, 2002.

İYİLİKLİ, Ahmet Cahit, Hukuk Yargılamasında Terekenin Resmî Defterinin Tutulması, Ankara, 2021.

KARADEMİR AYDEMİR, Dilek, Medeni Usul Hukukunda Mahkemelerin Yetkisi, 2. Baskı, Ankara, 2019.

UMAR, Bilge, Türk İcra - İflâs Hukukunda İptal Dâvası, İstanbul, 1963.

YILDIRIM, M. Kamil, İcra ve İflas Hukukunda İptal Davaları, İstanbul, 1995.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

(HAKEMLİ MAKALELER)

AKÇAAL, Mehmet, Hükmi Reddin Tespiti Davası, MÜHF-HAD, C: 25, S: 2 (Prof. Dr. Ferit Hakan Baykal Armağanı), Y: 2019, s. 520-540.

AKKAYA, Tolga, Alacaklıdan Mal Kaçırmaya Yönelik Muvazaalı Tasarrufların İcra ve İflâs Kanunu'nda Düzenlenen İptal Davasına Konu Olup Olamayacağı Sorunu, MİHDER, S: 3, Y: 2006, s. 661-684.

ŞAHAN, Gökhan, Mirası Reddeden Mirasçının Alacaklılarının Korunması, ERÜHFD, C: XV, S: 1, Y: 2020, s. 1-40.

TUNCER KAZANCI, İdil; ÖCAL APAYDIN, Bahar, Mirasçılardan Alacaklılarını Koruyan Davalar İle Tasarrufun İptali Davası İlişkisi, İnÜHFD, C: 2, Özel Sayı, Y: 2015, s. 775-808.

YAVUZ, Cevdet; AÇIKGÖZ, Osman, Mirasın Temsilci Aracılığıyla Reddedilmesi Halinde Özel Yetkinin Gerekli Olup Olmadığı Hususunun Öğretideki Görüşler ve Yargıtay Kararları Işığında Değerlendirilmesi, YÜHFD, C: XVIII, S: 2 (Prof. Dr. Abdülkadir Arpacı'ya Armağan), Y: 2021, s. 677-693.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

Mirasçılık sıfatına haiz bir kişi kendisine miras kaldığında dört seçenekten birisini seçebilir.

1. Mirası kabul edebilir.
2. Miras reddedebilir.
3. Mirası tutulan deftere göre kabul edebilir.
4. Resmî tasfiye talep edebilir.

Mirasın reddi, gerçek ve hükmen reddi olarak ikiye ayrılmaktadır. Mirasın gerçek ve hükmen reddi arasındaki (görevli ve yetkili mahkeme, şartları, süresi, sonuçları açısından) farklara değinildikten sonra, mirasın reddi durumunda alacaklıların sahip olduğu haklara istinaden açabileceği davalar hakkında da bilgiler verilecektir. Çalışma konumuz, "Mirasın Reddi" kurumu olmakla birlikte İcra Hukuku uygulaması ile yakından ilgili defter tutma ve resmî tasfiye konusuna da Yargıtay Kararları kapsamında değinilecektir.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

Doktrindeki hâkim birinci görüşe¹ göre, mirasın reddi, kişiye sıkı sıkıya bağlı bir hak olmadığı için temsilci vasıtasıyla yapılabilir. Temsilcinin özel yetkiye sahip olması gerekir.

Doktrindeki başka bir görüş göre² ise mirasın hükmen reddi davası bakımından da Türk Medeni Kanununun Velayet, Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Tüzüğü m. 39/2 hükmün yola çıkılarak özel yetkili vekâletnamenin varlığının arandığı, halbuki, bahsi geçen düzenlemenin, TMK. m. 609 hükmü gibi gerçek reddin şekline ilişkin olduğu, hükmen reddin tespitine yönelik bir davada ise özel yetkili vekaletnamenin varlığı aranmaması gerektiği ifade edilmektedir.

Doktrindeki başka diğer bir görüşe³ göre, ret hakkının temsilci aracılığıyla kullanılmasında özel yetkinin gerekli olup olmadığı konusunda HMK m. 74 hükmü yol göstermektedir. Vekilin bazı işlemleri yapabilmesi için özel yetkinin gerekliliğini düzenleyen söz konusu hükmün son cümlesinde “...hangileri hakkında yetki verildiği açıklanmadıkça kişiye sıkı sıkıya bağlı haklarla ilgili davaları açamaz ve takip edemez.” ifadesi yer almaktadır. Kanun’un bu düzenlemesine göre, kişiye sıkı sıkıya bağlı bir hakla ilgili olarak vekilin dava açabilmesi için özel yetkili olması gerekir. Mirasın reddinin münhasıran şahsa bağlı bir hak olduğu dikkate alındığında, ret ile ilgili olarak temsilci/vekil aracılığıyla yapılacak işlemlerde özel yetki aranmalıdır. Dolayısıyla özel yetkinin gerekliliğinin hukukî dayanağı tüzük düzenlemesi değil mirasın reddinin münhasıran şahsa bağlı hak olmasıdır. Buna karşılık, mirasın hükmen reddinde ise terekenin borca batık olup olmadığına ilişkin bir tespit yapıldığından -münhasıran şahsa bağlı bir hakkın kullanılarak mirasbırakanla olan ilişkiyi sonlandırmaya yönelik bozucu yenilik doğuran bir hakkın kullanılması söz konusu olmadığından- genel yetki ile mirasın hükmen reddinin tespiti davasının temsilci tarafından açılması mümkündür.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

¹ DURAL/ÖZ, s. 412; SEROZAN/ENGİN, s. 523; ANTALYA/SAĞLAM, s. 361; EREN/YÜCER AKTÜRK, s. 504.

² AKÇAAL, s. 530; ÇABRİ, s. 560, 561.

³ YAVUZ/AÇIKGÖZ, s. 692.

MİRASIN REDDİ DAVALARINDA MİRASIN REDDİ YETKİSİNİ İÇEREN ÖZEL VEKALETNAME SUNULMASI DA ZORUNLUDUR.

T.C.
YARGITAY
14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2019/2113
KARAR NO : 2020/2916

Davacı vekili tarafından, davalı aleyhine 08.05.2014 gününde verilen dilekçe ile mirasın hükmen reddi talebi üzerine Dairemizin bozma ilamına uyularak yapılan duruşma sonunda; davanın kabulüne dair verilen 07.02.2019 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Davacılar vekili, 30.01.2008 tarihinde vefat eden muris Bekir T.'nun terekesinin borca batık olduğunun tespiti ile **mirasın hükmen reddine karar verilmesini istemiştir.**

Davalı vekili cevap dilekçesinde, üç ay içinde dava açılmadığından mirasın zımnen kabul edilmiş sayılacağını, murise ait taşınmazların değerinin düşük belirlendiğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece ilk olarak, TMK'nın 605/2. maddesi uyarınca mirasın hükmen reddine karar verilmiştir.

Davalı vekilinin temyizi üzerine Dairemizin, 17.04.2017 tarihli, 2017/144-3083 E. K. sayılı ilamıyla hükmün bozulmasına karar verilmiştir.

Davacılar vekilinin karar düzeltme talebi, Dairemizin 15.05.2018 tarihli, 2017/5439 Esas, 2018/3796 E. K. sayılı ilamıyla reddedilmiştir.

Mahkemece, bozma ilamına uyularak yapılan yargılama sonucunda davanın kabulüne karar verilmiştir.

Hükmü, davalı vekili temyiz etmiştir.

Dava, TMK'nun 605/2. maddesi gereğince açılan mirasın hükmen reddi istemine ilişkindir. Ölüm tarihinde miras bırakanın ödemedi aczi açıkça belli veya resmen tespit edilmiş ise, miras reddedilmiş sayılır (TMK m. 605/2). Mirasçılar Türk Medeni Kanununun 610. maddesinde yazılı aykırılık da bulunmadıkça yani zımnen mirası kabul etmiş duruma düşmüş olmadıkça her zaman murisin ödemedi aczinin tespitini isteyebilir. Türk Medeni

Kanununun 606. maddesinde belirtilen süre bu davada uygulanmaz. Dava alacaklılara husumet yöneltilecek görölür. Bu davada yetkili mahkeme ise alacaklıların davanın açıldığı zamandaki ikametgahı mahkemesidir. **Ayrıca Türk Medeni Kanununun Velayet, Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Tüzüğün 39/2. fıkrası gereğince mirasın reddi yetkisini içeren özel vekaletname sunulması da zorunludur.**

Mahkemece davanın kabulüne karar verilmesinde bir isabetsizlik yoktur. Ancak; davanın niteliği gereği davalı-alacaklının, murisin terekesinin borca batık olduğunu bilmediği, bilmesinin mümkün olmadığı, yapılan yargılama sonrasında terekenin borca batık olup olmadığına karar verildiği göz önünde bulundurularak yargılama giderinden davalının değil davacının sorumlu tutulması, davacı lehine vekalet ücretine hükmedilmemesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiş ise de bu husus kararın bozulmasını ve yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden HUMK'nın 438/7 maddesi gereğince hüküm sonucunun aşağıdaki şekilde düzeltilerek onanmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle hüküm sonucunun 3. ve 4. bendinin çıkartılarak yerine "Davanın niteliği gereği yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, davacı lehine vekalet ücretine hükmedilmesine yer olmadığına" yazılmak suretiyle düzeltilmesine, hükmün **DÜZELTİLMİŞ** ve **DEĞİŞTİRİLMİŞ** bu şekli ile **ONANMASINA**, peşin yatırılan harcın istek halinde yatırıma iadesine, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere 10.03.2020 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

AYNI YÖNDE KARAR:

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2021/1915

KARAR NO : 2021/3611

Davacılar vekili tarafından, 11/04/2005 gününde verilen dilekçe ile mirasın gerçek reddi talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın kabulüne dair verilen 20/04/2005 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davacı Reşat K. tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

_ K A R A R _

Dava, mirasın gerçek reddi isteğine ilişkindir.

Davacılar vekili, davacılar murisi Rifat K.'nin 28.01.2005 tarihinde öldüğünü, davacıların murisin mirasını kayıtsız şartsız reddettiklerinin tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece, davanın kabulüne karar verilmiştir.

Hükmü, davacı Reşat K. temyiz etmiştir.

Mirasın kayıtsız ve şartsız reddine ilişkin beyandan mirasçılarının tamamı muvafakat ederse dönülebilir.

Yasal koşulların gerçekleşmesi halinde mirasçılar Türk Medeni Kanununun 605/1 maddesine dayalı dava açabilecekleri gibi, Türk Medeni Kanununun 605/2 maddesine dayalı dava da açabilirler.

Gerçek ret, mirasçılarının sulh mahkemesine sözlü veya yazılı beyanı ile yapılır. (TMK m. 609) Yasal mirasçılarının murisin ölüm tarihinden itibaren üç ay içinde mirası reddetmeleri gerekir. Bu süre hak düşürücü nitelikte olup mahkemece re'sen dikkate alınması gerekir. Böyle bir davada sulh hukuk mahkemesi hakiminin görevi reddin süresinde olup olmadığı ve ret edenin mirasçılık sıfatı bulunup bulunmadığını incelemek, süre koşulu ile mirasçılık sıfatının gerçekleşmesi halinde ise, Türk Medeni Kanununun 609. maddesi uyarınca ret beyanını tespit ve tescil etmekten ibarettir. **Ayrıca TMK'nun Velayet, Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Tüzüğü'nün 39/2. fıkrası gereğince mirasın reddi yetkisini içeren özel vekaletname sunulması zorunludur.**

Mirasın kayıtsız ve şartsız reddine ilişkin beyan sulh hukuk mahkemesine ulaştıktan sonra bu beyandan tek taraflı olarak dönülemez. Mirasın gerçek reddi beyanı mahkemeye ulaştıktan sonra ret beyanından, ancak mirasçılarının tamamının muvafakatiyle veya açılacak olan reddin iptali davasının kabulü halinde dönülebilir.

Somut olayda, davacı Reşat'ın temyiz dilekçesinde mirasın reddi iradesinden döndüğünü beyan ettiği anlaşıldığından, mahkemece 28.01.2005 tarihinde ölen muris Rifat K.'nun davacıdan başka mirasçılarının da bulunduğu göz önünde bulundurularak, diğer mirasçılarının, davacının mirasın gerçek reddi beyanından dönmesi konusunda muvafakatlerinin bulunup bulunmadığı tespit edilmeli; diğer mirasçılarının tamamının davacının red beyanından feragatine muvafakat etmemeleri halinde ise bu kez dava açıldığı tarihte davacı vekilinin mirasın gerçek reddine ilişkin özel yetki içeren vekaletnamesinin olup olmadığı araştırılmalıdır. Dava açıldığı tarihteki davacı vekiline ait mirasın gerçek reddine ilişkin özel yetki içeren vekaletnamesinin bulunmaması halinde, mirasın reddi beyanının bir hukuki sonuç doğurmayacağı gözetilerek sonucuna göre bir karar verilmelidir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacının temyiz taleplerinin kabulüyle hükmün **BOZULMASINA**, peşin yatırılan harcın yatırıma iadesine, 31.05.2021 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

MİRASIN GERÇEK REDDİ İSTEMİNE İLİŞKİN DAVADA GÖREVLİ MAHKEME TÜRK MEDENİ KANUNU MADDE 609 UYARINCA SULH HUKUK MAHKEMESİDİR.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2017/4851

KARAR NO : 2021/994

Davacı tarafından, 30.12.2015 gününde verilen dilekçe ile mirasın gerçek reddi talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davada dava dilekçesinin görev yönünden reddine dair verilen 17.05.2016 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi talep eden vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

K A R A R

Talep, TMK 605/1. madde gereğince mirasın gerçek reddi istemine ilişkindir.

Talep eden vekili, muris Orhan Ö.'ün 28.02.2015 tarihinde vefat ettiğini, müvekkilinin muris ile görüşmediğini, 27/10/2015 tarihinde Adana 6. İş Mahkemesinin 2013/4. Esas sayılı dosyasından gönderilen tebligat neticesinde mirasçı olduğunu öğrendiğini, müvekkilinin muris ile olan kötü ilişkileri ve hakkında açılmış davalar nedeniyle mirasın reddine karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece, talebin asıl dayanağının murisin borç ilişkisine dayalı olduğu ve bu nedenle mirasın hükmen reddi isteğine ilişkin olduğu gerekçesiyle dava dilekçesinin görev yönünden reddine ve mahkemenin görevsizliğine karar verilmiştir.

Hüküm, talep eden vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yasal koşulların gerçekleşmesi halinde mirasçılar Türk Medeni Kanununun 605/1. maddesine dayalı dava açabilecekleri gibi, Türk Medeni Kanununun 605/2. maddesine dayalı dava da açabilirler.

Talep, Türk Medeni Kanununun 605/1 maddesine dayalı mirasın kayıtsız ve şartsız reddine ilişkindir. Miras, üç ay içinde reddolunabilir. Bu süre, yasal mirasçılar için, mirasçı olduklarını daha sonra öğrendikleri ispat edilmedikçe miras bırakanın ölümünü öğrendikleri, vasiyetname ile atanmış mirasçılar için miras bırakanın tasarrufunun kendilerine resmen bildirildiği tarihten itibaren işlemeye başlar (TMK m. 606).

Türk Medeni Kanununun 609. maddesi uyarınca, mirasın gerçek reddi isteminde görevli mahkeme, sulh hukuk mahkemesidir.

Somut olayda, talep eden vekili dilekçesinde açıkça talebin 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 605/1. maddesi uyarınca açılan muris Orhan Ö.'ün mirasının kayıtsız şartsız reddinin tespit ve tescili olduğunu belirtmiş ve alacaklılar hasım gösterilmemiştir. Talep eden vekili tarafından temyiz dilekçesinde de talebin, mirasın gerçek reddine ilişkin olduğu beyan edilmiştir. Mirasın gerçek reddinde, mirasçılarının, mirası kayıtsız şartsız reddettiğine ilişkin sözlü veya yazılı beyanı yeterli olup, talep edenler herhangi bir alacaklıya husumet yöneltmeden mirası kayıtsız şartsız hak düşürücü süre içinde reddederler. Terekenin borca batık olduğunu belirtmek mirasın hükmen reddi istemi olarak anlaşılamaz.

Mahkemece, işin esasına girilerek inceleme araştırma yapıp, bir karar verilmesi gerekirken yanılığlı değerlendirme ile görevsizlik kararı verilmesi doğru görülmemiş ve hükmün bu nedenlerle bozulması gerekmiştir

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle talep eden vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün **BOZULMASINA**, peşin yatırılan harcın yatırana iadesine, **17.02.2021** tarihinde oy birliği ile karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

Doktrindeki hâkim görüşe¹ göre, mirasın gerçek reddinde görevli ve yetkili mahkeme, ölenin son yerleşim yerindeki sulh hukuk mahkemesidir.

Doktrindeki diğer bir görüşe² göre, mirasın gerçek reddinde yetkili mahkeme, HMK m. 382/2-c.7 ve HMK m. 384 hükmünün uygulaması ile **talepte bulunan kişinin oturduğu yerdeki mahkemedir.**

Yargıtay 14. Hukuk Dairesi ise mirasın gerçek reddi istemine ilişkin davada yetkili mahkemenin **istekte bulunanın oturduğu yer mahkemesinin yetkili olduğu görüşündedir.**

EK BİLGİ: Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu'nun 22.06.2021 tarihli ve 196 sayılı Kararı ile Yargıtay 14. Hukuk Dairesi numarasının 7. Hukuk Dairesi olarak değiştirilmesine karar verilmiştir.

Adli Yargı yolu içinde, yargı yeri belirlenmesine ilişkin ihtilaflar nedeniyle yargı yerinin belirlenmesi (merci tayini) konusunda özel görevli ve Birinci Başkanlık Kurulu'nun 07.07.2020 tarih ve 173 sayılı kararı ile kapatılan Yargıtay 20. Hukuk Dairesi ile Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu'nun 07.07.2020 tarihli ve 173 sayılı Kararı ile Adli Yargı yolu içinde, yargı yeri belirlenmesine ilişkin ihtilaflar nedeniyle yargı yerinin belirlenmesi (merci tayini) konusunda özel görevli hale gelen Yargıtay 5. Hukuk Dairesi ise doktrindeki hâkim görüş doğrultusunda mirasın gerçek reddinde görevli ve yetkili mahkemenin **ölenin son yerleşim yerindeki sulh hukuk mahkemesi** olduğu yönünde kararlar vermektedir. Yargıtay 20. Hukuk Dairesi ve Yargıtay 5. Hukuk Dairesi ayrıca, ölenin son yerleşim yerindeki sulh hukuk mahkemesinin **kesin yetkili olduğu görüşündedir.**

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

¹ İMRE/ERMAN, s. 366; DURAL/ÖZ, s. 411; İNAN/ERTAŞ/ALBAŞ, s. 508; HELVACI, s. 53; SEROZAN/ENGİN, s. 524; EREN/YÜCER AKTÜRK, s. 506; İŞGÜZAR/DEMİR/YILMAZ, s. 152; ÇABRİ, s. 589, 590; GENÇCAN, s. 1172.

² KARADEMİR AYDEMİR, s. 295.

MİRASIN GERÇEK REDDİ İSTEMİNE İLİŞKİN DAVADA YETKİLİ MAHKEME İSE İSTEKTE BULUNANIN OTURDUĞU YER MAHKEMESİ YETKİLİDİR.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2018/4832

KARAR NO : 2021/3226

Talep eden vekili tarafından, davalılar aleyhine 12/07/2012 gününde verilen dilekçe ile mirasın reddi talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; mahkemenin yetkisizliğine dair verilen 01/12/2017 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi talep eden vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün evrak incelenerek gereği düşünüldü:

K A R A R

Talep, mirasın gerçek reddin tespitine ilişkindir.

Talep eden vekili, müvekkillerinin mirasbırakanı Erdal Y.'ın 15/04/2012 tarihinde vefat ettiğini, müvekkillerinin mirası kayıtsız şartsız reddettiklerini beyan ederek mirası reddin tespitini istemiştir.

Mahkemece, mirasbırakanın son yerleşim adresinin bulunmadığı, nüfusa kayıtlı yerin ise Sinop ili, Ayancık ilçesi olduğu gerekçesi mahkemenin yetkisizliğine, talep ve istek halinde karar kesinleştiğinde dosyanın yetkili ve görevli Ayancık Sulh Hukuk Mahkemesine gönderilmesine dair karar verilmiştir.

Hükmü, talep eden vekili temyiz etmiştir.

Uyuşmazlık, TMK'nın 605/1 maddesi uyarınca hasımsız olarak açılan mirasın gerçek reddine ilişkin iş bu davada yerel mahkemenin görevinin; isteğin süresinde olup olmadığı ve ret edenin mirasçılık sıfatının bulunup bulunmadığının tespiti ile süresinde başvuru ve usulüne uygun bir talep bulunduğu takdirde TMK. 609. maddede gösterilen usulde işlem yapmaktan ibarettir. Bilindiği üzere, mirasın kayıtsız şartsız reddine ilişkin beyan; bozucu yenilik doğurucu niteliktedir. Bu beyan Sulh Mahkemesine ulaşmakla sonuç doğurur.

Türk Medeni Kanununda, ret beyanının, "Mirasın açıldığı yer" sulh mahkemesine yapılacağına dair bir hüküm yoktur. (TMK. m. 609/1-2) Kanunun 609. maddesinin dördüncü fıkrasında, "Süresi içinde yapılmış ret beyanından" söz edildiğine göre; buradaki düzenleme, ret beyanının yapılacağı yer mahkemesini değil, bu beyanın tescil edileceği özel sicili tutmakla yetkili sulh mahkemesini belirtmektedir. Sicilin, mirasın açıldığı yer sulh mahkemesince tutulması doğaldır. Çünkü, üçüncü kişilerin, özellikle alacaklıların reddin

mevcut olup olmadığını öğrenmek için ilk başvuracakları yer, mirasın açıldığı yerdeki sulh mahkemesince tutulan özel kütüktür.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu da, "Mirasın kayıtsız şartsız reddine ilişkin beyanın tespit ve tescilini" çekişmesiz yargı işi kabul etmiş (m.382/2-c/7) ve kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, çekişmesiz yargı işleri için talepte bulunan kişinin veya ilgililerden birinin oturduğu yer mahkemesini yetkili kılmıştır. (m.384) Türk Medeni Kanununda aksine bir düzenleme bulunmadığına göre, bu Kanuna göre de, ret isteğinin tespit ve tescilinde, istekte bulunanın oturduğu yer mahkemesi yetkilidir. Bu mahkeme, mirasın reddi beyanını alır, tutanakla tespit edip özel kütüğüne yazılmasına karar verir. Şayet o yer mirasbırakanın yerleşim yeri değilse, bu kararı özel kütüğü tutmakla görevli mirasın açıldığı yer sulh mahkemesine gönderir. O yer sulh hukuk mahkemesi de özel kütüğe bu kararı yazar. O nedenle, mirasçının mirası kayıtsız şartsız reddettiğine ilişkin yazılı veya sözlü beyanını, oturduğu yer sulh mahkemesinde yapmasında "Yetki" bakımından bir yanlışlık bulunmamaktadır.

Tüm bu açıklamalar ışığında somut olaya gelince, mahkemece kendi ikametgahlarında mirasın gerçek reddini, talep edenlerin isteğinin süresinde olup olmadığı ve reddedenlerin mirasçılık sıfatının bulunup bulunmadığının tespiti ile süresinde başvuru ve usulüne uygun bir talep bulunduğunun anlaşılması halinde ret beyanının tespitine, ret beyanının özel kütüğe tescili için ise kararın bir örneğinin mirasın son ikametgahı veya Nöbetçi Sulh Hukuk Mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekirken belirtilen husus üzerinde durulmadan yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiş ve hükmün bozulması gerektirmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün **BOZULMASINA**, peşin alınan harcın yatırana iadesine, 17/05/2021 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

AKSİ YÖNDE KARAR:

T.C.

YARGITAY

20. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2020/1976

KARAR NO : 2020/2362

Mirasın reddi istemine ilişkin olarak açılan davada, Marmaris Sulh Hukuk ile Mersin 4. Sulh Hukuk Mahkemelerince ayrı ayrı yetkisizlik kararı verilmesi nedeni ile dosyada son karar bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesinden sonra verilmiş ise de iki farklı bölge adliye mahkemesinin yargı çevresinde kalan mahkemelerce karşılıklı olarak yetkisizlik kararı verilmiş olması ve 5235 sayılı Kanununun 36/3. maddesi gereğince bölge adliye mahkemeleri hukuk dairelerinin görevinin yargı çevresi içerisinde bulunan adli yargı ilk derece hukuk mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyuşmazlıklarını çözmek olduğundan yargı yerinin belirlenmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR

Talep, mirasın gerçek reddine ilişkindir.

Mersin 4. Sulh Hukuk Mahkemesince, HMK'nın 11.maddesi uyarınca mirasının reddi istenen Muazzez Turhan'ın vefat etmeden önceki son yerleşim yeri adresinin "A. Mah 560 Sok No:10/2 Marmaris/MUĞLA" olduğu gerekçesiyle Marmaris Sulh Hukuk Mahkemelerinin yetkili olduğu belirtilerek yetkisizlik kararı verilmiştir.

Marmaris Sulh Hukuk Mahkemesi'nce ise, UYAP sisteminden alınan adres araştırması formunda 23.8.2012 tarihinde "Marmaris/MUĞLA" adresinden taşındığı, güncel nüfus kayıt örneğinden de miras bırakanın yerleşim yeri adresinin halen "Toroslar/MERSİN" olduğu gerekçesiyle karşı yetkisizlik kararı verilmiştir.

4721 sayılı TMK'nın 609. maddesinin dördüncü fıkrasında "Süresi içinde yapılmış olan ret beyanı, mirasın açıldığı yerin sulh mahkemesince özel kütüğüne yazılır ve reddeden mirasçı isterse kendisine reddi gösteren bir belge verilir." hükmüne yer verilmiştir.

Bu yasal düzenlemeye göre mirasın reddi istemi, mirasın açıldığı yerin sulh hukuk mahkemesinde mirasçı tarafından sözlü veya yazılı beyanla yapılabilir. **Buradaki yetki kesin olup, miras bırakanın son yerleşim yerindeki sulh hukuk mahkemesi görevli ve yetkili mahkemedir. (TMK 609. md - Y.2.HD 2009/129191 E. - 2009/17413 K.).**

Somut olayda, müteveffanın son ikamet adresinin "Marmaris/MUĞLA" olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda uyuşmazlığın Marmaris Sulh Hukuk Mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 sayılı HMK'nın 21 ve 22. maddeleri ve 5235 sayılı Kanunun 36/3. maddesi gereğince Marmaris Sulh Hukuk Mahkemesinin **YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE** 02/07/2020 gününde oy birliğiyle karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

AKSİ YÖNDE KARAR:

T.C.

YARGITAY

5. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2021/6427

KARAR NO : 2021/10374

Mirasın reddi istemine ilişkin olarak açılan davada, Biga Sulh Hukuk Mahkemesi ile İstanbul 13. Sulh Hukuk Mahkemelerince ayrı ayrı yetkisizlik kararı verilmesi nedeni ile dosyada son karar Bölge Adliye Mahkemelerinin faaliyete geçmesinden sonra verilmiş ise de iki farklı Bölge Adliye Mahkemesinin yargı çevresinde kalan mahkemelerce karşılıklı olarak yetkisizlik kararı verilmiş olması ve 5235 sayılı Kanununun 36/3. maddesi gereğince Bölge Adliye Mahkemeleri hukuk dairelerinin görevinin yargı çevresi içerisinde bulunan adli yargı ilk derece hukuk mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyuşmazlıklarını çözmek olduğundan yargı yerinin belirlenmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

Dava, mirasın gerçek reddi istemine ilişkindir.

Biga Sulh Hukuk Mahkemesince, müteveffanın son ikamet adresinin Praunheimer Weg 1.9 Frankfurt/M. 60.39 98.3 Frankfurt/Almanya olduğu, mernis adresinin de "Praunheimer Weg 1.9 Frankfurt/M. 60.39 98.3 Frankfurt/Almanya" adresi olduğu, MÖHK 41. maddesi gereğince "Türk vatandaşlarının kişi hallerine ilişkin davaları, yabancı ülke mahkemelerinde açılmadığı veya açılmadığı takdirde Türkiye'de yer itibariyle yetkili mahkeme, bulunmaması halinde ilgilinin sakin olduğu yer, Türkiye'de sakin değilse Türkiye'deki son yerleşim yeri mahkemesinde, o da bulunmadığı takdirde Ankara, İstanbul veya İzmir Mahkemelerinden birinde görülür. hükmü gereğince yetkili olmadığı gerekçesiyle yetkisizlik kararı verilmiştir.

İstanbul 13. Sulh Hukuk Mahkemesi'nce ise, yapılan mernis sorgulamasında müteveffanın ölmeden önce Türkiye'deki son yerleşim yeri adresinin Y. sokak 24 Gazi Kemal Biga/Çanakkale olduğu gerekçesiyle yetkisizlik kararı verilmiştir.

4721 sayılı TMK'nın 609. maddesinin dördüncü fıkrasında "Süresi içinde yapılmış olan ret beyanı, mirasın açıldığı yerin sulh mahkemesince özel kütüğüne yazılır ve reddeden mirasçı isterse kendisine reddi gösteren bir belge verilir." hükmüne yer verilmiştir.

Bu yasal düzenlemeye göre mirasın reddi istemi, mirasın açıldığı yerin sulh hukuk mahkemesinde mirasçı tarafından sözlü veya yazılı beyanla yapılabilir. **Buradaki yetki kesin olup, miras bırakanın son yerleşim yerindeki sulh hukuk mahkemesi görevli ve yetkili mahkemedir. (TMK 609. md - Y.2.HD 2009/129191 E. - 2009/17413 K.)**

Somut olayda, müteveffanın ölmeden önce Türkiye'deki son yerleşim yeri adresinin Biga/Çanakkale olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda uyuşmazlığın Biga Sulh Hukuk Mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle; 6100 sayılı HMK'nın 21 ve 22. maddeleri gereğince Biga Sulh Hukuk Mahkemesinin **YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE**, 27/09/2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

“Reddin şekli” kenar başlıklı **TMK m. 609/2** hükmüne göre, kural olarak, mirasın gerçek reddi, kayıtsız ve şartsız olması gerekir.

Bu hükmün istisnası ise **“Sonra gelen mirasçılar yararına ret”** kenar başlıklı **TMK m. 614** hükmüdür. İlgili hüküm şu şekildedir.

“Mirasçılar, mirası reddederken, kendilerinden sonra gelen mirasçılardan mirası kabul edip etmeyeceklerinin sorulmasını tasfiyeden önce isteyebilirler.

Bu takdirde ret, sulh hakimi tarafından daha sonra gelen mirasçılara bildirilir; bunlar bir ay içinde mirası kabul etmezlerse reddetmiş sayılırlar.

Bunun üzerine miras, iflas hükümlerine göre tasfiye edilir ve tasfiye sonunda arta kalan değerler, önce gelen mirasçılara verilir.”

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

SOMUT OLAYDA; MİRASIN REDDİ TESPİTİNİ TALEP EDENLER SONRA GELEN MİRASÇILAR YARARINA OLACAK ŞEKİLDE REDDİN TESPİTİNİ TALEP ETTİKLERİNDEN, MAHKEMECE TMK 614. MADDESİ GEREĞİNCE SONRA GELEN MİRASÇILARI TESPİT EDİP MİRASI KABUL EDİP ETMEYECEKLERİNE DAİR AÇIKLAMALI TEBLİGAT YAPILMADAN VE TALEP EDEN İLE SONRA GELEN MİRASÇILAR ARASINDA OLUŞAN MENFAAT ÇATIŞMASI NEDENİYLE, KÜÇÜKLERİN KAYYIM ELİYLE TEMSİLİ SAĞLANMADAN KARAR VERİLMESİ DOĞRU GÖRÜLMEMİŞTİR.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2016/9841

KARAR NO : 2019/3694

Davacılar vekili tarafından, 24.11.2015 gününde verilen dilekçe ile mirasın sonra gelen mirasçılar yararına reddi talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın kabulüne dair verilen 25.11.2015 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davacılar vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Davacılar vekili, müvekkillerinin murisi Ayfer Y.'ın 13.11.2015 tarihinde vefat ettiğini, murisin tek yasal mirasçuları oldukları, murisin sağlığında torunlarına malvarlığını bırakmak istediğini ancak yapamadığını, annelerinin bu isteğini bilen davacılar, murisin son isteğini yerine getirmek için kendilerinden sonra gelen mirasçılar yararına mirasın reddi isteminin tespiti ve tescilini, mirasın davacılar tarafında reddi sonrasında murisin yasal mirasçısı konumuna gelen torunları Masal N. ve Doğa N.'ya bildirilmesi için, mirası kabul edip etmeyeceklerinin sorulmasını talep ve dava etmiştir.

Mahkemece, muris Ayfer Y.'ın mirasçuları Tufan N. ve Volkan N.'nin miras bırakanının mirasını kayıtsız şartsız reddettiklerinin tespit ve tesciline karar verilmiştir.

Çocukları ilgilendiren davalarda, çocuk ile velayet sorumluluğuna sahip kişiler arasında çıkar çatışmasının söz konusu olması halinde, çocuğa bir temsilci atanması gerekir (Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin 4. maddesi).

TMK'nin 614. maddesine göre;

“Mirasçılar mirası redderken, kendilerinden sonra gelen mirasçılardan mirası kabul edip etmeyeceklerinin sorulmasını tasfiyeden önce isteyebilirler.

Bu takdirde ret, sulh hakimi tarafından daha sonra gelen mirasçılara bildirilir; bunlar bir ay içinde mirası kabul etmezlerse reddetmiş sayılırlar.

Bunun üzerine miras, iflas hükümlerine göre tasfiye edilir ve tasfiye sonunda kalan değerler önce gelen mirasçılara verilir.”

Somut olayda; mirasın reddi tespitini talep edenler sonra gelen mirasçılar yararına olacak şekilde reddin tespitini talep ettiklerinden, mahkemece TMK 614. maddesi gereğince sonra gelen mirasçılar tespit edip mirası kabul edip etmeyeceklerine dair açıklamalı tebligat yapılmadan ve talep eden ile sonra gelen mirasçılar arasında oluşan menfaat çatışması nedeniyle, küçüklerin kayyım eliyle temsili sağlanmadan karar verilmesi doğru görülmemiş, hükmün bu nedenle bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacılar vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün **BOZULMASINA**, peşin yatırılan temyiz harcının istem halinde yatırana iadesine, 29.04.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

MİRASIN GERÇEK REDDİ BEYANI MAHKEMEYE ULAŞTIKTAN SONRA RET BEYANINDAN, ANCAK MİRASÇILARIN TAMAMININ MUVAFAKATİYLE VEYA AÇILACAK OLAN REDDİN İPTALİ DAVASININ KABULÜ HALİNDE DÖNÜLEBİLİR.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2017/4950

KARAR NO : 2021/1591

Davacı vekili tarafından, davalılar aleyhine 05/05/2010 gününde verilen dilekçe ile mirasın gerçek reddinin istemesi üzerine mahkemece davanın kabulüne dair verilen karardan davacının 18/07/2017 tarihli dilekçesiyle davadan feragat etmesi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın feragat nedeniyle reddine dair verilen 20/07/2017 günlü ek kararın Yargıtayca incelenmesi mirasçı Özcan Ö. vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

Dava, mirasın gerçek reddinin tespiti istemine ilişkindir.

Davacı, 07.02.2010 tarihinde vefat eden annesi Ayşe Saadet E.'un mirasının reddinin tespiti istemiştir.

Mahkemece, davanın kabulü ile muris 1936 doğumlu Ayşe Saadet E.'un mirasının davacı 1961 doğumlu Nuri E. tarafından kayıtsız ve şartsız reddedildiğinin tespitine, karar verilmiştir.

Davacı 18.07.2017 tarihli dilekçesiyle davadan feragat ettiğini belirtmiştir.

Mahkemece 20.07.2017 tarihli ek karar ile davanın feragat nedeniyle reddine karar verilmiştir.

Ek karar mirasçı Özcan Ö. vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yasal koşulların gerçekleşmesi halinde mirasçılar 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 605/1. maddesine dayalı dava açabilecekleri gibi, Türk Medeni Kanununun 605/2. maddesine dayalı dava da açabilirler.

Gerçek ret, mirasçıların sulh mahkemesine sözlü veya yazılı beyanı ile yapılır. (TMK m. 609) Yasal mirasçıların murisin ölüm tarihinden itibaren üç ay içinde mirası reddetmeleri gerekir. Bu süre hak düşürücü nitelikte olup mahkemece re'sen dikkate alınması gerekir. Böyle bir davada sulh hukuk mahkemesi hakiminin görevi reddin süresinde olup olmadığı ve ret edenin mirasçılık sıfatı bulunup bulunmadığını incelemek, süre koşulu ile mirasçılık sıfatının

gerçekleşmesi halinde ise, Türk Medeni Kanununun 609. maddesi uyarınca ret beyanını tespit ve tescil etmekten ibarettir.

Mirasın kayıtsız ve şartsız reddine ilişkin beyan sulh hukuk mahkemesine ulaştıktan sonra bu beyandan tek taraflı olarak dönülemez. Mirasın gerçek reddi beyanı mahkemeye ulaştıktan sonra ret beyanından, ancak mirasçılarının tamamının muvafakatiyle veya açılacak olan reddin iptali davasının kabulü halinde dönülebilir.

Somut olaya gelince; davacı, 18.07.2017 tarihli dilekçesiyle davadan feragat ettiğini belirtmişse de dosyada bulunan muris Ayşe Saadet E.'a ait 05.03.2010 tarihli mirasçılık belgesine göre murisin, davacı Nuri E. haricinde "Hamit E., Asuman A., Yasemin E., Safiya K., Özcan Ö." isminde beş mirasçısının daha bulunduğu anlaşılmıştır.

O halde mahkemece yapılması gereken iş; yukarıda belirtilen ilkeler doğrultusunda, geri kalan mirasçılarının davacının davadan feragati hakkında muvafakatlerinin bulunup bulunmadığını sormak ve sonucuna göre bir karar vermek olmalıdır.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle 20.07.2017 tarihli ek kararın **BOZULMASINA**, bozma nedenine göre sair temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına, peşin yatırılan harcın yatırıma iadesine, **09.03.2021** tarihinde oy birliği ile karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

MİRASIN GERÇEK REDDİNE DAİR DAVADA DAVACININ DURUŞMAYA GELMESİ İÇİN YASAL ZORUNLULUK BULUNMAMAKTADIR.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2019/3591

KARAR NO : 2021/3600

Talep eden tarafından 30.09.2013 gününde verilen dilekçe ile mirasın gerçek reddi talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın açılmamış sayılmasına dair verilen 22.04.2014 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi talep eden tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

K A R A R

Dava, mirasın gerçek reddi isteğine ilişkindir.

Talep eden murisi Enver Ş.'in 04.05.2013 tarihinde öldüğünü, mirasını üç aylık yasal süre içerisinde kayıtsız ve şartsız reddettiğini açıklayarak mirasın reddi isteminin tespit ve tescilini talep ve dava etmiştir.

Mahkemece, HMK'nın 150/5. maddesi gereği davanın açılmamış sayılmasına karar verilmiştir.

Hükmü, talep eden temyiz etmiştir.

Toplanan deliller tüm dosya kapsamından talep edenin isteği; Türk Medeni Kanununun 605/1. maddesi uyarınca hasımsız olarak açılan mirasın gerçek reddine ilişkindir. **Mirasın gerçek reddinde, mirasçılarının, mirası kayıtsız şartsız reddettiğine ilişkin sözlü veya yazılı beyanı, bozucu yenilik doğurucu hak niteliğinde olup, sulh hakimi tarafından tutanakla tespit edilmekle hukuki sonuç doğurur. Böyle bir davada sulh hakiminin görevi, reddin süresinde olup olmadığı ve reddedenin mirasçılık sıfatının bulunup bulunmadığını incelemek, süre koşulu ile mirasçılık sıfatının gerçekleşmesi halinde ise, Türk Medeni Kanununun 609. maddesi uyarınca red beyanını tespit ve tescil etmekten ibarettir. Bu nedenle, mirasın kayıtsız şartsız reddine ilişkin dilekçe sulh hakimine ulaştıktan sonra, davacının ayrıca duruşmaya gelmesine ilişkin yasal bir zorunluluk bulunmadığı halde; Hukuk Muhakemeleri Kanununun 150. maddesi gereğince "davanın açılmamış sayılmasına" karar verilmesi usul ve yasaya aykırıdır.**

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle talep edenin temyiz itirazlarının kabulüyle usul ve yasa hükümlerine aykırı bulunan yerel mahkeme hükmünün 6100 sayılı HMK'nın geçici 3. maddesi yollamasıyla 1086 sayılı HUMK'nun 428. maddesi uyarınca **BOZULMASINA**, peşin yatırılan harcın yatırana iadesine, HUMK'nun 440/III-1, 2, 3 ve 4. bentleri gereğince ilama karşı düzeltme yolunun kapalı bulunduğuna, 31.05.2021 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

MİRASIN HÜKMEN REDDİ İSTEMİNE İLİŞKİN DAVADA GÖREVLİ MAHKEME 6100 SAYILI HUKUK MUHAHEMELERİ KANUNU ZAMANINDA AÇILMIŞ İSE ASLİYE HUKUK MAHKEMESİDİR. MİRASIN HÜKMEN REDDİNE (TEREKENİN BORCA BATIK OLDUĞUNUN TESPİTİNE) İLİŞKİN TALEPLER, SÜREYE TABİ OLMAYIP MİRASÇILARIN İYİNİYETLİ YA DA KÖTÜNİYETLİ OLMALARININ BİR ÖNEMİ BULUNMAMAKTADIR.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2016/10361

KARAR NO : 2019/4961

Davacılar vekili tarafından, davalı aleyhine 01/09/2015 gününde verilen dilekçe ile mirasın hükmen reddi istenmesi üzerine yapılan duruşma sonunda; mahkemenin yetkisizliğine dair verilen 18/02/2016 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davacılar vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Dava, mirasın hükmen reddi istemine ilişkindir.

Davacılar vekili, 17.01.2015 tarihinde ölen mirasbırakan Remzi S.'in terekesinin borca batık olması nedeni ile mirası hükmen reddin tespitini istemiştir.

Davalı vekili, davacıların borç ödememek için kötüniyetli olarak mirası reddettiklerini beyanla davanın reddini savunmuştur.

Mahkeme, mirasbırakanın nüfus kaydına göre son yerleşim yerinin İzmir olduğundan bahisle yetkisizlik kararı vermiştir.

Hükmü, davacılar vekili temyiz etmiştir.

Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, mirasın ölüm tarihi itibarıyla terekesinin açıkça borca batık olup olmadığının ve mirasçılarının terekeyi kabul anlamına gelen işlemler yapıp yapmadıklarının araştırılması gerekmektedir. Mahkemece yapılan tüm araştırmaların mirasbırakanın ölüm tarihi esas alınarak yapılması gerekir. Türk Medeni Kanunu'nun 605/2 maddesi hükmü gereğince **mirasın hükmen reddine (terekenin borca batık olduğunun tespitine) ilişkin talepler, süreye tabi olmayıp mirasçılarının iyiniyetli ya da kötüniyetli olmalarının bir önemi bulunmamaktadır.** Mirasın ödemediği aczi ölüm tarihine göre belirlenir. Ölüm tarihi itibarıyla, mirasın tüm malvarlığı terekenin aktifini, tüm borçları ise terekenin pasifini oluşturur. Terekenin pasifinin aktifinden fazla olması terekenin ödemediği aczini ve dolayısıyla da terekenin borca batık olduğunu gösterir (TMK m. 605/2). Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, terekenin açıkça borca batık olup

olmadığının araştırılması gerekmektedir. İcra takibi sonunda aciz vesikası düzenlenmesi halinde terekenin borca batık olduğu kabul edilir. Aksi halde terekenin borca batık olup olmadığı, murisin malvarlığı bulunup bulunmadığının usulüne uygun olarak bankalar, trafik tescil müdürlüğü, vergi daireleri, belediyeler ve tapu müdürlüğü v.b. kurum ve kuruluşlardan sorulması, murisin alacak ve borçları zabıta marifetiyle de araştırılarak aktif malvarlığı ile takibe konu borç miktarı gözönünde tutularak aktif ve pasifinin tereddüde neden olmayacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca TMK'nun Velayet, Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına ilişkin Tüzüğün 39/2. fıkrası gereğince mirasın reddi yetkisini içeren özel vekaletname sunulması zorunludur. Davanın niteliği gereği davalı-alacaklıların, murisin terekesinin borca batık olduğunu bilmemeleri, bilmelerinin de mümkün olmaması, terekenin borca batık olup olmadığına yapılan yargılama sonrasında karar verildiği durumlarda yargılama gideri ve harçtan davalıların değil davacılar sorumlu tutulur.

Görevli mahkeme, dava, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu zamanında açılmış ise asliye hukuk mahkemesi, 1086 s. HUMK zamanında açılmışsa borç miktarına göre belirlenir (YİBK 23.12.1942 T. 1942/24 E. 1942/29 K.). Yetkili mahkeme ise alacaklıların yerleşim yeri mahkemesidir.

Somut olayda ise, alacaklının H.bankası A.Ş. Aydın Şubesi olduğu, davanın doğru bir şekilde alacaklının yerleşim yeri mahkemesinde açıldığı anlaşılınca işin esasına girilerek bir karar verilmesi gerekirken yetkisizlik kararı verilmesi doğru görülmemiş ve hükmün bu nedenle bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle hükmün **BOZULMASINA**, peşin yatırılan harcın istek halinde yatırana iadesine, 30.05.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

NAKAMERCAN
HUKUK - LAW

MİRASIN HÜKMEN REDDİ İSTEMİNE İLİŞKİN DAVADA YETKİLİ MAHKEME İSE ALACAKLILARIN DAVANIN AÇILDIĞI ZAMANDAKİ İKAMETGAHI MAHKEMESİDİR. TÜRK MEDENİ KANUNUNUN 606. MADDESİNDE BELİRTİLEN SÜRE BU DAVADA UYGULANMAZ. DAVA ALACAKLILARA HUSUMET YÖNELTİLEREK GÖRÜLÜR.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2019/4738

KARAR NO : 2021/3717

Davacı vekili tarafından, davalı aleyhine 14/05/2013 gününde verilen dilekçe ile mirasın hükmen reddi talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın kabulüne dair verilen 04/02/2014 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Dava, terekenin borca batık olduğunun tespiti ile mirasın hükmen reddi istemine ilişkindir.

Davacılar vekili, müvekkillerinin murisi Cengiz K.'nın 04.06.2011 tarihinde vefat ettiğini, icra dosyaları ile muris hakkında borçlu olduğuna ilişkin takip başlatıldığını belirterek murisin terekesinin borca batık olduğunun tespiti ile mirasın hükmen reddini talep etmiştir.

Davalı temlik alan G. Varlık Yönetimi AŞ. vekili, davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, davanın kabulü ile davacıların mirasbırakan Cengiz K.'nin terekesinin borca batık olması nedeniyle TMK'nın 605/2. maddesi uyarınca davacıların mirası hükmen reddettiklerinin tespitine karar verilmiştir.

Hükmü, davalı temlik alan vekili temyiz etmiştir.

Dava, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 605/2. maddesi gereğince açılan mirasın hükmen reddi istemine ilişkindir. Ölüm tarihinde miras bırakanın ödemedi aczi açıkça belli veya resmen tespit edilmiş ise, miras reddedilmiş sayılır (4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 605/2 maddesi). Mirasçılar Türk Medeni Kanununun 610. maddesinde yazılı aykırılık da bulunmadıkça yani zimnen mirası kabul etmiş duruma düşmüş olmadıkça her zaman murisin ödemedi aczinin tespitini isteyebilir. Türk Medeni Kanununun 606. maddesinde belirtilen süre bu davada uygulanmaz. Dava alacaklılara husumet yöneltilerek görülür. Bu davada yetkili mahkeme ise alacaklıların davanın açıldığı zamandaki ikametgahi mahkemesidir. Ayrıca Türk Medeni Kanununun Velayet Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Tüzüğün 39/2. fıkrası gereğince mirasın reddi yetkisini içeren özel vekaletname sunulması da zorunludur.

Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, terekenin açıkça borca batık olup olmadığı araştırılması gerekmektedir. İcra takibi sonunda aciz vesikası düzenlenmesi halinde terekenin borca batık olduğu kabul edilir. Aksi halde terekenin murisin ölüm tarihinde borca batık olup olmadığı, murisin malvarlığı bulunup bulunmadığının ölüm tarihi esas alınarak bankalar, trafik tescil müdürlüğü, vergi daireleri, belediyeler, tapu müdürlüğü v.b. kurum ve kuruluşlardan sorulması, murisin alacak ve borçları zabıta marifetiyle de araştırılarak aktif malvarlığı ile takibe konu borç miktarı gözönünde tutularak aktif ve pasifinin tereddüde neden olmayacak şekilde belirlenmesi, mirasçının mirası kabul anlamına gelen davranışlarda bulunup bulunmadığının araştırılması gerekir.

Somut olayda; terekenin aktifi ve pasifinin belirlenmesi amacıyla murisin ölüm tarihi itibariyle üzerine kayıtlı gayrimenkul, menkul ve araç olup olmadığı, murisin davalıya ölüm tarihi itibariyle borç miktarının araştırılması gerekir.

O halde mahkemece yapılması gereken iş; muris Cengiz K.'nin ölüm tarihi olan 04.06.2011 itibariyle tapuda gayrimenkul kaydının, bankalarda mevduat hesabının ve trafik sicilinde araç kaydının bulunup bulunmadığının araştırılması için ilgili tapu, banka ve emniyet müdürlüklerine yazı yazılmalıdır. Terekenin pasifinin belirlenmesi amacıyla da Cengiz K.'nin ölüm tarihi olan 04.06.2011 itibariyle davalıya olan borcunun miktarının tespiti sağlanmalıdır. Terekenin ve davacıların durumu net olarak tespit edildikten sonra sonucuna göre bir karar verilmelidir.

Kabule göre de, mahkemece davanın niteliği gereği davalı-alacaklının, murisin terekesinin borca batık olduğunu bilmediği, bilmesinin mümkün olmadığı, yapılan yargılama sonrasında terekenin borca batık olup olmadığına karar verildiği göz önünde bulundurularak yargılama giderlerinden davalının değil davacıların sorumlu tutulması ve davacılar lehine yargılama giderlerine hükmedilmemesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiştir.

Mahkemece, belirtilen hususlar üzerinde durulmadan eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiş, hükmün bu nedenlerle bozulmasına karar verilmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle, davalı temlik alan vekilinin temyiz itirazlarının kabulüyle hükmün **BOZULMASINA**, peşin yatırılan harcın yatırana iadesine, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, **02.06.2021** tarihinde oy birliği ile karar verildi.

“En yakın mirasçılarının tamamı tarafından ret” kenar başlıklı **TMK m. 612** hükmü şu şekildedir.

“En yakın yasal mirasçılarının tamamı tarafından reddolunan miras, sulh mahkemesince iflas hükümlerine göre tasfiye edilir.

Tasfiye sonunda arta kalan değerler, mirası reddetmemişler gibi hak sahiplerine verilir.”

En yakın mirasçılar kavramından kasıt, mirasbırakanın ölümünde, ona en yakın planda ve doğrudan mirasçı olan kimselerdir.

Mirasbırakan çocuklu ve evli olarak ölmüş ise en yakın mirasçıları, mirasbırakanın hayattaki çocukları ve eşidir.

Mirasbırakan çocuksuz ve bekar olarak ölmüş ise en yakın mirasçıları, hayattaki babası ve annesidir.

Mirasbırakan çocuksuz ve bekar olarak ölmüş ise en yakın mirasçıları, hayattaki babası ve (mirasbırakandan önce annesi vefat ettiği için) kardeşidir.

“Mirasın sağ kalan eşe geçmesi” kenar başlıklı **TMK m. 613** hükmü şu şekildedir.

“Altsoyun tamamının mirası reddetmesi halinde, bunların payı sağ kalan eşe geçer.”

Örneğin, bir kimse öldüğünde geride eşi (E), çocukları (Ç1) ve (Ç2) ile kendisinden önce ölen (Ç3)'ün çocukları (T1) ve (T2) kalmıştır. Mirasın sağ kalan eşe kalması için (Ç1), (Ç2), (T1) ve (T2) tarafından mirasın reddedilmesi gerekir.

Bu durumda tereke borçlarından sağ kalan eş sorumlu olur.

Altsoyun tamamı mirası reddederse, mirasbırakanın eşi hayatta ise, **TMK m. 613** hükmü gereği, bütün miras sağ kalan eşe kalır. **Bu durumda mirası reddeden mirasçılarının alacaklıları TMK m. 617 hükmüne göre iptal davası açabilirler.** Çünkü mirasın resmî tasfiyesi gibi bir durum söz konusu değildir. Miras, mirası reddetmeyen eşe kalmaktadır¹.

Eşin, altsoydan daha önce veya daha sonra mirası reddetmesi durumunda, **TMK m. 613** hükmü uygulama alanı bulamaz. Eş, altsoydan daha önce mirası reddetmiş ve altsoyun tamamı da mirası reddetmiş veyahut eş, altsoyun tamamının mirası reddetmesinden daha sonra mirası reddetmiş ise bu durumda, **TMK m. 612** hükmüne göre mirasın resmî tasfiyesi gündeme gelecektir.

¹ **BAYGIN**, s. 139; **ŞAHAN**, s. 21.

TMK 612 HÜKMÜNDEKİ EN YAKIN YASAL MİRASÇILAR KAVRAMINA ALTSOY VEYA ANNE VE BABA VARSA KARDEŞ GİREMEZ.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2017/3653

KARAR NO : 2021/1078

Davacı vekili tarafından, davalılar aleyhine 24/12/2012 gününde verilen dilekçe ile mirasın hükmen reddi talebi üzerine bozma ilamına uyularak yapılan duruşma sonunda; davanın kabulüne dair verilen 27/12/2016 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davalı F. A.Ş. vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Dava, terekenin borca batık olduğunun tespiti ile mirasın hükmen reddi istemine ilişkindir.

Davacı vekili, 18.06.2006 tarihinde vefat eden Gökhan D.'in terekesinin borca batık olduğunun tespiti ile mirasın hükmen reddine karar verilmesini istemiştir.

Davalılar, davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece ilk olarak, davanın kabulü ile terekenin borca batık olduğu gerekçesiyle mirasın hükmen reddine karar verilmiş, davalı F. A.Ş. vekilinin temyizi üzerine Dairemizin 05.11.2015 tarihli, 2015/2601 Esas, 2015/9897 Karar numaralı ilamıyla hükmün bozulmasına karar verilmiştir.

Mahkemece bozma ilamına uyularak yapılan yargılama sonucunda davanın kabulü ile terekenin borca batık olduğu gerekçesiyle mirasın hükmen reddine karar verilmiştir.

Hükmü, davalı F. A.Ş. vekili temyiz etmiştir.

4721 sayılı TMK'nin 612. maddesi "en yakın yasal mirasçılarının tamamı tarafından reddolunan mirasın sulh mahkemesince iflas hükümlerine göre tasfiye edileceğini, tasfiye sonunda arta kalan bir değer varsa bunun mirasını reddetmemişler gibi hak sahiplerine verileceğini" öngörmektedir. Buradaki "en yakın mirasçılar" kavramıyla anlatılmak istenen, mirasın ölümünde ilk bakışta ve doğrudan doğruya mirasçı sıfatına sahip olan yasal mirasçılardır.

Toplanan deliller ve tüm dosya kapsamından, **mirasbırakan Gökhan D.'in yasal mirasçıları olan annesi Emine D. ve babası Mustafa D.'in Sincan Sulh Hukuk Mahkemesi'nin**

12.01.2006 tarih ve 2006/6.6 Esas, 2006/7.9 Karar sayılı ilamıyla mirası reddettikleri, en yakın yasal mirasçılarının tamamı tarafından miras reddedildiğinden TMK 612. maddesi uyarınca mirasbırakan Gökhan D.'in terekesinin iflas hükümlerine göre tasfiyeye tâbi olacağı, davacının mirasbırakanın kardeşi olarak en yakın yasal mirasçı kapsamında olmadığı ve mirası reddetme yetkisi bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla mahkemece, aktif dava ehliyeti yokluğundan davanın reddine karar verilmesi gerekirken davanın kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiş, bu sebeple kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz itirazlarının kabulüyle hükmün **BOZULMASINA**, peşin yatırılan harcın yatırana iadesine, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 22.02.2021 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

TMK m. 612 hükmüne göre resmî tasfiye sulh hukuk mahkemesi tarafından yapılır. Tasfiyenin yapılması mirasçılardan talebine bağılı değildir. Hiç kimse talep etmese bile sulh hâkiminin re'sen resmî tasfiyeye karar vererek tasfiyeyi gerçekleştirmesi gerekir¹. Yetkili mahkeme ise mirasbırakanın son yerleşim yeri sulh hukuk mahkemesidir².

Yargıtay 5. Hukuk Dairesi ise mirasın reddine karar veren sulh hukuk mahkemesinin re'sen tasfiye işlemlerini de değerlendirmesi gerektiği görüşündedir.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

¹ HELVACI, s. 154; ÇABRİ, s. 631, 632; BİRİNCİ UZUN, s. 122.

² ÇABRİ, s. 632; BİRİNCİ UZUN, s. 122.

MİRASIN REDDİNE KARAR VEREN SULH HUKUK MAHKEMESİ RE'SEN TASFİYE İŞLEMLERİNİ DE DEĞERLENDİRMESİ GEREKİR.

T.C.
YARGITAY
5. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2021/5918
KARAR NO : 2021/10792

Terekenin tasfiyesi istemine ilişkin olarak açılan davada İstanbul 2. Sulh Hukuk Mahkemesi ve Bursa 6. Sulh Hukuk Mahkemelerince ayrı ayrı yetkisizlik kararı verilmesi nedeni ile dosyada son karar Bölge Adliye Mahkemelerinin faaliyete geçmesinden sonra verilmiş ise de iki farklı Bölge Adliye Mahkemesinin yargı çevresinde kalan mahkemelerce karşılıklı olarak yetkisizlik kararı verilmiş olması ve 5235 sayılı Kanunun 36/3. maddesi gereğince bölge adliye mahkemeleri hukuk dairelerinin görevinin yargı çevresi içerisinde bulunan adli yargı ilk derece hukuk mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyumsuzluklarını çözmek olduğundan yargı yerinin belirlenmesi için gönderilen dosya içindeki tüm belgeler incelendi, gereği düşünüldü:

Dava, terekenin tasfiyesi istemine ilişkindir.

İstanbul 2. Hukuk Mahkemesince, muris Ülvi A.'ın mirasını en yakın alt soy mirasçılarının Bursa 6. Sulh Hukuk Mahkemesi 2019/1.75 Esas, 2019/1.20 Karar sayılı ilamı ile mirası reddettikleri anlaşıldığından TMK'nun 612. Maddesi gereğince terekenin tasfiyesi işlemlerinin de aynı Mahkemece yerine getirilmesi gerektiği gerekçesiyle yetkisizlik kararı verilmiştir.

Bursa 6. Sulh Hukuk Mahkemesince, terekenin tasfiyesinde murisin son yerleşim yeri mahkemesinin kesin yetkili olduğu gerekçesiyle yetkisizlik kararı verilmiştir.

Türk Medenî Kanununun 612. maddesi uyarınca "En yakın yasal mirasçılarının tamamı tarafından reddolunan miras, sulh mahkemesince iflas hükümlerine göre tasfiye edilir."

Dosya kapsamından, Bursa 6. Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından 08.08.2019 tarih ve 2019/1.75 Esas - 2019/1.20 Karar sayılı ilâm ile murisin mirasçıları olan Ceyhun A., Leyla A., Tayfun A.'ın mirası kayıtsız şartsız reddettiklerinin tespitine karar verildiği anlaşılmıştır. **En yakın yasal mirasçılar tarafından miras reddedildiği takdirde, red kararı veren sulh mahkemesinin re'sen tasfiye işlemlerini de değerlendirmesi gerektiğinden uyumsuzluğun Bursa 6. Sulh Hukuk Mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir.**

Yukarıda belirtilen nedenlerle; 6100 sayılı HMK'nın 21 ve 22. maddeleri ve 5235 sayılı Kanunun 36/3. Maddesi gereğince Bursa 6. Sulh Hukuk Mahkemesinin **YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE, 04/10/2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.**

SOMUT OLAYDA EN YAKIN YASAL MİRASÇI OLMAYAN MURİSİN KARDEŞLERİNİN MİRASIN HÜKMEN REDDİ DAVASINI AÇMAKTA HUKUKİ YARARLARI YOKTUR.

T.C.
YARGITAY
14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2019/4096
KARAR NO : 2021/3485

Davacı vekili tarafından, davalılar aleyhine 20.11.2015 gününde verilen dilekçe ile mirasın hükmen reddi talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davalı T.T. A.Ş. yönünden feragat nedeniyle reddine, diğer davalılar yönünden kabulüne dair verilen 15.01.2019 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davacılar vekili ve davalılar vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün evrak incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Davacılar vekili, 20.08.2008 tarihinde vefat eden muris Habip Köroğlu'nun terekesinin borca batık olduğunun tespiti ile mirasın hükmen reddine karar verilmesini istemiştir.

Davalı vekili cevap dilekçesinde, davanın üç aylık yasal süre içinde açılmadığını, dava şartlarının mahkemece araştırılması gerektiğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece davanın davalı T.T. A.Ş. yönünden feragat nedeniyle reddine diğer davalılar yönünden kabulüne karar verilmiştir.

Hükmü, davacılar vekili ve davalılar vekili temyiz etmiştir.

Dava, TMK'nın 605/2. maddesi gereğince açılan mirasın hükmen reddi istemine ilişkindir. Ölüm tarihinde miras bırakanın ödemedi aczi açıkça belli veya resmen tespit edilmiş ise, miras reddedilmiş sayılır (TMK m. 605/2). Mirasçılar Türk Medeni Kanununun 610. maddesinde yazılı aykırılık da bulunmadıkça yani zımnen mirası kabul etmiş duruma düşmüş olmadıkça her zaman murisin ödemedi aczinin tespitini isteyebilir. Türk Medeni Kanununun 606. maddesinde belirtilen süre bu davada uygulanmaz. Dava alacaklılara husumet yönelti olarak görülür. Bu davada yetkili mahkeme ise alacaklıların davanın açıldığı zamandaki ikametgahı mahkemesidir. Ayrıca Türk Medeni Kanununun Velayet Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Tüzüğü'nün 39/2. fıkrası gereğince mirasın reddi yetkisini içeren özel vekaletname sunulması da zorunludur.

TMK 611/1. maddesine göre; "Yasal mirasçılardan biri mirası reddederse onun payı, miras açıldığı zaman kendisi sağ değilmiş gibi, hak sahiplerine geçer."

TMK 612. maddesine göre; "En yakın mirasçılarının tamamı tarafından reddolunan miras, sulh hukuk mahkemesince iflas hükümlerine göre tasfiye edilir. Tasfiye sonunda arta kalan değerler, mirası reddetmemişler gibi hak sahiplerine verilir."

Somut olayda; 20.08.2008 tarihinde vefat eden muris Habip K.'nun mirasçısı çocuğu Alp Deniz K.'dur. Bu sebeple davacıların mirasın hükmen reddi davasını açmakta hukuki yararları yoktur.

Mirasçı Alp Deniz K.'nun muris Habip K.'nun mirasını kayıtsız şartsız reddettiğinin tespit ve tesciline karar verilmesiyle murisin kardeşleri olan diğer davacıların mirasçılık sıfatı kazanmaları söz konusu değildir. Bu sebeple davacılar açısından da davanın aktif dava ehliyetleri bulunmadığından reddi gerekir.

Mahkemece, belirtilen hususlar üzerinde durulmadan yanılığılı değerlendirmeyeyle davanın kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiş, bu nedenlerle hükmün bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle hükmün **BOZULMASINA** bozma sebebine göre sair temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına, peşin alınan harcın yatırana iadesine, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 25.05.2021 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

MURISİN ÖDEMEDEN ACZİ ÖLÜM TARİHİNE GÖRE BELİRLENİR.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2021/1702

KARAR NO : 2021/3400

Davacılar vekili tarafından, davalı aleyhine 19.02.2015 gününde verilen dilekçe ile mirasın hükmen reddi talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın reddine dair verilen 19.04.2016 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davacılar vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Dava, mirasın hükmen reddi istemine ilişkindir.

Davacılar vekili, müvekkillerinin, muris Erdoğan A.'ın mirasçı olduklarını, davacıların Erdoğan A.'ın vefat ettiğini, davalı G. Elektrik Perakende Satış A.Ş.'nin alacaklısı olduğu İzmir 15. İcra Müdürlüğü'nün 2015/4.5 Esas sayılı dosyasından gönderilen icra emri ile öğrendiklerini, murisin terekesinin borca batık olduğunu belirterek mirasın hükmen reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı vekili, İzmir 15. İcra Müdürlüğü'nün 2015/4.5 Esas sayılı dosyasının dayanağı olan borcun asıl borçlusunun Erdoğan A. olduğunu ancak vefatı nedeniyle mirasçıları aleyhine takip yürütüldüğünü, davanın reddine karar verilmesi gerektiğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, davanın reddine karar verilmiştir.

Hükmü, davacılar vekili temyiz etmiştir.

Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, murisin ölüm tarihi itibarıyla terekesinin açıkça borca batık olup olmadığının ve mirasçıların terekeyi kabul anlamına gelen işlemler yapıp yapmadıklarının araştırılması gerekmektedir. **Türk Medeni Kanununun 605/2 maddesi hükmü gereğince mirasın hükmen reddine (terekenin borca batık olduğunun tespitine) ilişkin talepler, süreye tabi olmayıp mirasçıların iyiniyetli ya da kötüniyetli olmalarının bir önemi bulunmamaktadır. Murisin ödemedен aczi ölüm tarihine göre belirlenir.** Ölüm tarihi itibarıyla, murisin tüm malvarlığı terekenin aktifini, tüm borçları ise terekenin pasifini oluşturur. Terekenin pasifinin aktifinden fazla olması terekenin ödemedен aczini ve dolayısıyla da terekenin borca batık olduğunu gösterir (TMK m. 605/2). Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, terekenin açıkça borca batık olup olmadığının araştırılması gerekmektedir. İcra takibi sonunda aciz vesikası düzenlenmesi halinde terekenin

borca batık olduğu kabul edilir. Aksi halde terekenin borca batık olup olmadığı, murisin malvarlığı bulunup bulunmadığının usulüne uygun olarak bankalar, trafik tescil m¼d¼rl¼đ¼, vergi daireleri, belediyeler ve tapu m¼d¼rl¼đ¼ v.b. kurum ve kuruluşlardan sorulması, murisin alacak ve borçları zabıta marifetiyle de araştırılarak aktif malvarlığı ile takibe konu borç miktarı gözönünde tutularak aktif ve pasifinin teredd¼de neden olmayacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca TMK'nın Velayet, Vesayet ve Miras H¼k¼mlerinin Uygulanmasına ilişkin T¼z¼đ¼n 39/2. fıkrası gereğince mirasın reddi yetkisini içeren özel vekaletname sunulması zorunludur. Davanın niteliği gereği davalı-alacaklının, murisin terekesinin borca batık olduğunu bilmemesi, bilmesinin de m¼mk¼n olmaması yapılan yargılama sonrasında terekenin borca batık olup olmadığına karar verilmesi durumunda yargılama giderlerinden davalının değil davacıların sorumlu tutulması gerekmektedir.

Somut olayda; davacıların murisi Erdoğan A.'ın 11.06.2007 tarihinde vefat ettiği, davalı tarafından davacılar aleyhine 15.01.2015 tarihinde İzmir 15. İcra M¼d¼rl¼đ¼n¼n 2015/4.5 Esas sayılı dosyası ile borcun dayanağı "11.91.05 numaralı aboneye ait 2011/1. d¼nem ve 2012/5. d¼nem elektrik kullanım bedeli" olan icra takibi başlatıldığı, davacılar aleyhine g¼nderilen ödeme emrine davacılar tarafından 21.01.2015 tarihinde itiraz edildiği ve takibin durduğu, mahkemece murisin aktif malvarlığı tespit edilemediği ancak murisin öl¼m tarihi itibariyle bir borcu bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Her ne kadar mahkemece, murisin terekesinin pasifi bulunmadığından davanın reddine karar verilmiş ise de; alacaklı G. Elektrik Perakende Satış A.ř.'nin davacılar adına başlatmış olduğu takibin, murisin borcundan kaynaklanıp kaynaklanmadığı yön¼nden yapılan araştırma ve inceleme h¼k¼m kurmaya yeterli değildir.

Mahkemece, davacıların mirasın reddinin tespitini talep etmelerinde hukuki yararları bulunduğu da göz önüne alınarak davanın dayanağı olan İzmir 15. İcra M¼d¼rl¼đ¼n¼n 2015/4.5 Esas sayılı icra dosyasındaki borcun dayanağının muristen kaynaklanıp kaynaklanmadığı kuşkuya yer bırakmayacak şekilde belirlendikten sonra h¼k¼m kurulması gerekirken eksik inceleme ve yanılığılı değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi doğru gör¼lmemiř, bu sebeple h¼k¼m¼n bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacılar vekilinin temyiz itirazlarının kabul¼ ile h¼k¼m¼n **BOZULMASINA**, peşin yatırılan harcın yatırana iadesine, kararın tebliğinden itibaren 15 g¼n içinde karar d¼zeltme yolu açık olmak üzere, 24.05.2021 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

MİRASÇILAR, TÜRK MEDENİ KANUNU'NUN 610. MADDESİNDE YAZILI AYKIRILIK DA BULUNMADIKÇA YANİ ZİMNEN MİRASI KABUL ETMİŞ DURUMA DÜŞMÜŞ OLMADIKÇA, HER ZAMAN MURİSİN ÖDEMEDEN ACZİNİN TESPİTİNİ İSTEYEBİLİR. MAHKEMECE, MİRASIN REDDİNDE VASİNİN HUKUKİ YARARI İLE KISITLININ HUKUKİ YARARI ÇATIŞTIĞINDA, KISITLIYA KAYYUM TAYİN ETTİRİLMESİ, HUSUMETİN KAYYIMA YÖNELTİLMESİ, KAYYIM GÖSTERDİĞİ TAKDİRDE DELİLLERİN TOPLANMASI GEREKİR. MİRASIN REDDİNE İLİŞKİN ÖZEL YETKİ BULUNMAMASINA KARŞIN BU EKSİKLİK TAMAMLATTIRILMALIDIR.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2016/11723

KARAR NO : 2019/5889

Davacılar vekili tarafından, davalılar aleyhine 06/08/2014 gününde verilen dilekçe ile mirasın hükmen reddi talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın reddine dair verilen 21/04/2016 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davacılar vekili ve davalı Hazine vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

Dava, mirasın hükmen reddi isteğine ilişkindir.

Davacılar vekili, 08/12/2008 tarihinde ölen mirasbırakan Mehmet Turan A.'ın terekesinin borca batık olması nedeni ile mirası hükmen reddin tespitini istemiştir.

Davalılar vekilleri, davanın reddini savunmuştur.

Mahkeme, davanın reddine karar vermiştir.

Hükmü, davacılar vekili ve davalı Hazine vekili temyiz etmiştir.

Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, murisin ölüm tarihi itibarıyla terekesinin açıkça borca batık olup olmadığının ve mirasçılarının terekeyi kabul anlamına gelen işlemler yapıp yapmadıklarının araştırılması gerekmektedir. Türk Medeni Kanunu'nun 605/2 maddesi hükmü gereğince mirasın hükmen reddine (terekenin borca batık olduğunun tespitine) ilişkin talepler, süreye tabi olmayıp mirasçılarının iyiniyetli ya da kötünüyetli olmalarının bir önemi bulunmamaktadır. Murisin ödemedен aczi ölüm tarihine göre belirlenir. Ölüm tarihi itibarıyla, murisin tüm malvarlığı terekenin aktifini, tüm borçları ise terekenin pasifini oluşturur. Terekenin pasifinin aktifinden fazla olması terekenin ödemedен aczini ve dolayısıyla da terekenin borca batık olduğunu gösterir (TMK m. 605/2). Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, terekenin açıkça borca batık olup olmadığının araştırılması gerekmektedir. İcra takibi sonunda aciz vesikası düzenlenmesi

halinde terekenin borca batık olduğu kabul edilir. Aksi halde terekenin borca batık olup olmadığı, murisin malvarlığı bulunup bulunmadığının usulüne uygun olarak bankalar, trafik tescil müdürlüğü, vergi daireleri, belediyeler ve tapu müdürlüğü v.b. kurum ve kuruluşlardan sorulması, murisin alacak ve borçları zabita marifetiyle de araştırılarak aktif malvarlığı ile takibe konu borç miktarı gözönünde tutularak aktif ve pasifinin tereddüde neden olmayacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca TMK'nun Velayet, Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına ilişkin Tüzüğü'nün 39/2. fıkrası gereğince mirasın reddi yetkisini içeren özel vekaletname sunulması zorunludur. Davanın niteliği gereği davalı-alacaklıların, murisin terekesinin borca batık olduğunu bilmemeleri, bilmelerinin de mümkün olmaması ve terekenin borca batık olup olmadığına yapılan yargılama sonrasında karar verildiği durumlarda yargılama gideri ve harçtan davalıların değil davacıların sorumlu tutulması gerekmektedir.

Mirasın gerçek reddi, mirasçılarının sulh mahkemesine sözlü veya yazılı beyanı ile yapılır (TMK m. 609). Mirasın hükmen reddi ise tereke alacaklısına karşı açılacak davada, miras bırakanın ölüm tarihindeki terekesinin borca batık olduğunun tespiti niteliğindedir. Somut olayda, dava yukarıda da açıklandığı üzere, TMK 605/1. maddesi gereğince mirasın gerçek reddine ilişkin olmayıp TMK 605/2. maddesi gereğince terekenin borca batık olduğunun tespiti (hükmen ret) isteğine ilişkindir. Ölümü tarihinde murisin ödemedi aczi açıkça belli veya resmen tespit edilmiş ise, miras reddedilmiş sayılır. **Mirasçılar, Türk Medeni Kanunu'nun 610. maddesinde yazılı aykırılık da bulunmadıkça yani zımnen mirası kabul etmiş duruma düşmüş olmadıkça, her zaman murisin ödemedi aczinin tespitini isteyebilir.** Türk Medeni Kanunu'nun 606. maddesinde belirtilen hak düşürücü süre, mirasın hükmen reddi davasında uygulanmaz. Dava, alacaklılara husumet yöneltilebilir. Bu itibarla, alacaklılara husumet yönetilerek ve tarafların gösterdiği deliller değerlendirilerek sonucuna göre esas hakkında bir karar verilmesi gerekirken hak düşürücü süre nedeni ile davanın reddine karar verilmesi doğru görülmemiştir.

Öte yandan, TMK'nın 426/2 maddesine göre bir işte yasal temsilcinin menfaati ile küçüğün veya kısıtlının menfaati çatışır ve vesayet makamının ilgisinin isteği üzerine veya resen temsil kayyımı ataması gerekmektedir. **Mahkemece, mirasın reddinde vasinin hukuki yararı ile kısıtlının hukuki yararı çatıştığında, kısıtlıya kayyum tayin ettirilmesi, husumetin kayyım yöneltilmesi, kayyım gösterdiği takdirde delillerin toplanması gerekirken 26.04.1998 doğumlu İpek A.'a kayyım tayin ettirilmeden işin esasının incelenerek karar verilmesi doğru görülmemiştir.** Ancak İpek A.'ın 26.04.2016 tarihinde ergin olduğu anlaşılınca bu aşamadan sonra, İpek A.'a ihtarlı davetiye tebliğ edilerek davaya bizzat muvafakatı veya bizzat verdiği vekaletname nedeni ile avukatı marifeti ile temsil edilmesi sağlanarak ve gösterdiği takdirde delilleri toplanarak bir sonuca varılmalıdır.

Ayrıca, mirasbırakanın ölüm tarihi itibarı ile araç kaydı ve bankalardan hesap bilgileri sorulmalı, kolluk marifeti ile mirasbırakanın ölüm tarihi itibarı ile ekonomik ve sosyal durumu araştırılmalı, aktif veya pasifinin bulunması halinde ölüm tarihindeki değerleri tespit edilerek

terekenin hesabına katılmalı ve terekenin borca batık olup olmadığı değerlendirilmelidir. Mirasbırakanın vergi borcunun kaynağı, ölüm tarihindeki borç miktarı araştırılmalı, mirasbırakanın şirketi olup olmadığı tespit edilmeli, mirasbırakana ait olduğu anlaşılan 02 AE 3.5 plakalı aracın mirasbırakanın ölüm tarihindeki değeri belirlenmeli ve aracın değeri terekenin aktifine eklenmelidir. Davacılar ile ilgili ekonomik durum araştırma tutanağında davacılar Lütfiye dışındakilerin babalarının evinde ikamet ettiklerinin tespit edilmiş olmasına karşın mirasçılarının terekenin benimsenmesine yönelik eylemlerinin olup olmadığı araştırılmamıştır. Davalı Hazine vekilinin temyiz dilekçesinde ileri sürdüğü Adıyaman 1. Asliye Ceza Mahkemesinin dosyası ile vergi dairesine ödeme yapıldığı iddialarının da mirasçılarının terekenin benimsenmesine yönelik eylemleri olup olmadığının tespit edilebilmesi bakımından araştırılması gerekmektedir.

Murisin vefatı anında terekenin borca batık olduğunun tespiti isteği, bir eda davası niteliğinde olmayıp, mirasçılarının bir irade açıklamasında bulunmalarına gerek kalmaksızın, kanundan dolayı mirasın reddedilmiş sayılması (TMK m. 584/2) sonucunu hasil eden, "mirasçılar, mirasbırakanın ölümü ile mirası bir bütün olarak, kanun gereği kazanırlar" yönündeki (TKM m. 539/1, TMK m. 599/1) yasal kuralın istisnasını oluşturan bir hukuki durumun saptanmasına yönelik dava türüdür. Bu niteliği gereğince maktu harca ve maktu vekalet ücretine tabidir ve kabul veya reddi halinde de maktu vekalet ücretine ve harca hükmedilmesi gerekirken, davalılar lehine nispi vekalet ücretine hükmedilmesi de doğru değildir.

Mahkemece, belirtilen hususlar üzerinde durulmadan eksik inceleme ve yanılıklı değerlendirmeye yazılı şekilde karar verilmesi hükmün bozulmasını gerektirmiştir. Kabule göre de, **davacılar vekilinin vekaletnamesinde mirasın reddine ilişkin özel yetki bulunmamasına karşın bu eksiklik tamamlattırılmadan yargılamaya devam edilmiş olması doğru görülmemiştir.**

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacılar vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün **BOZULMASINA**, peşin yatırılan harcın istek halinde yatırımlara iadesine, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, **26/09/2019** tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

MİRASIN HÜKMEN REDDİ, MİRASÇILAR ALEYHİNE AÇILAN BİR DAVAYA KARŞI DEF'İ OLARAK İLERİ SÜRÜLEBİLECEĞİ GİBİ MAHKEMEDEN AYRI BİR DAVA AÇMAK SURETİ İLE HÜKMEN REDDİN TESPİTİ DE İSTENEİLİR.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2017/3072

KARAR NO : 2021/1038

Davacılar vekili tarafından, davalı aleyhine 07.03.2012 gününde verilen dilekçe ile Mirasın Hükmen Reddi istenmesi üzerine Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin bozma ilamına uyularak yapılan duruşma sonunda; davanın reddine dair verilen 19/01/2017 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davacılar vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

K A R A R

Dava, mirası hükmen reddin tespitine ilişkindir.

Davacılar vekili, 10/08/2008 tarihinde ölen mirasbırakan Mustafa A.'ın terekesinin borca batık olması nedeni ile mirası hükmen reddin tespitini istemiştir.

Davalı vekili, davanın reddini savunmuştur.

Davanın kabulüne ilişkin hükmün, Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 25.11.2014 gün ve 2014/2194 Esas ve 2014/21601 Karar sayılı ilamıyla bozulması üzerine bozma ilamına uyularak yapılan yargılama sonucunda davanın reddine karar verilmiştir.

Hükmü, davacılar vekili temyiz etmiştir.

Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, mirasın ölüm tarihi itibariyle terekesinin açıkça borca batık olup olmadığının ve mirasçılardan terekeyi kabul anlamına gelen işlemler yapıp yapmadıklarının araştırılması gerekmektedir. Yasal mirasçılar, terekenin olağan yönetimi niteliğinde olmayan veya miras bırakanın işlerinin yürütülmesi için gerekli olanın dışında işleri yapmamış olmaları veya terekeyi sahiplenmemiş bulunmaları halinde terekenin ölüm tarihinde borca batık olduğu yönünde tespit kararı verilmesini süreye tabi olmaksızın isteyebilirler. Mirasın ödemeden aczi ölüm tarihine göre belirlenir. Ölüm tarihi itibariyle, mirasın tüm malvarlığı terekenin aktifini, tüm borçları ise terekenin pasifini oluşturur. Terekenin pasifinin aktifinden fazla olması terekenin ödemeden aczini ve dolayısıyla da terekenin borca batık olduğunu gösterir (TMK m. 605/2). Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, terekenin açıkça borca batık olup olmadığının araştırılması gerekmektedir. İcra takibi sonunda aciz vesikası düzenlenmesi halinde terekenin borca batık olduğu kabul edilir. Aksi halde terekenin borca batık olup olmadığı, mirasın malvarlığı bulunup bulunmadığının usulüne uygun olarak bankalar, trafik tescil müdürlüğü,

vergi daireleri, belediyeler ve tapu müdürlüğü v.b. kurum ve kuruluşlardan sorulması, murisin alacak ve borçları zabita marifetiyle de araştırılarak aktif malvarlığı ile takibe konu borç miktarı gözönünde tutularak aktif ve pasifinin tereddüde neden olmayacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca TMK'nun Velayet, Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına ilişkin Tüzüğün 39/2. fıkrası gereğince mirasın reddi yetkisini içeren özel vekaletname sunulması zorunludur.

Mirasın hükmen reddi, mirasçılar aleyhine açılan bir davaya karşı def'i olarak ileri sürülebileceği gibi mahkemeden ayrı bir dava açmak sureti ile hükmen reddin tespiti de istenebilir. Mirasçıların kendilerine yönelik icra takibi ve davalarda mirasın reddine ilişkin def'i ileri sürme zorunluluğu bulunmaktadır.

Somut olayda da, mirasçılar ayrı bir dava açmak sureti ile mirası hükmen reddin tespitini talep etmişlerdir. Mahkemece mirasbırakanın motosikletlerinin akıbeti ve ölüm tarihi itibari ile değeri belirlenmelidir. Ayrıca davacı tanıklarından Ali G.'in 07.05.2013 tarihli celsedeki "mirasbırakan öldükten sonra bir miktar borcu vardı onu da abisi ödedi" şeklindeki beyanı açıklattırılarak ne miktarda borcun kim tarafından ödendiği ve davacıların terekenin olağan yönetimini aşan işlemleri bulunup bulunmadığı tespit edilmelidir.

Mahkemece, talep hakkında yukarıda belirtilen usulde gerekli araştırmalar yapılarak ölüm tarihi itibari ile terekenin aktif ve pasifi ile mirasçılarının terekenin sahiplenilmesi anlamına gelebilecek işlemleri tereddüde neden olmayacak şekilde tespit edildikten sonra bir karar verilmesi gerekirken yasal olmayan gerekçe ile davanın reddine karar verilmiş olması doğru görülmemiş ve hükmün bu nedenlerle bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle hükmün **BOZULMASINA**, peşin yatırılan harcın yatırımlara iadesine, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 18.02.2021 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

MURISİN VERGİ BORCUNU ÖDEMEK TEREKEYİ SAHİPLENMEK ANLAMINA GELİR.

(** K A R A R I N S O N U C U D E Ğ İ Ş M İ Ş T İ R **)

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2016/11054

KARAR NO : 2019/4855

Davacılar vekili tarafından, davalılar aleyhine 17.03.2014 gününde verilen dilekçe ile mirasın hükmen reddi talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın reddine dair verilen 30.09.2015 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davacılar vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

K A R A R

Davacı Elif E.'in kendi adına asaleten davacı Burcu E. adına velayeten verdiği vekaletnameye dayanarak davacı vekili, 28.11.2010 tarihinde vefat eden Ümüt E.'in terekesinin borca batık olduğunun tespiti ile mirasın hükmen reddine karar verilmesini istemiştir.

Davalı T.T. A.Ş. vekili cevap dilekçesinde, murisin ölü tarihinde borç ödemedi aciz halde olduğunun açıkça belli olmadığını, dava şartlarının oluşmadığını, murisin eşi olan davacının murisin bir takım borçlarını ödeyerek terekeyi sahiplendiğini, dava şartlarının oluşup oluşmadığının mahkemece araştırılması gerektiğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

Davalı A. Vergi Dairesi vekili cevap dilekçesinde, HMK 116. maddesi gereğince ilk itirazda bulduklarını, davanın 3 ay içerisinde açılmadığını, davacının mirasın gerçek ret davası açıp takip etmediğini, bu sebeple artık TMK'nın 605. maddesinin uygulanamayacağını, bu davranışın terekenin zimnen kabulü anlamına geldiğini, dava şartlarının mahkemece araştırılması gerektiğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, terekeni borca batık olduğu ancak davacıların terekenin vergi borcunu ödemekle terekeyi kabul etmiş olacağı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Hükmü, davacılar temyiz etmiştir.

Dava, TMK'nun 605/2. maddesi gereğince açılan mirasın hükmen reddi istemine ilişkindir. Ölüm tarihinde miras bırakanın ödemedi aczi açıkça belli veya resmen tespit edilmiş ise, miras reddedilmiş sayılır (TMK m. 605/2). Mirasçılar Türk Medeni Kanunu'nun 610. maddesinde yazılı aykırılık da bulunmadıkça yani zimnen mirası kabul etmiş duruma düşmüş olmadıkça her zaman murisin ödemedi aczinin tespitini isteyebilir. Türk Medeni

Kanunu'nun 606. maddesinde belirtilen süre bu davada uygulanmaz. Dava alacaklılara husumet yöneltilecek görölür. Bu davada yetkili mahkeme ise alacaklıların davanın açıldığı zamandaki ikametgahı mahkemesidir. Ayrıca Türk Medeni Kanununun Velayet Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Tüzüğü'nün 39/2. fıkrası gereğince mirasın reddi yetkisini içeren özel vekaletname sunulması da zorunludur.

Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, terekenin açıkça borca batık olup olmadığı araştırılması gerekmektedir. İcra takibi sonunda aciz vesikası düzenlenmesi halinde terekenin borca batık olduğu kabul edilir. Aksi halde terekenin borca batık olup olmadığı, murisin malvarlığı bulunup bulunmadığının usulüne uygun olarak, bankalar, trafik tescil müdürlüğü, vergi daireleri, belediyeler, tapu müdürlüğü v.b. kurum ve kuruluşlardan sorulması, murisin alacak ve borçları zabıta marifetiyle de araştırılarak aktif malvarlığı ile takibe konu borç miktarı gözönünde tutularak aktif ve pasifinin tereddüde neden olmayacak şekilde belirlenmesi gerekir. Ayrıca, TMK'nın 610/2. maddesine göre terekeyi sahiplenen mirasçılarının mirası reddetme hakkı bulunmadığından davacı mirasçılarının mirası kabul anlamına gelen davranışlarda bulunup bulunmadıkları da araştırılmalıdır.

Somut olayda davacı Elif E.'in murise ait bir takım vergi borçlarını ödeyerek terekeyi sahiplendiği, TMK 610/2. maddesine göre terekeyi reddetme hakkının bulunmadığı anlaşıldığından mahkemece bu davacı açısından davanın reddedilmesinde bir isabetsizlik bulunmamaktadır. Ancak diğer davacı Burcu E.'in 23.12.2005 doğumlu olduğu, annesi davacı Elif E.'in, Burcu E.'e velayeten dava açtığı, vergi dairesine yapılan ödemelerde küçüğün adının yer almadığı, bu sebeple davacı Burcu E. adına açılan davanın terekeyi sahiplendiğinden bahisle reddedilmesi doğru değildir. Davada, annenin hukuki yararı ile çocuğun hukuki yararı çatışmaktadır. Mahkemece Medeni Kanunun 426/2. maddesi uyarınca 23.12.2005 doğumlu Burcu E. için kayyım tayin ettirilmesi, davanın kayyım tarafından devam ettirilmesi ve gösterdiği takdirde delilleri toplanması gerekir.

Kabule göre de, murisin ölüm tarihi itibarıyla üzerine kayıtlı gayrimenkul, araç, banka kaydı olup olmadığı, davalıya ölüm tarihi itibarıyla borç miktarının araştırılmadığı anlaşılmaktadır. O halde mahkemece, murisin 28.11.2010 tarihi itibarıyla gayrimenkul, araç, banka kaydının bulunup bulunmadığının araştırılması için ilgili tapu, emniyet, banka müdürlüklerine yazı yazılmalıdır. Davalılara olan borcunun ölüm tarihi itibarıyla miktarı belirlenmelidir.

Mahkemece, belirtilen hususlar üzerinde durulmadan eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiş, bu nedenlerle hükmün bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle hükmün **BOZULMASINA**, peşin yatırılan harcın istek halinde yatırıma iadesine, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 28.05.2019 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

SONUÇ DEĞİŞTİREN KARAR:

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2020/4209

KARAR NO : 2021/1369

Taraflar arasındaki mirasın hükmen reddi davasından dolayı mahal mahkemesinden verilen yukarıda gün ve sayısı yazılı hükmün; Dairemizin 28.05.2019 gün ve 2016/11054 Esas, 2019/4855 Karar sayılı ilamı ile bozulmasına karar verilmişti. Süresi içinde davacı Elif E., davalı Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı vekili tarafından kararın düzeltilmesi istenilmiş olmakla, dosya içerisindeki bütün evrak incelenerek gereği düşünüldü:

K A R A R

Dava, mirasın hükmen reddi isteğine ilişkindir.

Davacı Elif E.'in kendi adına asaleten davacı Burcu E. adına velayeten verdiği vekaletnameye dayanarak davacı vekili, 28.11.2010 tarihinde vefat eden Ümüt E.'in terekesinin borca batık olduğunun tespiti ile mirasın hükmen reddine karar verilmesini istemiştir.

Davalı T.T. A.Ş. vekili, mirasın ölüm tarihinde borç ödemedi aciz halde olduğunun açıkça belli olmadığını, dava şartlarının oluşmadığını, mirasın eşi olan davacının mirasın bir takım borçlarını ödeyerek terekeyi sahiplendiğini, dava şartlarının oluşup oluşmadığının mahkemece araştırılması gerektiğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

Davalı Ankara Vergi Dairesi vekili ise Hukuk Muhakemeleri Kanununun 116. maddesi gereğince ilk itirazda bulduklarını, davanın 3 ay içerisinde açılmadığını, davacının mirasın gerçek ret davası açıp takip etmediğini, bu sebeple artık Türk Medeni Kanununun 605. maddesinin uygulanamayacağını, bu davranışın terekenin zımnen kabulü anlamına geldiğini, dava şartlarının mahkemece araştırılması gerektiğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, terekenin borca batık olduğu ancak davacıların terekenin vergi borcunu ödemekle terekeyi kabul etmiş olacağı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Hüküm, davacılar vekilinin temyiz etmesi üzerine Dairemizin 28.05.2019 tarih, 2016/11054 Esas 2019/4855 Karar sayılı ilamıyla bozulmuştur.

Davacı Elif E., davalı Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı vekili karar düzeltme isteminde bulunmuşlardır.

Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, mirasın ölüm tarihi itibarıyla terekesinin açıkça borca batık olup olmadığının ve mirasçılarının terekeyi kabul anlamına gelen işlemler yapıp yapmadıklarının araştırılması gerekmektedir. Türk Medeni Kanununun 605/2

maddesi hükmü gereğince mirasın hükmen reddine (terekenin borca batık olduğunun tespitine) ilişkin talepler, süreye tabi olmayıp mirasçılardan iyiniyetli ya da kötünüyetli olmalarının bir önemi bulunmamaktadır. Murisin ödemeden aczi ölüm tarihine göre belirlenir. Ölüm tarihi itibarıyla, murisin tüm malvarlığı terekenin aktifini, tüm borçları ise terekenin pasifini oluşturur. Terekenin pasifinin aktifinden fazla olması terekenin ödemeden aczini ve dolayısıyla da terekenin borca batık olduğunu gösterir (TMK m. 605/2). Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, terekenin açıkça borca batık olup olmadığının araştırılması gerekmektedir. İcra takibi sonunda aciz vesikası düzenlenmesi halinde terekenin borca batık olduğu kabul edilir. Aksi halde terekenin borca batık olup olmadığı, murisin malvarlığı bulunup bulunmadığının usulüne uygun olarak bankalar, trafik tescil müdürlüğü, vergi daireleri, belediyeler ve tapu müdürlüğü v.b. kurum ve kuruluşlardan sorulması, murisin alacak ve borçları zabita marifetiyle de araştırılarak aktif malvarlığı ile takibe konu borç miktarı gözönünde tutularak aktif ve pasifinin tereddüde neden olmayacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca TMK'nun Velayet, Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına ilişkin Tüzüğü'nün 39/2. fıkrası gereğince mirasın reddi yetkisini içeren özel vekaletname sunulması zorunludur.

TMK'nun 610/2. maddesinde "...Ret süresi sona ermeden mirasçı olarak tereke işlemlerine karışan, terekenin olağan yönetimi niteliğinde olmayan veya miras bırakanın işlerinin yürütülmesi için gerekli olanın dışında işler yapan, ya da tereke mallarını gizleyen veya kendisine mal eden mirasçı, mirası reddedemez..." hükmü yer almaktadır. Madde metninden de anlaşıldığı üzere; yasa koyucu mirasçılardan birinin tereke işlerine gereğinden fazla karışmasının mirası örtülü kabul anlamına geleceğini ve tıpkı açık kabulde olduğu gibi, ret hakkının bu mirasçı bakımından sona ereceğini düzenlemiştir.

Diğer taraftan, Hukuk Genel Kurulunun 08.02.1950 T. ve 140/20 sayılı kararında; "Bir muamelenin alelade idari muamelattan olup olmadığını tayin için bilhassa muameleyi yapan varisin maksadını nazara almak lazımdır... Eğer bunun maksadı mirasçı sıfatıyla terekeden tasarruf olmayıp mücerret bilahare mirası kabul ettiği zaman ihmal yüzünden gelebilecek zararın önüne geçmek ise, yaptığı muamelenin alelade idari muamele olarak kabulü zaruridir. **Ezcümle malların çalınmaması için tedbir ittihazı, malları deftere geçirmek, zamanaşımını kesmek için derhal dava açmak, bir otelin, gazinonun müşterilerinin dağılmaması için vergi vermek, davaya mani olmak için müstacel borçları ödemek alelade idarenin istilzam ettiği muamelattandır...**" denilmek suretiyle mirasçının eyleminin tereke işlerine karışma olarak değerlendirilebilmesi için onun bu eylemde bulunurken hangi maksatla hareket ettiğinin belirlenmesi gerektiğini, mirasçının amacının mirasçı sıfatı ile terekede tasarruf değilse, eylemlerinin tereke işlerine karışma olarak nitelendirilmeyeceği ve ret hakkının düşmesine sebebiyet verilmeyeceği benimsenmiştir.

Bunun yanında, doktrinde ileri sürülen güven nazariyesine göre; bir irade beyanının ya da iradi bir davranışın ne anlama geldiğini tespit etmek için, beyanda bulunan veya sözü edilen davranışta bulunanın iç iradesine değil, beyana yahut anılan davranışa muhatap olan karşı tarafın, dürüstlük kuralına göre, kendisince bilinebilen bütün hal ve şartlar gereği gibi değerlendirerek buna ne anlam vermesi gerektiğine bakılmaktadır.

Yukarıda yapılan açıklamaların ışığında somut olay değerlendirildiğinde;

Dava mirasın hükmen reddine ilişkin olup, davacı Elif E. kendi adına asaleten Burcu E.'e velayeten davayı açmıştır. Davada, annenin hukuki yararı ile çocuğun hukuki yararı çatışmaktadır. Mahkemece Türk Medeni Kanununun 426/2. maddesi uyarınca 23.12.2005 doğumlu Burcu E. için kayyım tayin ettirilmesi, davanın kayyım tarafından devam ettirilmesi ve gösterdiği takdirde delilleri toplanması gerekir.

Bunun yanında **davacıların, murislerinin ölümünden sonra yasal yükümlülüklerini yerine getirerek veraset ve intikal vergisi beyannamesini vermiş olmaları, yasal süresi içinde verilmemesinin sorumluluk yaratacağı gözetildiğinde mirası kabul anlamında davranış olarak yorumlanamaz.**

Kaldı ki, davacı mirasçılar tarafından ödendiği ileri sürülen borç miktarı tereke pasifine göre cüzi bir miktar olup, mirasçıların kendi malvarlığından ödemiş olmalarına göre ödeme işleminin olağan işlemlerden olduğu, cüzi kısım borçlarının davacılar tarafından ödenmesinin terekeyi kabullenme olarak değerlendirilemeyeceği gözetilmeden bu hususların davanın reddi gerekçesi olarak görülmesi doğru olmadığı gibi ödeme cüzi bir miktar olmasa dahi ödemeyi yapan mirasçılar tespit edilmeksizin tüm davacılar yönünden terekenin benimsendiği kabul edilerek yazılı şekilde hüküm kurulması da doğru değildir.

Öte yandan, murisin ölüm tarihi itibarıyla üzerine kayıtlı gayrimenkul, araç, banka kaydı olup olmadığı, davalıya ölüm tarihi itibarıyla borç miktarının araştırılmadığı anlaşılmaktadır. O halde mahkemece, murisin 28.11.2010 tarihi itibarıyla gayrimenkul, araç, banka kaydının bulunup bulunmadığının araştırılması için ilgili tapu, emniyet, banka müdürlüklerine yazı yazılmalıdır. Davalılara olan borcunun ölüm tarihi itibarıyla miktarı belirlenmelidir.

Ayrıca davacılar vekilinin vekaletnamesinde mirasın reddine ilişkin özel yetki bulunmamasına rağmen bu eksiklik de tamamlattırılmadan yargılamaya devam edilmesi ve açıklanan diğer hususlar üzerinde durulmadan yazılı şekilde karar verilmiş olması doğru görülmemiş ve kararın anılan gerekçelerle bozulmasına karar vermek gerekmiştir.

Mahkemece verilen hükmün yukarıdaki gerekçelerle de bozulması gerekirken sehven anılan gerekçeyle bozulduğu karar düzeltme isteği üzerine bu kez yapılan inceleme sonucu anlaşıldığından, karar düzeltme isteğinin kabulü ile açıklanan nedenlerle hükmün bozulmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle, davacı Elif E.'in karar düzeltme isteminin kabulü ile Dairemizce verilen 28.05.2019 günlü ve 2016/11054 Esas ve 2019/4855 Karar sayılı bozma ilamının **KALDIRILMASINA** ve yukarıda yazılı gerekçelerle hükmün **BOZULMASINA**, bozma nedenlerine göre davalı Ankara Vergi Daire Başkanlığı vekilinin karar düzeltme isteminin şimdilik incelenmesine yer olmadığına, peşin alınan harcın yatırana iadesine, 01.03.2021 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

MURİSİN ÖLÜMÜNDEN SONRAKİ DÖNEMDE TRAFONUN MİRASÇILAR TARAFINDAN KULLANILMASINDAN DOĞAN ELEKTRİK BORCUNUN MURİSE AİT BORÇ OLDUĞU DÜŞÜNÜLEMeyeceĞİ İÇİN ELEKTRİK TRAFOSUNUN MİRASÇILAR TARAFINDAN KULLANILARAK ELEKTRİK BORCUNUN DEVAM ETMESİ TEREKENİN SAHİPLENMESİ ANLAMINA DA GELMEZ.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2016/7836

KARAR NO : 2018/113

Davacılar vekili tarafından, davalı aleyhine 26.02.2015 gününde verilen dilekçe ile mirasın hükmen reddi talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın reddine dair verilen 11.02.2016 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davacılar vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Davacılar vekili, 14.07.2012 tarihinde vefat eden Şinasi A.'ın terekesinin borca batık olduğunun tespiti ile mirasın hükmen reddine karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece, mirasçıların terekeyi sahiplendiğinden bahisle davanın reddine karar verilmiştir.

Hükmü, davacılar vekili temyiz etmiştir.

Dava, TMK'nun 605/2. maddesi gereğince açılan mirasın hükmen reddi istemine ilişkindir. Ölüm tarihinde miras bırakanın ödemedi aczi açıkça belli veya resmen tespit edilmiş ise, miras reddedilmiş sayılır (TMK m. 605/2). Mirasçılar Türk Medeni Kanunu'nun 610. maddesinde yazılı aykırılık da bulunmadıkça yani zımnen mirası kabul etmiş duruma düşmüş olmadıkça her zaman murisin ödemedi aczinin tespitini isteyebilir. Türk Medeni Kanunu'nun 606. maddesinde belirtilen süre bu davada uygulanmaz. Dava alacaklılara husumet yönelti olarak görülür.

Somut olayda; mahkemece murise ait taşınmazların mirasçılardan Hacı Mehmet A.'a devredildiği, murisin ölüm tarihinden sonra da icra takibine konu trafonun kullanılmasından kaynaklanan elektrik tüketiminin devam ettiği ve yine icra dosyalarında mirasçılardan Hacı Mehmet A.'ın ödeme taahhüdünde bulunduğu gerekçeleri ile davanın reddine karar verilmiş ise de murise ait taşınmazların 26.11.2011 tarihinde murisin sağlığında ölünceye kadar bakma sözleşmesi gereğince mirasçılardan Hacı Mehmet A.'a devredildiği bu bakımından taşınmazların terekeye dahil olmadığı ve taşınmazların devredilmesinin terekeyi sahiplenme anlamına gelmeyeceği açık olduğu gibi murisin aboneliğinin olduğu ve **murisin ölümünden sonraki dönemde trafonun mirasçılar tarafından kullanılmasından doğan elektrik borcunun**

murise ait borç olduğu düşünölemeyeceği için elektrik trafosunun mirasçılar tarafından kullanılarak elektrik borcunun devam etmesi terekenin sahiplenmesi anlamına da gelmez. Mahkemece, hükmen redde ilişkin koşulların oluşup oluşmadığı, terekenin açıkça borca batık olup olmadığının araştırılması, murisin malvarlığı bulunup bulunmadığının usulüne uygun olarak, bankalar, trafik tescil müdürlüğü, vergi daireleri, belediyeler, tapu müdürlüğü v.b. Kurum ve kuruluşlardan sorulması, murisin alacak ve borçları zabıta marifetiyle de araştırılarak aktif malvarlığı ile takibe konu borç miktarı gözönünde tutularak aktif ve pasifinin tereddüde neden olmayacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

Mahkemece, belirtilen husus üzerinde durulmadan eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi doğru görölmemiş, bu nedenle hükmün bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz olunan hükmün **BOZULMASINA**, peşin yatırılan harcın istek halinde yatırıana iadesine, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 09.01.2018 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

KARAR DÜZELTME SONUCU:

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2018/2144

KARAR NO : 2018/9226

Taraflar arasındaki mirasın hükmen reddi davasından dolayı mahal mahkemesinden verilen yukarıda gün ve sayısı yazılı hükmün; Dairemizin 09.01.2018 gün ve 2016/7836 Esas-2018/113 Karar sayılı ilamı ile bozulmasına karar verilmişti. Süresi içinde davalı vekili tarafından kararın düzeltilmesi istenilmiş olmakla, dosya içerisindeki bütün evrak incelenerek gereği düşünüldü:

K A R A R

Mahkemece verilen karar, Dairemizce yasal ve hukuki dayanakları gösterilmek suretiyle bozulmuş olup, karar düzeltme istemi HUMK'nun 440. maddesindeki nedenlerden hiçbirisine dayanmamaktadır. Bu nedenle yerinde olmayan istemin reddi gerekmektedir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan gerekçelerle, HUMK'nun 440. maddesinde gösterilen nedenlerden hiçbirisine uymayan karar düzeltme isteminin **REDDİNE**, aynı yasanın 442/son ve 4421 sayılı Kanununun 2 ve 4/b-1 maddeleri delaletiyle takdiren 315,00TL para cezasının düzeltme isteyen tahsiline, ret harcı peşin alındığından yeniden alınmasına yer olmadığına 19.12.2018 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

DAVACININ İCRA TEHDİDİ ALTINDA MURİS İLE BİRLİKTE PAYDAŞI OLDUĞU ARAÇ ÜZERİNDEKİ HACİZ VE YAKALAMA İŞLEMLERİNİ KALDIRMAK AMACIYLA İCRA MÜDÜRLÜĞÜNÜN DOSYALARINDA İCRA TEHDİDİ ALTINDA TAAHHÜTTE BULUNDUĞU VE HER İKİ İCRA DOSYASINA YAPILAN ÖDEMELERİN MURİSİN MİRASÇILARI TARAFINDAN HARİCEN ÖDENDİĞİ ANLAŞILDIĞINDAN, İCRA TEHDİDİ ALTINDA YAPILAN TAAHHÜT VE ÖDEMELERİN MİRASI KABUL ANLAMINDA YORUMLANAMAZ.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2020/3727

KARAR NO : 2020/7321

Davacılar vekili tarafından, davalılar aleyhine 21/11/2011 gününde verilen dilekçe ile mirasın hükmen reddi talebi üzerine bozma ilamına uyularak yapılan duruşma sonunda; davanın kısmen kabulüne, kısmen reddine dair verilen 14/03/2019 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davacılar vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

K A R A R

Talep, mirasın hükmen reddine ilişkindir.

Davacılar vekili, muris Rahim D.'in terekesinin borca batık olduğunun tespiti ile mirasın hükmen reddine karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece, toplanan deliller neticesinde davacıların mirası hükmen ret etme haklarının olmadığı, borcu kabul ettiklerine dair eylemde buldukları ve davanın ispat edilememesi nedeniyle davanın reddine karar verilmiştir. Hükmün, davacılar vekili tarafından temyizi üzerine Dairemizin 11.06.2015 tarihli 2015/1933 Esas, 2015/6464 Karar sayılı ilamı ile "T.H. Bankasındaki murise ait kredi borcunun kimin tarafından taksitlendirilip ödendiği araştırılmadığı gibi Bedriye D. dışındaki davacıların terekeyi sahiplendiğine ilişkin davranışlarının neler olduğu da gerekçeli kararda açıklanmamıştır. Mahkemece, belirtilen hususlar üzerinde durulmadan ayrıca murisin ölüm tarihi itibarıyla terekesinin borca batık olup olmadığı usulüne uygun şekilde araştırılmadan eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiş, bu nedenle hükmün bozulması gerekmiştir." gerekçesiyle hüküm bozulmuştur.

Bozma ilamına uyularak yapılan yargılama sonucunda davacılardan Bedriye D. yönünden davanın reddine, davacılar Sabri D., Samet D., Özcan D., Ayşe B., Zeliha D. ve Çiğdem D. yönünden davanın kabulü ile muris Rahim D.'in terekesi borca batık olduğundan mirasın hükmen reddinin tespitine karar verilmiştir.

Hükmü, davacılar vekili temyiz etmiştir.

Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, murisin ölüm tarihi itibarıyla terekesinin açıkça borca batık olup olmadığının ve mirasçılarının terekeyi kabul anlamına gelen işlemler yapıp yapmadıklarının araştırılması gerekmektedir. Türk Medeni Kanununun 605/2 maddesi hükmü gereğince mirasın hükmen reddine (terekenin borca batık olduğunun tespitine) ilişkin talepler, süreye tabi olmayıp mirasçılarının iyiniyetli ya da kötünüyetli olmalarının bir önemi bulunmamaktadır. Murisin ödemediği aczi ölüm tarihine göre belirlenir. Ölüm tarihi itibarıyla, murisin tüm malvarlığı terekenin aktifini, tüm borçları ise terekenin pasifini oluşturur. Terekenin pasifinin aktifinden fazla olması terekenin ödemediği aczini ve dolayısıyla da terekenin borca batık olduğunu gösterir (TMK m. 605/2). Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, terekenin açıkça borca batık olup olmadığının araştırılması gerekmektedir. İcra takibi sonunda aciz vesikası düzenlenmesi halinde terekenin borca batık olduğu kabul edilir. Aksi halde terekenin borca batık olup olmadığı, murisin malvarlığı bulunup bulunmadığının usulüne uygun olarak bankalar, trafik tescil müdürlüğü, vergi daireleri, belediyeler ve tapu müdürlüğü v.b. kurum ve kuruluşlardan sorulması, murisin alacak ve borçları zabita marifetiyle de araştırılarak aktif malvarlığı ile takibe konu borç miktarı gözönünde tutularak aktif ve pasifinin tereddüde neden olmayacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca TMK'nın Velayet, Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına ilişkin Tüzüğü'nün 39/2. fıkrası gereğince mirasın reddi yetkisini içeren özel vekaletname sunulması zorunludur.

Somut olayda; davacı Bedriye D.'in icra tehdidi altında murisi Rahim D. ile birlikte paydaşı olduğu 60 KK 6.2 plaka sayılı kamyonet üzerindeki haciz ve yakalama işlemlerini kaldırmak amacıyla Erbaa İcra Müdürlüğü'nün 2008/53.3 Esas ve 2009/9.0 Esas sayılı icra dosyalarında icra tehdidi altında taahhütte bulunduğu ve her iki icra dosyasına yapılan ödemelerin Rahim D. mirasçıları tarafından haricen ödendiği anlaşıldığından, icra tehdidi altında yapılan taahhüt ve ödemelerin mirası kabul anlamında yorumlanamayacağı, davacı Bedriye D. yönünden de davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken, davacı Bedriye D.'in terekeyi sahiplendiği gerekçesiyle davacı Bedriye D. yönünden davanın reddi doğru görülmemiş, bu sebeple kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacılar vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün **BOZULMASINA**, peşin yatırılan harcın yatırana iadesine, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, **16.11.2020** tarihinde oy birliği ile karar verildi.

MİRASBIRAKANIN, ORTAĞI VE YASAL TEMSİLCİSİ OLDUĞU LİMİTED ŞİRKETİN DEFTER, KAYIT VE BELGELERİ ÜZERİNDE İNCELEME YAPTIRILARAK ŞİRKETİN AKTİF VE PASİFİNİN SAPTANMASI VE MİRAS BIRAKANIN ŞİRKETİN KAMU BORCUNDAN DOLAYI SERMAYE HİSSESİ ORANINDA ŞAHSEN SORUMLU OLACAĞI MİKTARIN BU SURETLE BELİRLENMESİ; AMME ALACAĞININ ŞİRKETİN MALVARLIĞINDAN TAMAMEN TAHSİLİ MÜMKÜN İSE; BU HALDE DAVACILARIN BORCA BATIKLIĞIN TESPİTİ İSTEMEKTE HUKUKİ YARARLARININ BULUNMAYACAĞI GÖZETİLEREK İSTEĞİN REDDEDİLMESİ GEREKİR.

T.C.

YARGITAY

7. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2021/1268

KARAR NO : 2021/365

Davacı vekili tarafından, davalı aleyhine 26.12.2011 gününde verilen dilekçe ile mirasın hükmen reddi talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın kabulüne dair verilen 07.05.2013 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Dava, terekenin borca batık olduğunun tespiti hukuksal nedenine dayalı olarak TMK'nun 605/2. maddesi gereğince açılan mirasın hükmen reddi davasıdır.

Davacı, miras bırakan Sadık E.'in 10.02.2010 tarihinde vefat ettiğini belirterek terekenin borca batık olduğunun tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı vekili, öncelikle kuruma husumet yöneltilemeyeceğinden bu nedenle red kararı verilmesi gerektiğini, alacağın 6183 sayılı Kanundan kaynaklandığını, terekenin borca batık olup olmadığı yönünde mahkemece gerekli araştırmanın yapılması gerektiğini, beyan ederek davanın reddini talep etmiştir.

Mahkeme, davanın kabulüne karar vermiştir.

Hüküm, davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

TMK'nın 605/2. maddesine dayanan mirasın reddi istemi süreye tabi olmayıp mirasçıların iyiniyetli ya da kötünüyetli olmalarının bir önemi bulunmamaktadır. Murisin ödemedi aczi ölüm tarihine göre belirlenir. Ölüm tarihi itibarıyla, murisin tüm malvarlığı terekenin aktifini, tüm borçları ise terekenin pasifini oluşturur. Terekenin pasifinin aktifinden fazla olması terekenin ödemedi aczini ve dolayısıyla da terekenin borca batık olduğunu gösterir (TMK m. 605/2).

Mirasın hükmen reddine ilişkin olarak açılan davalarda, terekenin açıkça borca batık olup olmadığı araştırılması gerekmektedir. İcra takibi sonunda aciz vesikası düzenlenmesi halinde terekenin borca batık olduğu kabul edilir. Aksi halde terekenin borca batık olup olmadığı, murisin malvarlığı bulunup bulunmadığının usulüne uygun olarak bankalar, trafik tescil müdürlüğü, vergi daireleri, belediyeler ve tapu müdürlüğü v.b. kurum ve kuruluşlardan sorulması, murisin alacak ve borçları zabıta marifetiyle de araştırılarak aktif malvarlığı ile takibe konu borç miktarı gözönünde tutularak aktif ve pasifinin tereddüde neden olmayacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

Borcun, miras bırakanın şahsi borcu değil, ortağı ve temsilcisi olduğu limited şirketin vergi borcu olduğunun anlaşılması halinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanunun 22.7.1998 tarihli 4369 sayılı Yasayla değişik 35. maddesi hükmüne göre; limited şirket ortakları, şirketten tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacağından sermaye hisseleri oranında doğrudan doğruya sorumlu olurlar ve bu Kanun gereğince takibe tabi tutulurlar. Aynı Kanuna 25.5.1995 tarihli 4108 sayılı Kanunla ilave edilen Mükerrer 35. madde hükmüne göre de; tüzel kişilerin mal varlığından tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacakları, kanuni temsilcilerin şahsi mal varlıklarından bu Kanun hükümlerine göre tahsil edilir. Şu halde açıklanan yasal hükümler gereğince, miras bırakanın; "ortağı" ve "temsilcisi" olduğu limited şirketin, şirketin malvarlığından tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan vergi borcundan, şirket ortağı olarak "koyduğu sermaye hissesi oranında" doğrudan doğruya; "temsilcisi" olarak da şahsi sorumluluğu söz konusudur. Miras bırakanın yasal mirasçısı olan davacılar hakkında, amme alacaklısı tarafından henüz takibe geçilmemiş olması, yasal mirasçıların borç tehdidi altında olmadıkları anlamına gelmez. Öyleyse, bu işten anlayan bilirkişi veya bilirkişiler eliyle; **mirasbırakanın, "ortağı" ve "yasal temsilcisi" olduğu limited şirketin defter, kayıt ve belgeleri üzerinde inceleme yaptırılarak şirketin aktif ve pasifinin saptanması ve miras bırakanın şirketin kamu borcundan dolayı sermaye hissesi oranında şahsen sorumlu olacağı miktarın bu suretle belirlenmesi; amme alacağının şirketin malvarlığından tamamen tahsili mümkün ise; bu halde davacıların borca batıklığın tespiti istemekte hukuki yararlarının bulunmayacağı gözetilerek isteğin reddedilmesi; değil ise, miras bırakanın ölüm tarihi itibarıyla tespit edilen terekesi aktifinin, borcu karşılamaya yeterli olmaması halinde isteğin kabulüne karar verilmesi gerekir.**

Somut olaya gelince; davalı kurum tarafından dosyaya gönderilen ödeme emrinde miras bırakanın E. Turizm Lokanta İşl. Ltd. Şti'nin 2006 yılından itibaren ortağı olduğu belirtilmiştir. Mahkemece limited şirketin defter, kayıt ve belgeleri üzerinde inceleme yaptırılarak şirketin aktif ve pasifinin saptanması ve devamında yukarıda açıklanan ilkeler doğrultusunda bir karar verilmesi gerekirken bu yönde araştırma yapmadan hüküm tesis edildiği anlaşılmaktadır.

UYAP sisteminden yapılan sorgulama sonucunda İstanbul ili dışında mirasbırakan adına 20 adet taşınmaz kaydının yer aldığı anlaşılınca, bu taşınmazların tapu kayıtlarının Tapu Sicil

Müdürlüğünden temin edilerek, devredilmiş olması halinde kim tarafından hangi tarihte devredildiğinin araştırılması, devredilmemiş olması durumunda ise taşınmaz başında keşif yapılarak mirasbırakanın ölüm tarihi itibari ile değerinin belirlenmesi ve sonucuna göre bir karar verilmesi gerekir.

Ayrıca miras bırakanın ödemedi aczi ölüm tarihine göre belirleneceğinden, mahkemece bankalar, trafik tescil müdürlüğü, vergi daireleri, belediyeler ve tapu müdürlüğü v.b. kurum ve kuruluşlar nezdinde yapılacak araştırmanın miras bırakanın ölüm tarihi belirtilerek yapılması gerekirken; bankalar, trafik tescil ve ticaret sicil müdürlüğü nezdinde hiç araştırmanın yapılmaması da doğru görülmemiş, eksik inceleme ile hüküm kurulması nedeni ile kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı vekili temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün **BOZULMASINA**, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 13.09.2021 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

TMK 605/2. MADDESİ GEREĞİNCE DAVACI TARAFINDAN MİRASIN HÜKMEN REDDEDİLDİĞİNİN TESPİTİNE KARAR VERİLMESİYLE YETİNİLMESİ GEREKİRKEN, DAVACININ MURISİN BORÇLARINDAN SORUMLU OLMADIĞININ TESPİTİNE DE KARAR VERİLMESİ DOĞRU DEĞİLDİR.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2020/2641

KARAR NO : 2020/8455

Davacı vekili tarafından, davalı aleyhine 29.01.2014 gününde verilen dilekçe ile mirasın hükmen reddi talebi üzerine bozma ilamına uyularak yapılan duruşma sonunda; davanın kabulüne dair verilen 05.02.2020 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Davacı vekili, 13.05.2011 tarihinde vefat eden muris Rızkullah Ç.'in terekesinin borca batık olduğunun tespiti ile mirasın hükmen reddine karar verilmesini istemiştir.

Davalı vekili cevap dilekçesinde, murisin şirket hissesinin bulunduğunu, dava şartlarının mahkemece araştırılması gerektiğini bildirerek davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece ilk olarak davanın kabulüne, TMK'nın 605/2. maddesi uyarınca mirasın hükmen reddine karar verilmiştir. Davalı vekilinin temyizi üzerine Dairemizin, 05.02.2018 tarihli, 2016/10226 Esas, 2018/780 Karar sayılı ilamıyla hükmün bozulmasına karar verilmiştir.

Mahkemece bozmaya uyularak yapılan yargılamanın sonucunda davanın kabulüne karar verilmiştir.

Hükmü, davalı vekili temyiz etmiştir.

Dava, TMK'nun 605/2. maddesi gereğince açılan mirasın hükmen reddi istemine ilişkindir. Ölüm tarihinde miras bırakanın ödemedi aczi açıkça belli veya resmen tespit edilmiş ise, miras reddedilmiş sayılır (TMK m. 605/2). Mirasçılar Türk Medeni Kanunu'nun 610. maddesinde yazılı aykırılık da bulunmadıkça yani zımnen mirası kabul etmiş duruma düşmüş olmadıkça her zaman murisin ödemedi aczinin tespitini isteyebilir. Türk Medeni Kanunu'nun 606. maddesinde belirtilen süre bu davada uygulanmaz. Dava alacaklılara husumet yönelti olarak görülür. Bu davada yetkili mahkeme ise alacaklıların davanın açıldığı zamandaki ikametgahı mahkemesidir. Ayrıca Türk Medeni Kanununun Velayet Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Tüzüğün 39/2. fıkrası gereğince mirasın reddi yetkisini içeren özel vekaletname sunulması da zorunludur.

1- Yapılan yargılamaya, toplanan delillere ve tüm dosya içeriğine göre davalı Türkiye vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan diğer temyiz itirazları yerinde görülmemiş, reddi gerekmiştir.

2- Davalı vekilinin diğer temyiz itirazlarına gelince;

Mahkemece, davanın kabulü ile; davacının murisi Rızkullah Ç.'in ölüm tarihi itibariyle terekesinin borca batık olduğunun ve TMK 605/2. maddesi gereğince davacı tarafından mirasın hükmen reddedildiğinin tespitine karar verilmesiyle yetinilmesi gerekirken, davacının murisin borçlarından sorumlu olmadığına tespitine de karar verilmesi doğru görülmemiş ise de, bu husus kararın bozulmasını ve yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden HMK'nın 370/2. maddesi gereğince hüküm sonucunun aşağıdaki şekilde düzeltilerek onanmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davalı vekilinin sair temyiz itirazlarının reddine, (2) numaralı bent uyarınca davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hüküm sonucunun (1) numaralı bendinin çıkarılarak yerine "Davacının murisi Rızkullah Ç.'in ölüm tarihi itibariyle terekesinin borca batık olduğunun ve TMK 605/2. maddesi gereğince davacı tarafından mirasın hükmen reddedildiğinin tespitine" yazılması suretiyle düzeltilmesine, hükmün **DÜZELTİLMİŞ ve DEĞİŞTİRİLMİŞ bu şekli ile ONANMASINA**, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 15.12.2020 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

BİLGİ: Mirasın hükmen reddinin tespiti davasında ayrıca mirasçı tarafından tereke borcunun ödenmesine veya ödenmemesine karar verilemez. (AKÇAAL, s. 524)

HUKUK - LAW

MİRASIN HÜKMEN REDDİ DAVASINDA DAVACI LEHİNE VEKALET ÜCRETİ HÜKMEDİLEMEZ.

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2018/3798

KARAR NO : 2021/3876

Davacılar vekili tarafından, davalılar aleyhine 27/01/2017 tarihinde verilen dilekçeyle terekenin borca batık olduğunun ve hükmen reddedildiğinin tespiti istemi üzerine yapılan duruşma sonunda davanın kabulüne dair verilen 23/11/2017 tarihli hükmün istinaf yoluyla incelenmesi davalı vekili tarafından talep edilmiştir. Adana Bölge Adliye Mahkemesi 1. Hukuk Dairesince istinaf başvurusunun esastan reddine dair verilen kararın davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içeriğindeki tüm kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Dava, terekenin borca batıklığının tespiti ve TMK'nın 605/2 hükmü uyarınca mirasın hükmen reddi istemine ilişkindir.

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkillerinin murisi Ahmet G.'in 28/10/2014 tarihinde vefat ettiğini; müteveffanın son zamanlarda işlerinin iyi olmaması nedeniyle davalı vergi dairelerine de borcunun olup, öldüğü tarih itibarıyla terekesinin borca batık olduğunu beyan ederek; terekenin borca batık olduğunun tespiti ile mirasın hükmen reddedildiği yönünde karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece; davanın kabulüne, terekenin borca batık olduğunun ve terekenin hükmen reddedildiğinin tespitine karar verilmiştir.

Hükmü, davalı vekili istinaf etmiştir.

Adana Bölge Adliye Mahkemesi 1. Hukuk Dairesince verilen 09/05/2018 tarihli istinaf kararı ile; davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine dair verilen karar davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Ölüm tarihinde miras bırakanın ödemedi aczi açıkça belli veya resmen tespit edilmiş ise, miras reddedilmiş sayılır (TMK m. 605/2). Mirasçılar, Türk Medeni Kanununun 610. maddesinde yazılı aykırılık da bulunmadıkça yani zımnen mirası kabul etmiş duruma düşmüş olmadıkça her zaman murisin ödemedi aczinin tespitini isteyebilirler.

6100 sayılı HMK'nın "Yargılama Giderlerinden Sorumluluk" başlıklı 326. maddesinde, hüküm verilirken kanunda yazılı haller dışında yargılama giderlerinin, aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verileceği belirtilmiştir.

Mirasın hükmen reddine ilişkin davalarda ise davanın niteliği gereği, yargılama giderleri davacı üzerinde bırakılmalıdır.

Mahkemece davanın niteliği gereği davalı-alacaklıların, mirasın terekesinin borca batık olduğunu bilmedikleri, bilmelerinin mümkün olmadığı, yapılan yargılama sonrasında terekenin borca batık olup olmadığına karar verildiği göz önünde bulundurularak yargılama gideri ve harçtan davalıların değil davacıların sorumlu tutulması, davacı ve davalılar lehine vekalet ücretine hükmedilmemesi gerekirken, ilk derece mahkemesince davanın kabulüyle birlikte davacı lehine vekalet ücretine hükmedilmesi, yargılama giderlerinin davalı tarafa yükletilmesi sonrasında istinaf mahkemesince de sadece istinaf kanun yoluna ilişkin yargılama giderleri yönünden hüküm kurulması doğru görülmemiş ve bu husus kararın bozulmasını gerektirmiş ise de yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden HUMK'nun 438/7 maddesi gereğince hüküm sonucunun aşağıdaki şekilde düzeltilerek onanmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davalı vekilinin yargılama giderlerine yönelik temyiz itirazının kabulü ile Mersin 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 23/11/2017 tarih ve 2017/60 E. - 2017/669 K. sayılı kararının hüküm sonucunun 3. bendindeki "davalı taraftan alınarak davacı tarafa verilmesine," cümlesinin çıkarılarak yerine "davanın niteliği gereği davacı üzerinde bırakılmasına" ifadesinin yazılmasına, yine hüküm sonucunun 4. bendinin tümüyle hükümden çıkarılarak yerine "Davanın niteliği gereği tarafların leh ve aleyhine vekalet ücreti takdirine yer olmadığına," cümlesinin yazılmasına, hükmün **DÜZELTİLMİŞ bu şekli ile ONANMASINA**, dosyanın **İLK DERECE MAHKEMESİNE**, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine **GÖNDERİLMESİNE**, 08/06/2021 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

“Mirasçuların alacaklılarının korunması” kenar başlıklı **TMK m. 617** hükmü düzenlemesi Şu Şekildedir.

“Malvarlığı borcuna yetmeyen mirasçı, alacaklılarına zarar vermek amacıyla mirası reddederse; alacaklıları veya iflas idaresi, kendilerine yeterli bir güvence verilmediği takdirde, ret tarihinden başlayarak altı ay içinde reddin iptali hakkında dava açabilirler.

Reddin iptaline karar verilirse, miras resmen tasfiye edilir.

Bu suretle tasfiye edilen mirastan reddeden mirasçının payına bir Őey düşerse bundan, önce itiraz eden alacaklıların, daha sonra diğer alacaklıların alacakları ödenir. Arta kalan değerler ise, ret geçerli olsa idi bundan yararlanacak olan mirasçılara verilir.”

TMK m. 617/3 hükmünü Şu Şekilde somutlaştırabiliriz. Örneğin, bir kimse öldüğünde geride mirasçı olarak çocukları (Ç1), (Ç2) ve (Ç3) ile (Ç3)'ün çocuğu (T) kalmıŐ, (Ç3) alacaklılara zarar vermek için mirası reddetmiştir. Resmî tasfiye yapılp (Ç3)'ün borçları ödendikten sonra geriye kalan miktar (T)'ye verilir. (Ç3)'ün altsoyunun olmaması halinde ise mirasın reddinden (Ç1) ve (Ç2) yararlanacağından, tasfiye sonunda kalan Őeyler (Ç1) ve (Ç2)'ye verilir¹.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

¹ ÇABRİ, s. 683.

TMK m. 617 hükmündeki mirasın reddinin iptali davası açabilmek için;

1. MİRASÇININ RET HAKKINI KULLANDIĞI ANDA MALVARLIĞININ, BORÇLARINI KARŞILAMAYA YETMEMESİ
2. MİRASIN REDDİNİN ALACAKLILARA ZARARA VERMEK AMACIYLA YAPILMIŞ OLMASI
3. MİRASÇININ REDDİN İPTALİNİ TALEP EDEN ALACAKLILARA VEYA İFLAS İDARESİNE TEMİNAT GÖSTERMEMİŞ OLMASI
4. MİRAS RET TARİHİNDEN İTİBAREN 6 AYLIK HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE İÇERİSİNDE MİRASIN REDDİNİN İPTALİ DAVASININ AÇILMIŞ OLMASI

şartlarının bir arada olması gerekir.

Doktrinde bir görüşe göre, mirasın reddinin iptali davasında, yetkili mahkeme, TMK m. 576¹, TMK m. 589² ve HMK m. 11/1-b)³ hükmüne kıyasen mirasbırakanın son yerleşim yeri mahkemesidir.

Doktrindeki diğer bir görüşe göre⁴ ise mirasın reddinin iptali davasında, yetkili mahkeme, davalının (mirası reddeden kişinin) yerleşim yeri mahkemesidir.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

¹ GENÇCAN, s. 1265.

² ŞAHAN, s. 18, 19.

³ KARADEMİR AYDEMİR, s. 297.

⁴ ÇABRİ, s. 673.

Mirasın reddi üzerine, diğer mirasçılarının mirası taksim etmiş olması, mirasın reddinin iptali davası açılmasına engel teşkil etmez. Bu durumda miras hisselerinin tasfiye memuruna iadesi söz konusu olacaktır¹.

Böyle bir durumun gerçekleşmemesi için mahkemeden (HMK m. 389 hükmü anlamında) **İHTİYATÎ TEDBİR Mİ YOKSA İHTİYATÎ HACİZ Mİ TALEP EDİLECEKTİR?**

Doktrinde, bu husus tartışmalıdır.

Doktrindeki birinci görüşe² göre, mirasın reddinin iptali davasında verilecek olan şerh, TMK m. 1010/1-b.1 hükmünde yer alan çekişmeli hakların korunmasına ilişkin şerhtir. Doktrindeki birinci görüşte olan **ŞAHAN**, bu şerhin çekişmeli hakların şerhi olarak kabul edilmesi halinde, özel bir şart aranmaksızın ve herhangi bir teminat göstermeksizin, tasarruf yetkisini kısıtlayan şerh verilebileceğini de ifade etmektedir³.

Doktrindeki ikinci görüşe⁴ göre, TMK m. 617 hükmünde düzenlenen reddin iptali davası ile İİK m. 277 vd. hükümlerinde düzenlenen iptal davaları arasındaki mahiyet benzerliği dolayısıyla, mirası reddeden mirasçının alacaklılarının redde karşı açacakları iptal davasında, diğer mirasçılarının tereke mallarını elden çıkarmalarını önlemek için İİK m. 281/2 hükmüne kıyasen, terekeye dâhil mallara ihtiyatî haciz konulmasını talep etmeleri de mümkündür. Bu durumda mahkemenin ihtiyatî haciz kararı, terekede yer alan taşınmazların tapu kütüğü sayfasına TMK m. 1010/1-b.2 hükmü uyarınca şerh verilebilecektir. Doktrindeki ikinci görüşte olan **BAYGIN**, ihtiyatî haczi şerhi verilebilmesi için, kural olarak, davacının alacağının muaccel olmasının da aranacağını ifade etmektedir⁵.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

¹ BAYGIN, s. 140.

² TEKİNAY/AKMAN/BURCUOĞLU/ALTOP, s. 391; ÜNAL/BAŞPINAR, s. 359; ŞAHAN, s. 29.

³ ŞAHAN, s. 29.

⁴ DOĞAN, s. 52; BAYGIN, s. 141.

⁵ BAYGIN, s. 141.

Mirasın reddinin iptali davası, mirası reddeden mirasçıya mı yoksa mirası reddeden mirasçı ile birlikte reddeden yararlanıp reddedenin yerini alan mirasçılara mı karşı açılacaktır?

Doktrinde, bu husus tartışmalıdır.

Doktrindeki hâkim birinci görüş¹ göre, mirasın reddinin iptali davası, mirası reddeden mirasçıya karşı açılmalıdır. Doktrindeki hâkim birinci görüşte olan **ÇABRİ**, mirasın reddinin iptali davasının, mirasın reddinden yararlanan kişileri de etkilediğinden bu kişilerin davaya müdahil olarak katılmalarının da mümkün olduğu görüşündedir².

Doktrindeki ikinci görüş³ tarafından, İsviçre ve Alman Hukuku'nda ileri sürülen argümanlara ek olarak, davanın mirasın reddinden yararlanan mirasçıya karşı açılmaması halinde onun taksim talebinde bulunarak ya da tereke mallarını devrederek iptal davasının sonuçsuz kalmasına sebebiyet verebileceği; halbuki, iptal davası mirasın reddinden yararlanan mirasçıya karşı açılacak olursa, davacı alacaklının onun aleyhine ihtiyatî tedbir talebinde bulunarak bu tarz davranışlara engel olabileceği ileri sürüldüğü ifade edilmekle birlikte **doktrindeki ikinci görüş⁴ göre,** iptal davasına ilişkin İİK m. 282 hükmüne paralel olarak, davanın hem reddeden mirasçıya hem de reddeden yararlanan mirasçılara karşı açılması gerekir. TMK m. 617 hükmünün gerekçesinde, iptal davasının süresinin üç aydan altı aya çıkarılmasının nedeni açıklanırken kullanılan ifadelerden aynı sonuca varmak mümkündür. Şöyle ki, ret halinde, "... alacaklıların reddeden kişinin yerine geçen mirasçıları saptamalarının ..." uzun zaman alabileceği ve dolayısıyla eski metindeki üç aylık sürenin buna yeterli olmayacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla bu ifade biçiminden, kanun koyucunun, reddin iptali davasının mirası reddeden mirasçı yerine mirasçı olacak kişilere de yöneltilmesi gerektiği düşüncesinde olduğu çıkarılabilir. Ancak reddeden mirasçı iflas etmişse, iptal davasının aynı zamanda ona (müflise) karşı açılmasına imkân ve lüzum yoktur. Burada iflas idaresinin, iptal davasını yalnız reddeden yararlanan mirasçılara karşı yöneltilmesi yeterli olmalıdır.

Yargıtay 14. Hukuk Dairesi Kararları'nın içeriğinden de anlaşılacağı üzere, uygulamada mirasın reddinin iptali davasının yalnızca mirası reddeden mirasçıya karşı açıldığı görülmektedir.

¹ İMRE/ERMAN, s. 375; İNAN/ERTAŞ/ALBAŞ, s. 520; SEROZAN/ENGİN, s. 535, 536; ANTALYA/SAĞLAM, s. 373; HELVACI, s. 223-225; ÇABRİ, s. 672; GENÇCAN, s. 1266.

² ÇABRİ, s. 672.

³ BAYGIN, s. 143, 144.

⁴ BAYGIN, s. 144; ŞAHAN, s. 25; BİRİNCİ UZUN, s. 139, 140.

Alacaklılar, mirasın reddinin iptali davasını birlikte açabilecekleri gibi ayrı olarak da açabilirler¹. Mirasın reddi iptali davası sonunda reddin iptaline karar verilirse, ödeme öncelikle davacı alacaklıya yapılacağından, dava açmış olmak, ödeme sırası bakımından önemlidir².

“En yakın mirasçılarının tamamı tarafından ret” kenar başlıklı **TMK m. 612** hükmü düzenlemesi şu şekildedir.

“En yakın yasal mirasçılarının tamamı tarafından reddolunan miras, sulh mahkemesince iflas hükümlerine göre tasfiye edilir.

Tasfiye sonunda arta kalan değerler, mirası reddetmemişler gibi hak sahiplerine verilir.”

Mirasçının resmî tasfiye sonunda arta kalan değeri reddetmesi halinde, burada artık küllî değil, cüzî halefiyet geçerli olduğundan alacaklılar İİK m. 280 hükmü çerçevesinde iptal davası açabilirler³.

UYARI: TMK m. 612 hükmüne göre yapılacak resmî tasfiye sonucunda arta kalan değerler, MİRASI REDDETMEMİŞLER GİBİ HAK SAHİPLERİNE VERİLİR.

TMK m. 617 hükmüne göre yapılacak resmî tasfiye sonucunda arta kalan değerler, RET GEÇERLİ OLSA İDİ BUNDAN YARARLANACAK OLAN MİRASÇILARA VERİLİR.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

¹ İMRE/ERMAN, s. 375; BAYGIN, s. 139; ŞAHAN, s. 20.

² BAYGIN, s. 139; ŞAHAN, s. 20.

³ BAYGIN, s. 139.

Mirasın reddinin iptali davasının kabul edilmesi durumunda, başka mirasçılarının varlığı halinde terekenin tümü için mi yoksa sadece mirası reddeden kişinin miras payıyla sınırlı olarak mı resmî tasfiyeye gidilecektir?

Doktrinde, bu husus tartışmalıdır.

Doktrindeki hâkim birinci görüşe¹ göre, birden çok mirasçı olması ve bir tek mirasçının mirası reddetmesi halinde, söz konusu mirasçının alacaklıları ve iflas masası tarafından reddin iptali davası açıldığı takdirde terekenin tümü için resmî tasfiyeye gidilecektir.

Doktrindeki ikinci görüşe² göre, doktrindeki hâkim birinci görüşün uygulama bakımından bir takım sakınca ve tehlikeleri vardır. Özellikle diğer mirasçılarının tasfiyeyi istememeleri halinde, onların arzuları dışında resmî tasfiye yoluna gidilmesi, bu kişiler için zararlı olabilir. Tereke malları arasında mirasçılarının önem ve değer verdikleri mallar ve taşınmazlar varsa, bütün terekenin tasfiyesi onlar için zararlı olabilir. Burada, mirası reddeden mirasçının alacaklılarını korumak isterken bu sebeple diğer mirasçılarının zarar görmelerine imkân vermemek gerekir. Bu gerekçeye dayanılarak, resmî tasfiyenin yalnız miras reddetmiş ve reddi iptal edilmiş olan mirasçının hissesi üzerinde yapılabileceğini kabul etmek daha doğru olur. Bu suretle, diğer mirasçılarının hakları da gözetilmiş olur.

Doktrindeki ikinci görüşe yakın **üçüncü bir görüşe³ göre,** resmen tasfiyenin terekenin tamamı için mi yoksa miras payıyla sınırlı olarak mı uygulanacağı mirası reddeden kişiden başka mirasçının bulunup bulunmadığına göre değerlendirilmesi gerekir. Eğer mirası reddeden kişiden başka mirasçı yoksa, mirasın reddinin iptaline karar verilmesi halinde resmen tasfiye mirasın tamamı için söz konusu olur. Başka mirasçılarının varlığı halinde ise resmen tasfiye sadece mirası reddeden kişinin miras payıyla sınırlı olarak uygulanır. Reddin iptalinin amacı, alacaklıların zarar verme amacıyla hareket eden mirasçının dürüstlük kuralına aykırı davranışlarına karşı alacaklıları korumak olduğundan, bu davranışın olumsuz sonuçlarının bütün mirasçılarını etkilememesi gerekir. Her ne kadar hükmün lafzı bu anlamda açık olmasa da mirasın tamamının resmî tasfiyeye tabi tutulmasını kabul etmek düzenlemenin amacını aşan bir uygulamadır. Bundan dolayı reddin iptaline karar verilmesi halinde resmî tasfiye, reddeden mirasçının miras payıyla sınırlı olarak yapılır. Diğer mirasçılar resmî tasfiyeden etkilenmez.

Yargıtay 14. Hukuk Dairesi⁴ ise birden çok mirasçının varlığı halinde; reddin iptaline karar verilmesi durumunda, reddi iptal edilen mirasçının miras payının resmî tasfiyeye tabi olacağı görüşündedir.

¹ DURAL/ÖZ, s. 423; SEROZAN/ENGİN, s. 536; HELVACI, s. 227; KILIÇOĞLU, s. 298; BAYGIN, s. 151; ANTALYA/SAĞLAM, s. 373; EREN/YÜCER AKTÜRK, s. 515; BİRİNCİ UZUN, s. 154; GENÇCAN, s. 1263, 1264; ŞAHAN, s. 31.

² İMRE/ERMAN, s. 376; İNAN/ERTAŞ/ALBAŞ, s. 521.

³ ÇABRİ, s. 682.

⁴ "... Birden çok mirasçının varlığı halinde; reddin iptaline karar verilmesi durumunda, reddi iptal edilen mirasçının miras payı resmi tasfiyeye tabi olur. (TMK. 617/2)" (Y. 14. HD. 16.12.2020, 2016/18739 E. - 2020/8551 K.)

Konumuza örnek olacak şekilde, alacaklı TMK m. 617 hükmüne gitmeden direkt olarak İİK m. 278 ve devamı maddelerinde düzenlenen tasarrufun iptali davası açılabilir mi?

Doktrinde¹, maddî hukukta alacaklılara haklarını koruyabilmeleri için özel bir hukukî çare tanınsa bile, alacaklıların tasarrufun iptali davasını açabileceği ve maddî hukuk hükümlerinin alacaklılara yeterli hukukî koruma sağladığı gerekçe gösterilerek alacaklıların tasarrufun iptali davası açmalarının engellenemeyeceği belirtilmektedir.

Doktrindeki bir görüşe² göre, bu tür durumlarda bu davaların terditli olarak da açılabilir.

Doktrindeki bir görüşe³ göre, mirasın reddinin iptali davası ile tasarrufun iptali davasının koşulları karşılaştırıldığında, tasarrufun iptali davasının koşulları daha ağırdır.

Doktrindeki diğer bir görüşe⁴ göre, ispat faaliyeti açısından mirasın reddinin iptali davası, tasarrufun iptali davasına kıyasla daha güçlük gösterir.

Kanımızca, bu şekilde kesin bir yargıya varmak mümkün değildir. Her somut olayın özelliğine, davacının elindeki ispat araçlarına ve uyması gereken sürelerle göre, her iki davanın birbirine kıyasen avantajları olduğu gibi dezavantajları da mevcuttur. Mirası ret tarihinden itibaren 6 aylık hak düşürücü süreyi geçirmiş alacaklı, tasarrufun iptali davası açabilir. Alacaklının elinde geçici veya kesin aciz belgesi bulunmadan ve kendisine teminat sunulmadığını da gerekçe göstererek mirasın reddinin iptali davasını açabilir. Görüldüğü üzere, her iki davadaki avantajlar ve dezavantajlar somut olaya göre değişebilmektedir.

KARAMERCAN HUKUK - LAW

¹ UMAR, s. 14; YILDIRIM, s. 147; BAYGIN, s. 136, 137; AKKAYA, s. 675; ERDÖNMEZ, s. 143; BİRİNCİ UZUN, s. 151, 152; ÇABRİ, s. 669, 670. Doktrinde BAYGIN, BİRİNCİ UZUN ve ÇABRİ konuyu TMK m. 617 hükmü doğrultusunda mirasın reddinin iptali davası ve doktrinde AKKAYA ise TMK m. 565 hükmü doğrultusunda tenkis davası özelinde incelemiştir. (BAYGIN, s. 136-138; BİRİNCİ UZUN, s. 151, 152; ÇABRİ, s. 669, 670; AKKAYA, s. 675-677)

² TUNCER KAZANCI/ÖCAL APAYDIN, s. 794, 795.

³ BAYGIN, s. 137; BİRİNCİ UZUN, s. 150, 151.

⁴ TUNCER KAZANCI/ÖCAL APAYDIN, s. 794.

Ret işleminin geçerlilik koşullarını taşıması durumunda alacaklıların açacağı dava, “reddin iptali” değil, “reddin kesin hükümsüzlüğünün tespiti” davasıdır¹. Örneğin, ret beyanının mirasbırakanın yerleşim yerindeki sulh mahkemesine yöneltilmemesi, bir kayda veya şarta bağlanması, üç aylık ret süresi geçtikten sonra yapılmış olması, mirasçının ret süresi sona ermeden mirasçı olarak tereke işlemlerine karışması veya tereke değerlerini gizlemesi ya da kendisine maletmesi durumunda yapılan ret açıklaması geçersizlik yaptırımı ile karşı karşıya kalacaktır². Bir mirasçı, mirası ret için gerekli süreyi geçirdikten veya mirası kabul etmiş sayılmasından sonra yasaya aykırı olarak sulh mahkemesinde reddi tescil ettirmiş ise, gerek tereke alacaklılarının gerekse reddeden mirasçının kişisel alacaklılarının söz konusu reddin geçersizliğini hüküm altına aldırarak hukukî yararları vardır. Dolayısıyla, reddin geçersizliği alacaklılar tarafından açılacak bir tespit davası ile her zaman hüküm altına alınabilir. Bu dava, TMK m. 617 hükmündeki gibi altı aylık bir hak düşürücü süreye de bağlanmamıştır. Açılacak davada reddin iptali değil, reddin kesin hükümsüzlüğünün tespiti talep edilecektir. Reddin iptali davası sonucunda, miras resmen tasfiye edilirken, hükümsüzlüğün tespiti davasında, geçersiz ret beyanında bulunan mirasçının mirasçılık sıfatı kesinleşmekte ve alacaklılar için, hem tereke değerlerine hem de o mirasçının kişisel malvarlığına başvurabilme imkânı doğmaktadır³.

KARAMERCAN

HUKUK - LAW

¹ BAYGIN, s. 132, 133, ŞAHAN, s. 11, 34.

² “... dava açıldığı tarihte davacı vekilinin mirasın gerçek reddine ilişkin özel yetki içeren vekaletnamesinin olup olmadığı araştırılmalıdır. Dava açıldığı tarihteki davacı vekiline ait mirasın gerçek reddine ilişkin özel yetki içeren vekaletnamesinin bulunmaması halinde, mirasın reddi beyanının bir hukuki sonuç doğurmayacağı gözetilerek sonucuna göre bir karar verilmelidir.” (Y. 14. HD. 31.05.2021, 1915/3611 sayılı Kararı)

³ BAYGIN, s. 132, 133.

TÜRK MEDENİ KANUNUNUN 617/1. MADDESİNİN AÇIK HÜKMÜ KARŞISINDA RET TARİHİ İLE DAVANIN AÇILDIĞI TARİH ARASINDA 6 AYLIK HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRENİN GEÇTİĞİ ANLAŞILMAKTADIR. BELİRTİLEN NEDENLE MAHKEMECE DE RESEN NAZARA ALINMASI GEREKEN 6 AYLIK HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE GEÇTİKTEN SONRA AÇILAN DAVANIN REDDİNE KARAR VERİLMESİ GEREKİR.

**T.C.
YARGITAY
14. Hukuk Dairesi**

**ESAS NO : 2016/9033
KARAR NO : 2019/3173**

Davacı vekili tarafından, davalı aleyhine 18.03.2011 gününde verilen dilekçe ile mirasın reddinin iptali talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın kabulüne dair verilen 26.10.2015 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Davacı vekili, davalı aleyhine Fatih 3. İcra Müdürlüğünün 2010/1.0.6 Esas sayılı dosyası ile icra takibi başlatıldığını, alacağın tahsili için davalının, murisinden intikal eden miras hissesine haciz konulduğunu, davalının borçlarını ödememek amacıyla Fatih 3. Sulh Hukuk Mahkemesi 2009/10.5 Esas sayılı dosyasında, murisi Servet A.'dan intikal eden miras hissesini reddi için dava açtığını ve halen derdest olduğunu, bu dosyada duruşma zaptı tebliğ edilmediğinden mirasın reddinden haberdar olmadıklarını, bilirkişi raporunun 30.11.2010 tarihinde tebliği ile öğrendiklerini belirterek davalının murisinden kalan mirası reddinin iptaline karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece, davanın kabulüne karar verilmiştir.

Hükmü, davalı vekili temyiz etmiştir.

Dava, İstanbul 21. Sulh Hukuk Mahkemesi 2012/2.8 Esas, 2012/14.5 Karar sayılı ilamı ile davalının murisi Servet A.'nın mirasının reddine dair verilen kararın iptali istemine ilişkindir. Dava dilekçesi, kapatılan Fatih 3. Sulh Hukuk Mahkemesi 2009/10.5 Esas sayılı dosyaya verilmiş olup, yargılamaya İstanbul 21. Sulh Hukuk Mahkemesi 2012/2.8 Esas, 2012/14.5 K. esası üzerinden devam edilip, hüküm bu esas üzerinden verilmiştir.

Malvarlığı borcuna yetmeyen mirasçı alacaklılarına zarar vermek amacıyla mirası reddederse, alacaklıları veya iflas idaresi, kendilerine yeteri kadar bir güvence verilmediği takdirde ret tarihinden başlayarak altı ay içinde reddin iptali hakkında dava açabilir (TMK m. 617/1).

Somut olayda; murisin ölüm tarihi 05.11.2009 olup, davalı 19.11.2009 tarihinde mahkemeye müracaat ederek "mirası kayıtsız şartsız reddettiğine" dair beyanda bulunmuş, 27.12.2012 tarihinde mirasın reddine karar verilmiştir. **Türk Medeni Kanununun 617/1. maddesinin açık hükmü karşısında ret tarihi ile davanın açıldığı tarih arasında 6 aylık hak düşürücü sürenin geçtiği anlaşılmaktadır. Belirtilen nedenle mahkemece de resen nazara alınması gereken 6 aylık hak düşürücü süre geçtikten sonra açılan davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçeyle hüküm kurulması doğru görülmemiş, bu sebeple kararın bozulması gerekmiştir.**

Kabule göre de, mahkemece İstanbul 21. Sulh Hukuk Mahkemesi 2012/2.8 Esas, 2012/14.5 Karar sayılı mirasın reddine ilişkin kararın iptaline karar verilmesi gerekirken, hüküm sonucunda İstanbul 16. Sulh Hukuk Mahkemesi 2012/2.8 Esas, 2012/14.5 Karar sayılı mirasın reddine ilişkin kararın iptaline karar verilmesi doğru görülmemiştir.

SONUÇ : Yukarıda yazılı nedenlerle hükmün **BOZULMASINA**, istek halinde temyiz harcının yatırana iadesine, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 08.04.2019 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

BİLGİ: Anayasa Mahkemesi, "İtiraz konusu kuralda, mirasın reddinin iptali davası açabilmek için alacaklılara altı aylık süre sınırlaması getirilmekle birlikte, "ret tarihi" bu sürenin başlangıcı olarak belirlenmiştir. İtiraz konusu kuralda düzenlenen "ret tarihi" mirası ret beyanının sulh hâkimine ulaştığı tarih olup 4721 sayılı Kanun'un sistemi, reddin alacaklılar tarafından derhal öğrenilebilmesine imkân tanımaktadır. Zira, mirasbırakanın yerleşim yeri sulh mahkemesine yöneltilen ret beyanı hâkim tarafından tutanakla tespit edilerek, ret özel kütüğüne tescil edilecektir. Mirasçının alacaklıları, mirasın reddedilip reddedilmediğini mirasbırakanın yerleşim yeri sulh mahkemesi nezdinde yapacakları girişim ile öğrenme imkânına her zaman sahiptirler. Dolayısıyla, itiraz konusu kuralda belirlenen altı aylık süre, alacaklıların mirasın reddedilip reddedilmediğini, reddedilmiş ise borçlu mirasçı tarafından yeterli güvence verilip verilmediğini araştırabilmeleri ve dava açma haklarını kullanabilmeleri için ölçülü olduğu gibi, reddin iptali davasının süresinin başlangıcının ret tarihi olarak belirlenmesi, borçlu dışındaki diğer mirasçıların terekeye bir an önce kavuşmasını ve uzun süre dava tehdidi altında kalmasını önlemeye, reddeden mirasçının alacaklılarının korunması sağlamaya elverişli olup, itiraz konusu kuralın, hukuk devleti ilkesine ve hak arama hürriyetine aykırı bir yönü bulunmamaktadır." şeklinde karar vererek TMK m. 617 hükmündeki "... ret tarihinden başlayarak altı ay içinde ..." ibaresine ilişkin iptal istemini reddetmiştir. (AYM, 27.03.2014, 2013/148 E. - 2014/62 K. - RG.: 23.05.2014-29008)

DAVACI VEKİLİ, DAVA DİLEKÇESİNDE AÇIKÇA İCRA İFLAS KANUNUNUN 277 VE DEVAMI MADDELERİNE DAYANMIŞ OLMAKLA, DAVACI VEKİLİNİN TALEBİ DOĞRULTUSUNDA BİR ARAŞTIRMA YAPILIP SONUCUNA GÖRE KARAR VERİLMESİ GEREKİR.

(* KARARIN SONUCU DEĞİŞMİŞTİR ***)**

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2016/9007

KARAR NO : 2019/3359

Davacı vekili tarafından, davalı aleyhine 20.05.2015 gününde verilen dilekçe ile mirası reddin İcra İflas Kanununun 277 ve devamı maddeleri uyarınca iptali talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın reddine dair verilen 15.12.2015 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davacı vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Davacı vekili, davacının, davalı Suat K.'nin alacaklısı olduğunu, İstanbul Anadolu 16. İcra Müdürlüğünün 2015/6.6 Esas sayılı dosyasında icra takibi yaptıklarını ve takibin kesinleştiğini, davalının murisi olan babasından intikal eden bir kısım taşınmazlarına haciz konulduğunu, ancak davalının babası Nazım K.'nin mirasını İstanbul Anadolu 5. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2014/2.9 Esas, 2014/2.8 Karar sayılı dosyada reddettiğini, davalının murisinin terekesinin borca batık olmadığını, davalının alacaklılarını zarara uğratmak kastıyla mirasın reddettiğini, söz konusu tasarrufunun İcra İflas Kanununun 277 ve devamı maddelerinde düzenlenen iptale konu olabilecek tasarruflardan olduğundan bahisle davalının mirasın reddine ilişkin tasarrufunun iptalini, davacıya cebri icra ve satış yetkisi verilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı vekili, hak düşürücü sürenin geçtiği, davalının murisin sağlığından miras payı aldığı gerekçesiyle mirası reddettiğinden bahisle davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, davanın hukuki niteliği bakımından TMK'nin 617. maddesine dayalı mirası reddin iptali isteği olduğu, iptali istenen İstanbul Anadolu 5. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2014/2.9 E. sayılı dosyada davalının 28.03.2014 mirasın reddi talebinde bulunduğu, mirasın reddinin iptali davasının ise 20.05.2015 tarihinde açıldığı ve 6 aylık hak düşürücü sürenin geçtiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Hükmü, davacı vekili temyiz etmiştir.

Mirasın reddinin iptali davasının koşulları; davanın mirasın reddedildiği günden itibaren altı aylık hak düşürücü süre içinde açılması, borçlu mirasçının alacaklıları zararlandırma kastı ile

hareket ettiğinin alacaklı tarafından kanıtlanması, borçlunun alacaklıya teminat göstermemesi borçlunun mevcut mallarının borçlarına ödemeye yetmemesi ve borcunu ödemekten imtina etmesidir.

Somut olaya gelince; **davacı vekili, dava dilekçesinde açıkça İcra İflas Kanununun 277 ve devamı maddelerine dayanmış olmakla, davacı vekilinin talebi doğrultusunda bir araştırma yapıp sonucuna göre karar verilmesi gerekirken** davanın TMK 617. maddesine göre mirasın reddinin iptali davası olarak nitelendirilerek karar verilmesi doğru değildir.

Mahkemece belirtilen husus üzerinde durulmadan yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiş, bu nedenlerle hükmün bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle hükmün **BOZULMASINA**, peşin yatırılan harcın istek halinde yatırana iadesine, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 15.04.2019 tarihinde oy çokluğuyla karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
H.N.Yılmazcan	A.T.Erginbay	H.Onat (Muhalf)	M.Akgün (Muhalf)	B.Şen

KARŞI OY

Yapılan yargılamaya, toplanan delillere ve dosya içeriğine göre, mahkeme kararı ve dayandığı gerekçeler usul ve yasaya uygun bulunduğundan yerinde olmayan temyiz itirazlarının reddiyle hükmün onanması görüşünde olduğumuzdan sayın çoğunluğun bozma yönündeki görüşüne katılmıyoruz.

Üye	Üye
H.Onat	M.Akgün

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

SONUÇ DEĞİŞTİREN KARAR:

T.C.

YARGITAY

14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2019/2816

KARAR NO : 2020/4371

Taraflar arasındaki mirasın reddinin İcra ve İflas Kanununun 277 ve devamı maddeleri uyarınca iptali davasından dolayı mahal mahkemesinden verilen yukarıda gün ve sayısı yazılı hükmün; Dairemizin 15/04/2019 gün ve 2016/9007 Esas, 2019/3359 Karar sayılı ilamı ile bozulmasına karar verilmişti. Süresi içinde davalı vekili tarafından kararın düzeltilmesi istenilmiş olmakla, dosya içerisindeki bütün evrak incelenerek gereği düşünüldü:

_ K A R A R _

Davacı vekili, davacının, davalı Suat K.'nin alacaklısı olduğunu, İstanbul Anadolu 16. İcra Müdürlüğünün 2015/676 Esas sayılı dosyasında icra takibi yaptıklarını ve takibin kesinleştiğini, davalının murisi olan babasından intikal eden bir kısım taşınmazlarına haciz konulduğunu, ancak davalının babası Nazım K.'nin mirasını İstanbul Anadolu 5. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2014/2.9 Esas, 2014/2.8 Karar sayılı dosyada reddettiğini, davalının murisinin terekesinin borca batık olmadığını, davalının alacaklılarını zarara uğratmak kastıyla mirasın reddettiğini bu nedenle mirasın reddinin iptali ile, davacıya cebri icra ve satış yetkisi verilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı vekili, hak düşürücü sürenin geçtiği, davalının murisin sağlığından miras payı aldığı gerekçesiyle mirası reddettiğinden bahisle davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, davanın hukuki niteliği bakımından TMK'nin 617. maddesine dayalı mirasın reddin iptali isteği olduğu, iptali istenen İstanbul Anadolu 5. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2014/2.9 Esas sayılı dosyada davalının 28.03.2014 mirasın reddi talebinde bulunduğu, mirasın reddinin iptali davasının ise 20.05.2015 tarihinde açıldığı ve 6 aylık hak düşürücü sürenin geçtiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Hükmü, davacı vekili temyiz etmiştir.

Dairemizin 15.04.2019 tarih 2016/9007 Esas 3359 Karar sayılı ilamında;

"Mirasın reddinin iptali davasının koşulları; davanın mirasın reddedildiği günden itibaren altı aylık hak düşürücü süre içinde açılması, borçlu mirasçının alacaklıları zararlandırma kastı ile hareket ettiğinin alacaklı tarafından kanıtlanması, borçlunun alacaklıya teminat göstermemesi borçlunun mevcut mallarının borçlarına ödemeye yetmemesi ve borcunu ödemekten imtina etmesidir.

Somut olaya gelince; davacı vekili, dava dilekçesinde açıkça İcra İflas Kanununun 277 ve devamı maddelerine dayanmış olmakla, davacı vekilinin talebi doğrultusunda bir araştırma yapıp sonucuna göre karar verilmesi gerekirken davanın TMK 617. maddesine göre mirasın reddinin iptali davası olarak nitelendirilerek karar verilmesi doğru değildir..." gerekçesiyle bozulmuştur.

Bozma ilamına karşı davalı vekili karar düzeltme talebinde bulunmuştur.

Bir davada olayları anlatmak taraflara, hukuki nitelendirme ile uygulanacak kanun hükümlerini belirlemek HMK'nın 33. maddesi gereği hakim görevidir.

Ayrıca tasarrufun iptali davalarının kimlere karşı açılacağı İ.İ.K'nun 282. maddesinde gösterilmiş olup bunlar, borçlu, borçlu ile hukuki muamelede bulunan veya borçlu tarafından kendilerine ödeme yapılan kimseler ile bunların mirasçılarıdır.

Somut olaya gelince; her ne kadar bozma ilamımızda davacının dava dilekçesinde açıkça İcra İflas Kanununun 277 ve devamı maddelerine dayanmış olmasından ve davacı vekilinin talebi doğrultusunda araştırma yapılması gerektiğinden bahsedilmiş ise de bir davada hakim hukuki nitelendirme ile bağlı olmaması ilkesi gereği dosya kapsamında anlatılan olay örgüsünden davada tasarrufun iptalinin özel bir hali olan "Mirasın reddi" kurumunun uygulanması gerektiği anlaşılmaktadır.

O halde; yapılan yargılamaya, toplanan delillere ve dosya içeriğine, mahkeme kararı ve dayandığı gerekçeler usul ve yasaya uygun bulunduğu yerinde olmayan temyiz itirazlarının reddiyle hükmün onanması gerekirken bu husus dikkat alınmadan kararın bozulduğu anlaşıldığından davacıların karar düzeltme talebinin kabulü ile Dairemizin 15.04.2019 tarih 2016/9007 Esas, 2016/3359 Karar sayılı bozma ilamının kaldırılmasına, dosyada yeniden yapılan inceleme sonucunda; yargılamaya, toplanan delillere ve dosya içeriğine göre, mahkeme kararı ve dayandığı gerekçeler usul ve yasaya uygun bulunduğu tarafların yerinde olmayan temyiz itirazlarının reddiyle hükmün onanmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin karar düzeltme isteminin kabulü ile Dairemizin 15.04.2019 tarih 2016/9007 Esas, 2016/3359 Karar sayılı bozma ilamının **KALDIRILMASINA**, yeniden yapılan temyiz incelemesi sonucunda tarafların temyiz itirazlarının reddi ile usul ve yasaya uygun hükmün **ONANMASINA**, aşağıda yazılı onama harcının temyiz edene yükletilmesine, 06.07.2020 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
H.Onat	A.T.Erginbay	S.Arslan	M.Akgün	B.Şen

MİRASIN REDDİNİN İPTALİ DAVASI İSLAHLA TASARRUFUN İPTALİ DAVASINA DÖNÜŞTÜRÜLEBİLİR.

T.C.
YARGITAY
14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2017/420
KARAR NO : 2020/8832

Davacı vekili tarafından, davalı aleyhine 21.10.2014 gününde verilen dilekçe ile mirasın reddinin iptali, ıslahla tasarrufun iptali talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın reddine dair verilen 13.07.2015 günlü hükmün Yargıtayca incelenmesi davacı vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün evrak incelenerek gereği düşünüldü:

K A R A R

Davacı vekili, davalı aleyhine Tavas İcra Müdürlüğünün 2013/2.2 Esas sayılı dosyası ile icra takibi başlatıldığını, alacağın tahsili için davalının, murisi Ayşena O.'dan intikal eden miras hissesine haciz tesis edildiğini, davalının bu hacizleri öğrendikten sonra murisinden intikal eden mirası kayıtsız ve şartsız reddettiğini, davalının borçlarına güvence vermeden borcunu ödememek kastıyla mirası reddettiğini belirterek; **davalının murisinden kalan miras reddinin iptaline karar verilmesini istemiş, 24.06.2015 tarihli ıslah dilekçesi ile de mirasın reddine ilişkin tasarrufun İİK 277. ve devamı maddelerine göre iptalini talep etmiştir.**

Davalı, davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, davacının elinde aciz vesikası bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Hüküm, davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dava, İİK.277 ve devamı maddelerine dayanılarak açılmış tasarrufun iptali istemine ilişkindir.

İptal davasının koşullarından biri olarak alacaklının elinde kesin (İİK.143) veya geçici (İİK.105/2) aciz belgesinin bulunması gereklidir. Kesin veya geçici aciz vesikasının bulunması, iptal davası için ön koşul ise de, bunun davanın açılmasından önce alınması zorunlu değildir. Davanın açılmasından sonra alınabileceği gibi, temyiz aşamasında ve hatta bozmadan sonra karar düzeltme aşamasında bile alınıp ibraz edilmesi yeterlidir. Ayrıca borçlunun haczi kabil malının bulunmaması halinde durumu tespit eden haciz zaptı, geçici aciz belgesi niteliğinde kabul edilebilir.

Somut olayda, davalı borçlu adresinde 22.06.2015 tarihinde haciz yapılmış ve borca yeter mal bulunamamıştır. Bu durumda davalı borçlunun aciz halinin gerçekleştiği kabul edilerek tarafların gösterdiği diğer deliller dikkate alınarak İİK'nun 277. ve devamı maddelerine

göre tasarrufun iptali koşullarının değerlendirilmesi gerekirken, yanlışlı değerlendirme ile yazılı şekilde davanın reddine karar verilmesi doğru görülmemiş, hükmün bu sebeple bozulmasına karar verilmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün **BOZULMASINA**, peşin alınan harcın yatırana iadesine, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 24/12/2020 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

BİLGİ: “İcra ve İflas Hukuku’ndaki iptal davasını açma hakları, iptale tabi tasarrufun yapıldığı (yani mirasın reddedildiği) tarihten itibaren beş yıl geçmekle düşer. (İİK m. 284). O halde alacaklı TMK m. 617 hükmündeki altı aylık süreyi kaçırdıktan sonra İİK m. 280 hükmüne dayanarak iptal davası açma olanağına sahip olabilecektir.” (BAYGIN, s. 137)

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

İCRA TAKİBİNİN ACİZ BELGESİNE İSTİNADEN YAPILDIĞINDAN, MİRASI RED İÇİN HAKLI SEBEPLER OLMADIĞINDAN VE DAVALI ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN BORÇLUNUN İÇİNDE BULUNDUĞU MALİ DURUMU BİLEBİLECEK KONUMDA OLDUKLARINDAN TASARRUFUN İPTALİ DAVASININ KABULÜNE KARAR VERİLMESİ DOĞRU OLMUŞTUR.

T.C.

YARGITAY

4. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2021/1122

KARAR NO : 2021/1653

Taraflar arasındaki tasarrufun iptali davasının yapılan yargılaması sonunda; kararda yazılı nedenlerden dolayı kabulüne dair verilen hükmün, süresi içinde davalılar vekilleri tarafından istinaf edildiği, istinaf isteminin esaslan redine karar verildiği, yine davalılar vekilleri tarafından bu kararın temyiz edildiği görülmekle, dosya incelendi, gereği düşünüldü:

-K A R A R-

Davacı alacaklı vekili, davalı borçlu Mahmut hakkında takip yaptıklarını, takibin semeresiz kaldığını, borçlunun mal kaçırma amacı ile babasından intikal eden dava konusu taşınmazların, mirası red etmek sureti ile diğer davalı kardeşleri üzerine geçmesine sağladığını belirterek, bu tasarrufun iptalini talep etmiştir.

Davalı Mahmut vekili, müvekkilinin muris babası ve diğer davalı mirasçılar ile uzun zamandır görüşmediğini ve aralarının açık olduğunu, kendisine miras kaldığını duyunca, bu mirası red etme yolunu seçtiğini belirterek, davanın reddini istemiştir.

Diğer davalılar vekili, borçlunun ailevi nedenlerle muris babası ile uzun zamandan beri görüşmediğini, müvekkillerinin haberi olmaksızın mirası red ettiğini, durumu bu dava nedeni ile öğrendiklerini belirtmiştir.

Mahkemece, davalı borçlunun mirası reddetmekle haklı bir nedeni olduğunun tespit edilemediği, borca batık olmayan mirasın reddi eylemi ile davalının, borçlularından kurtulmayı amaçladığı sonucuna varıldığı, davalı tanığının murisin borçluyu evlendirmek istemesi nedeniyle aralarında tartışma yaşandığını beyan ettiği ancak tartışma nedenlerinin mirasın reddi için yeterli bir sebep olmadığı, her ailede görülür olağan tartışmalardan olduğu, davacı tanığı Ahmet Ö.'in davalı kardeşlerin borçtan haberlerinin olduğu, murisin dahi durumu bildiğine yönelik beyanları da dikkate alındığında davalıların borçlunun kötüniyetini bilebilecek durumda olduklarının anlaşıldığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir. Karar davalılar vekilleri tarafından istinaf edilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi de, davacı alacaklı tarafından davalı borçlu Mahmut hakkında Reyhanlı İcra Müdürlüğünün 2014/1.3 sayılı dosyasındaki icra takip tarihinin 11/03/2014 olduğu, davacıya ödeme emrinin 14/03/2014 tarihinde tebliğ edildiği, bu tarihten sadece 12

gün sonra davalı borçlunun mirasın reddi talebinde bulunduğu, 04/06/2014 gününde yapılan duruşmaya davacı asılın katılmadığı, bir gün sonra 05/06/2014 gününe duruşmanın ertelendiği ve davacının mirasın reddi talebinde bulunduğu, gerekçeli kararın aynı gün yazıldığı ve davalı borçlunun aynı gün temyizden feragat dilekçesi sunmuş olduğu, kararın aynı tarihte kesinleştirildiğinin anlaşıldığı, tüm bunlara göre davalı borçlunun alacaklılarından mal kaçırma kastı ile babasından kalan mirası reddettiği kanaatine varıldığı gerekçesi ile davalıların istinaf istemleri esastan red edilmiş, anılan karar davalılar vekilleri tarafından temyiz edilmiştir.

İlk derece mahkemesince verilen karara yönelik olarak davalılar vekillerince yapılan istinaf başvurusu üzerine HMK'nın 355 vd. maddeleri kapsamında yöntemince yapılan inceleme sonucunda Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararında, dosya kapsamına göre saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kurallarına aykırı bir yön bulunmamasına, **icra takibinin 25.02.2013 tarihli aciz belgesine istinaden yapılmış bulunmasına, mirası red için haklı sebepleri olmadığı gibi davalı üçüncü kişilerin borçlunun içinde bulunduğu mali durumu bilebilecek konumda olmalarına göre usul ve yasaya uygun Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.**

SONUÇ : Yukarda açıklanan nedenlerle, davalılar vekillerinin temyiz isteminin reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1. maddesi uyarınca **ONANMASINA**, HMK'nın 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının ilk Mahkemesine, dairemiz karar örneğinin ise Adana Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesine gönderilmesine, aşağıda dökümü yazılı 8.150,61 TL kalan onama harcının temyiz eden davalılardan alınmasına 25/05/2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

AYNI YÖNDE KARAR:

T.C.
YARGITAY
17. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2019/5418

KARAR NO : 2021/2037

Taraflar arasındaki tasarrufun iptali davasının yapılan yargılaması sonunda; kararda yazılı nedenlerden dolayı davanın kabulüne dair verilen hükmün süresi içinde davalı Ali E. vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi, gereği düşünüldü:

-K A R A R-

Davacı vekili; Davalı Ali E.'in kooperatifin müştereken ve müteselsilen borçlusu olduğunu, bu nedenle borçlu hakkında icra takibi yapıldığını, borçların kapatılmadığını, araştırma sonucunda davalıların annesi olan Duriye E.'in vefat ettiği, **murisin taşınmazı üzerine haciz konulduğu, fakat murisin mirasçısı borçlu davalının kendisine düşen miras payının mirasın reddi nedeni ile engellediğini, bu yüzden miras payının diğer davalılara geçtiğini, İ.İ.K. 277 ve devamı maddeleri uyarınca borçlunun başka bir mal varlığının da bulunmadığını belirterek, davalı mirasçılar lehine yapılan mirasın reddine ilişkin yapılan tasarrufun iptali ile takip dosyaları yönünden Ali E.'e intikal edecek miras payları üzerinde cebri satış yetkisi tanınmasını istemiştir.**

Davalı Ali E.; mirası reddettiğini, alacağın tahsili imkanı varken, alacaklının tutumu nedeniyle tahsil imkanının kalmadığını belirterek davanın reddini savunmuştur.

Diğer davalılar davaya cevap vermemiştir.

Mahkemece, iddia, savunma, toplanan delillere göre; davanın kabulü ile Aydın 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2013/13.5 esas, 2014/5.6 karar sayılı davalı Ali Erden'in mirasının reddine ilişkin işleminin iptaline, Aydın 3. İcra Müdürlüğünün 2013/9.1 ve Aydın 2. İcra Müdürlüğünün 2013/15.7 sayılı takip dosyasındaki alacak ve ferileri karşılar şekilde muris Duriye E.'den Ali E.' e intikal eden taşınmazlardaki paylarında davacı alacaklıya cebri satış yetkisi verilmesine karar verilmiş; hüküm, davalı Ali E. vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dosya içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davalı Ali E. vekilinin yerinde görülmeyen tüm temyiz itirazlarının reddiyle usul ve yasaya uygun bulunan hükmün **ONANMASINA**, aşağıda dökümü yazılı 2.000,52 TL kalan onama harcının temyiz eden davalı Ali E.'den alınmasına, 01/03/2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.

UYGULAMADA ALACAK BORÇ İLİŞKİSİ DAHA ÖNCE BAŞLAMASINA RAĞMEN ALACAK İÇİN DÜZENLENEN BONO VEYA ÇEK GİBİ KIYMETLİ EVRAKA SONRAKİ TARİHLERİN ATILDIĞI SIKLIKLA GÖRÜLDÜĞÜNDEN, İPTALİ İSTENEN TASARRUFUN TAKİP KONUSU BORÇTAN SONRA YAPILMIŞ OLMASI GEREKİR İSE DE ALACAĞIN TANZİM TARİHİNDEN ÖNCE GERÇEKLEŞTİĞİNİ İLERİ SÜRÜLÜRSE MAHKEMECE ALACAKLIYA BU KONUDA KANIT SUNMA OLANAĞI VERİLMELİDİR.

T.C.

YARGITAY

4. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2021/1985

KARAR NO : 2021/4135

Taraflar arasındaki tasarrufun iptali davasının yapılan yargılaması sonunda; kararda yazılı nedenlerden dolayı davanın reddine dair verilen hükmün süresi içinde davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi, gereği düşünüldü:

-K A R A R-

Davacı vekili; davalı borçlu Semih G. hakkında Çorlu 1. İcra Müdürlüğünün 2009/48.1 E sayılı dosyası ile 16.028,01 TL, 2009/48.3 E sayılı dosyası ile 5.390,75 TL, 2009/48.6 E sayılı dosyası ile 9.776,59 TL, Çorlu 2. İcra Müdürlüğünün 2009/65.1 E sayılı dosyası ile 16.016,92 TL; 2009/21.3 E sayılı dosyası ile 21.740,55 TL, 2009/21.5 E sayılı dosyası ile 10.566,99 TL; 2009/21.8 E sayılı dosyası ile 19.113,78 TL olmak üzere toplam 98.633,48 TL'nin tahsili için takip yaptıklarını ve takiplerin kesinleştiğini, borçlu hakkında harici olarak yapılan araştırmalarda Çorlu Aile Mahkemesinin 2009/1. E 2009/8. K sayılı ilamı ile eşinden anlaşmalı olarak boşanmak üzere 07/01/2009 tarihinde başvurduğunu tespit ettiklerini, borçlunun, kendisi adına kayıtlı Tekirdağ ili Çorlu ilçesi Ö. köyü 2.7 ada 2 parsel 24 nolu bağımsız bölümü 13/01/2009 tarih ve 616 yevmiye sayılı satış akdi, M. Mahallesi 1.32 ada 1 parsel 6 nolu bağımsız bölümü 19/01/2009 tarih ve 11.4 yevmiye sayılı satış akdi ile eşi davalı Funda G.'e sattığını, Çorlu Aile Mahkemesinin 06/02/2009 tarihli kararı ile davalıların boşanmalarına karar verildiğini, davalı Funda G.'in, G. soyadını taşımaya devam ettiğini belirterek, dava konusu bu taşınmazların devrine ilişkin tasarrufun iptaline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalılar; davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, iddia, savunma, toplanan delillere göre; davacı tarafa aciz vesikası ibraz etmeleri hususunda usulüne uygun süre verildiği, ancak kesin aciz belgesi ibraz edilmediği gibi, icra takip dosyalarında bulunan ve borçlunun adresinde düzenlenen haciz tutanaklarında, kapının kapalı olduğu görülerek çilingir temin edilemediğinden kapiya haber kağıdı bırakıldığının, hazır olan idari amirin borçlunun 7 aydır hiç gelmediğini beyan ettiğinin belirtildiği, bu haliyle bu tutanağın geçici aciz vesikası niteliğinde de olmadığı anlaşıldığından, davanın aciz vesikası ibraz edilmemesi nedeniyle dava şartı yokluğundan reddine karar verilmiş; hüküm, davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dava, İİK 277 ve devamı maddelerine dayanılarak açılmış tasarrufun iptali istemine ilişkindir.

1- Davalı borçlu Semih G.'in 13/01/2019 tarihinde öldüğü ve mirasçısı oğlu Melih G.'in süresinde açtığı dava sonunda Çorlu Sulh Hukuk Mahkemesinin 19/03/2019 tarih ve 2019/404-2019/479 karar sayılı ilam ile mirası reddettiğinin hüküm altına alındığı ve kararın kesinleştiği anlaşılmaktadır.

Türk Medeni Kanununun 612. maddesinde "En yakın yasal mirasçıların tamamı tarafından reddolunan mirasın, sulh mahkemesince iflas hükümlerine göre tasfiye edileceği, tasfiye sonunda arta kalan değerlerin ise mirası reddetmemişler gibi hak sahiplerine verileceği" düzenlenmiştir. Yani murisin en yakın yasal mirasçılarının tamamı tarafından reddolunan miras, sulh mahkemesince iflas hükümlerine göre tasfiye edilir.

Bu yasal düzenleme uyarınca, mirasın birinci derecedeki mirasçıların tamamı tarafından reddi halinde miras ikinci derecedeki mirasçılara geçmez. Tereke tasfiye olunur, borçlar ödendikten sonra geriye kalan kısım varsa red vaki olmamış gibi birinci derece mirasçılarına verilir. Türk Medeni Kanununun 614. maddesinde mirasçıların sonra gelen mirasçılar yararına mirası reddedebilecekleri düzenlenmiş ise de, somut olayda bu maddeye göre yapılmış bir mirasın reddi talebi de bulunmamaktadır.

Dava konusu olayda, murisin mirasının en yakın mirasçısı tarafından reddedildiği açıktır. Mirasın iflas hükümlerine göre tasfiyesi için yasal prosedürün uygulanıp, sonuçlandırıldığı takdirde mirası reddedilen borçlu için atanacak ve yetkilendirilecek bir temsilci ile davaya devam edilmesi ve buna göre taraf teşekkülü sağlandıktan sonra karar verilmesi gerekir.(HGK. 3.7.2002 T.15-572 K.577)

Taraf teşkili, yargılamanın her aşamasında resen dikkate alınması gereken bir husustur. Yapılacak iş, borçlunun mirasının iflas hükümlerine göre tasfiyesi için yasal prosedürün uygulanıp, uygulanmadığı, borçlu için atanacak ve yetkilendirilecek bir temsilci olup olmadığı araştırılarak, bu prosedürün uygulanması sağlandıktan sonra yasal temsilci ile davayı sonuçlandırmaktır.

2- Kabule göre de; İcra ve İflas Kanununun 277 ve izleyen maddelerinde düzenlenen tasarrufun iptali davalarında amaç, borçlunun aciz ya da iflasından önce yaptığı ve aslında geçerli olan bazı tasarrufların geçersiz ya da "iyiniyet kurallarına aykırılık" nedeniyle alacaklıya karşı sonuçsuz kalmasını ve dolayısıyla o mal üzerinden cebri icraya devamla alacağın tahsilini sağlamaktır.

Tasarrufun iptali davasını elinde geçici veya kesin aciz belgesi bulunan alacaklı açabilir. (İİK.m.277) Bu husus, dava şartı olup, hâkim görevi gereği doğrudan gözetmek zorundadır. Ancak, bu eksiklik yargılamanın her aşamasında hatta temyiz aşamasında dahi giderilebilmesi mümkündür.

Dairemizin yerleşmiş içtihatlarına ve Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 02.03.2005 gün, 2005/15-100-119 sayılı kararına göre, borçlu hakkında aciz vesikası alınmamakla birlikte, borçlu kayıp ve adresi saptanamıyorsa, saptanan ve bilinen adreslerinde de icraca, borçlunun haczi kabil malının bulunmadığı tespit edilmiş ise, bu durumu tespit eden haciz tutanağı

geçici aciz vesikası niteliğindedir. Somut olayda, borçlunun adresinde 24/10/2009, 16/01/2010 ve 21/09/2012 tarihlerinde yapılan hacizlerde; borçlunun bu adresinden ayrılmış olduğu, yeni adresinin de tespit edilemediği haciz tutanakları ile belirlenmiş olup, bu durumu belirleyen haciz tutanaklarının geçici aciz vesikası niteliğinde olduğu kabul edilebilir.

Bu durumda, aciz halinin varlığı sabit iken mahkemece, aksi düşüncelerle reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

3- Yine kabule göre; bu tür davaların dinlenebilmesi için, davacının borçludaki alacağının gerçek olması, borçlu hakkındaki icra takibinin kesinleşmiş olması, iptali istenen tasarrufun takip konusu borçtan sonra yapılmış olması gerekir.

Somut olayda davacının davalı borçlu hakkındaki yaptığı takiplerin 15/12/2008, 18/02/2009, 25/02/2009, 30/02/2009, 12/03/2009 ve 30/04/2009 tarihli çeklerden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. İptali istenen tasarruflar ise 13/01/2009 ve 19/01/2009 tarihlerinde yapıldığından tasarrufların borçtan önce yapıldığı görülmektedir. Ancak uygulamada alacak- borç ilişkisi daha önce başlamasına rağmen alacak için düzenlenen bono veya çek gibi kıymetli evraka sonraki tarihlerin atıldığı sıklıkla görülmektedir. Bu nedenle davacı alacaklı, borcun doğumunun takip dayanağı çeklerin ve takibe konu alacağın tanzim tarihinden önce gerçekleştiğini ileri sürerse mahkemece alacaklıya bu konuda kanıt sunma olanağı verilmeli, gerekirse davacı alacaklı ile borçlu isticvap edilerek senedin düzenlenmesine neden olan temel ilişki sorulmalı, gerektiğinde davacı ile davalı borçlunun ticari defterleri üzerinde bilirkişi incelemesi yaptırılarak borcun gerçek doğum tarihi tespit edilerek koşulun gerçekleşip gerçekleşmediği saptanmalıdır.

O halde mahkemece, davacı vekiline icra takiplerinin konusu borcun doğumuna ilişkin temel ilişki konusunda delillerini sunması için süre verilmesi, sunduğu delillerin toplanması, davacı ve davalı borçlunun varsa ticari defter ve kayıtları üzerinde bilirkişi incelemesi yaptırılması, gerektiğinde davacı ve borçlunun isticvabı ile borcun doğumunun tespiti; daha önce doğduğu ispatlandığı takdirde buna ilişkin dava koşulunun gerçekleştiği kabul edilerek işin esasına girilip yasal maddeleri açıklanan iptal nedenlerinin oluşup oluşmadığı irdelenerek sonucuna göre karar verilmesi gerekir. Aksi durumun tespiti halinde ise borcun doğumu tasarruf tarihinden sonra ise davanın ön koşul yokluğu nedeni ile reddine karar verilmesi gerekir. Mahkemece; bu maddi hukuki olgular dikkate alınmadan hatalı tespit ve eksik incelemeye dayalı olarak yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiştir.

4- Bozma neden ve şekline göre davacı vekilinin sair temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine gerek görülmemiştir.

SONUÇ : Yukarıda (1), (2) ve (3) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün **BOZULMASINA**, (4) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davacı vekilinin sair temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına; peşin alınan harcın istek halinde temyiz eden davacıya geri verilmesine, 05/07/2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.

“Ret hâlinde sorumluluk” kenar başlıklı **TMK m. 618** hükmü düzenlemesi şu şekildedir.

“Ödemeden aciz bir mirasbırakanın mirasını reddeden mirasçılar, onun alacaklılarına karşı, ölümünden önceki beş yıl içinde ondan almış oldukları ve mirasın paylaşılmasında geri vermekle yükümlü olacakları değer ölçüsünde sorumlu olurlar.

Olağan eğitim ve öğrenim giderleriyle adet üzere verilen çeyiz, bu sorumluluğun dışındadır.

İyiniyetli mirasçılar, ancak geri verme zamanındaki zenginleşmeleri ölçüsünde sorumlu olurlar.

TMK m. 618 hükmündeki davayı açabilmek için;

1. **TALEPTE BULUNANIN MİRASBIRAKANIN ALACAKLISI OLMASI**
 2. **MİRASBIRAKANIN BORÇLARINI ÖDEMECTEN ACİZ OLMASI**
 3. **MİRASIN REDDEDİLMİŞ OLMASI**
 4. **REDDEDEN MİRASÇININ MİRASBIRAKANDAN DENKLEŞTİRMEYE TABİ (TMK m. 669) TABİ BİR KAZANDIRMA ELDE ETMİŞ OLMASI**
- şartlarının bir arada olması gerekir.

UYARI: TMK m. 618, hükmî ret olarak adlandırılan bu halde de uygulanabilecek bir hükümdür. Hatta, hükmî ret halinde daha geniş bir uygulama alanı bulacağı söylenebilir¹.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

¹ HELVACI, s. 234, 235; BAYGIN, s. 104.

TMK 618 UYARINCA AÇILAN DAVADA TMK 617 HÜKMÜNDEKİ HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE UYGULANMAZ.

T.C.
YARGITAY
14. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2021/437
KARAR NO : 2021/1530

Taraflar arasındaki mirasın reddinin iptali davasından dolayı mahal mahkemesinden verilen yukarıda gün ve sayısı yazılı hükmün; Dairemizin 06.10.2020 gün ve 2016/17637 Esas - 2020/5875 Karar sayılı ilamı ile onanmasına karar verilmişti. Süresi içinde davacı vekili tarafından kararın düzeltilmesi istenilmiş olmakla, dosya içerisindeki bütün evrak incelenerek gereği düşünüldü:

KARAR

Dava, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 618. maddesinde düzenlenen mirasın reddinin iptali istemine ilişkindir.

Davacı idare vekili, davalı tarafından mirasın gerçek reddi istemiyle açılan dava sonucunda Çarşamba Sulh Hukuk Mahkemesinin 30.01.2014 tarihli ve 2013/1303 Esas, 2014/166 Karar sayılı ilamı ile davanın kabulüne karar verildiğini, ancak davalının mirasını reddettiği ölü babası Baki K.'ın vergi borcunun bulunduğu, bu nedenle murisinden davalıya intikal edecek taşınmazlardaki miras hissesi üzerine haciz konulduğunu, davalının ise kamu alacağının tahsilini imkansız kılmak kastıyla mirası reddettiğini ileri sürerek mirasın reddinin iptalini talep etmiştir.

Davalı vekili duruşmadaki beyanında, mirasın reddi talebinin haciz işlemlerinden önce yapıldığını belirterek davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, muris Baki K.'ın 22.11.2013 tarihinde vefat ettiği, mirasçısı olan davalının ise 02.12.2013 tarihinde sulh hukuk mahkemesine verdiği dilekçe ile mirası kayıtsız şartsız reddettiğini bildirdiği, bu beyanın sulh hukuk mahkemesince 30.01.2014 tarihinde tutanağa geçirilmekle beyan tarihinden itibaren sonuç doğurduğu, eldeki davanın ise TMK'nın 617. maddesinde belirtilen altı aylık hak düşürücü süre geçtikten sonra 11.02.2015 tarihinde açıldığı gerekçesiyle davanın reddine dair verilen kararın, davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine mahkemece, 20.07.2016 tarihli ek karar ile yasal temyiz süresinin geçtiğinden bahisle temyiz isteminin reddine karar verilmiştir.

Davacı vekilince bu kez temyiz isteminin reddine dair verilen ek kararın temyiz edilmesi üzerine Dairemizin 06.10.2020 tarihli 2016/17637 Esas, 2020/5875 Karar sayılı ilamı ile özetle; gerekçeli kararın davacı vekiline tebliğine ilişkin işlemlerin 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine uygun şekilde yapılmadığından usulsüz olup davacı vekilinin temyiz talebinin süresinde olduğu gerekçesiyle mahkemenin 28.09.2015 tarihli kesinleşme şerhinin ve temyiz isteminin reddine dair 20.07.2016 tarihli ek kararın kaldırılmasına; davacı vekilinin hükmün esasına yönelik temyiz itirazlarının incelenmesine gelince, mahkeme kararının usul ve yasaya uygun olduğundan temyiz itirazlarının reddi ile hükmün onanmasına karar verilmiştir.

Onama kararına karşı davacı vekili tarafından karar düzeltme isteminde bulunulmuştur.

Davacı Gelir İdaresi Başkanlığı, davalının murisi Baki K.'in alacaklısıdır. Kanun koyucu murisin alacaklılarına, mirasçılardan mirası ret hakkından mahrum olduklarının tespiti davası açma imkanı tanımıştır. Ödemeden aciz bir murisin mirasını reddeden mirasçılar, onun alacaklılarına karşı ölümünden önceki beş yıl içinde ondan almış oldukları ve mirasın paylaşılmasında geri vermekle yükümlü olacakları değer ölçüsünde sorumlu olurlar (TMK m. 618 f.1). Murisin alacaklılarının korunması, belirtilen koşulların gerçekleşmesine bağlıdır. Bunun için miras açılmış olmalı, ödemeden aciz bir muris bulunmalı, miras süresinde reddedilmelidir. Reddeden mirasçıya kazandırma yapılmış olmalıdır. Mirasın kayıtsız şartsız reddi kararının iptali davası tüm mirasçılara yöneltilmelidir. Bu konuda açılacak dava herhangi bir süreye tabi değildir. Mirasbırakanın ödemeden aczi açıkça belli olabileceği gibi resmen tespit edilmiş de olabilir. Borç, mirasbırakana ait olmalıdır. Miras bırakanın ödemeden aczi her türlü delille ispatlanabilir. İspat yükü davacıdadır. Miras, mirasbırakanın ölümüyle açılır. Mirasbırakanın sağlığında yapmış olduğu mirasla ilgili kazandırmalar ve paylaştırmalar, terekenin ölüm anındaki durumuna göre değerlendirilir (TMK m 575).

4721 sayılı TMK'nin 618. maddesi kapsamında murisin alacaklılarının açmış olduğu mirasın reddinin iptali davasında, aynı kanununun 617. maddesinde belirtilen altı aylık hak düşürücü sürenin uygulanma olanağı bulunmamaktadır.

Somut olaya gelince; murisin mirasçılık belgesinde ismi geçen mirasçı Bahri K. 02.12.2013 tarihinde hasımsız olarak mirasın gerçek reddini talep etmiş ve mahkemece, 30.01.2014 tarihinde mirasın gerçek reddine karar verilerek hüküm, 10.11.2014 tarihinde kesinleşmiştir. Davacı idarenin borçlusu, murisin mirasçısı veya mirasçıları olmayıp murisin kendisi olduğundan, bu dava türünde 4721 sayılı TMK'nin 617. maddesinde belirtilen altı aylık hak düşürücü sürenin uygulanması mümkün değildir.

Bu durumda mahkemece, işin esasının incelenerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, 4721 sayılı TMK'nin 617/1 maddesinde belirtilen hak düşürücü sürenin geçtiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesi doğru görülmediğinden hükmün bozulması gerekmekte ise de maddi hata sonucu Dairemizin bir önceki ilamı ile sehven onandığı bu kez yapılan incelemede anlaşıldığından, davacı vekilinin karar düzeltme isteminin kabulü ile Dairemizin 06.10.2020 tarihli 2016/17637 Esas, 2020/5875 Karar sayılı onama ilamının kaldırılmasına; açıklanan nedenlerle hükmün bozulmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin karar düzeltme isteminin kabulü ile Dairemizin 06.10.2020 tarihli 2016/17637 Esas - 2020/5875 Karar sayılı onama ilamının **KALDIRILMASINA**, hükmün açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, bozma nedenine göre sair hususların şimdilik incelenmesine yer olmadığına, 04.03.2021 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

EK BİLGİ: Ayrıca, mirasbırakanın alacaklılarının TMK m. 618 hükmüne dayanmasının, İİK m. 277 vd. hükümlerine göre zamansal sınırlama ve ispat açısından daha yerinde ve avantajlı olacağı yönündeki açıklamalar için bkz. **BAYGIN**, s. 101.

RESMİ DEFTER TUTMA İŞLEMİNİN DEVAMI MÜDDETİNCE TEREKE BORÇLARI NEDENİYLE İCRA TAKİBİ YAPILAMAZ.

T.C.

YARGITAY

Hukuk Genel Kurulu

ESAS NO : 2014/12-1036

KARAR NO : 2016/551

YARGITAY İLAMI

Taraflar arasındaki "şikayet" kanun yolundan dolayı yapılan yargılama sonunda; İstanbul 4. İcra Hukuk Mahkemesince istemin kabulüne dair verilen 21.09.2011 gün; 2009/3412 E. - 2011/998 K. sayılı kararın incelenmesi karşı taraf/alacaklı vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin 10.05.2012 gün ve 2011/32221 E. - 2012/16241 K. sayılı ilamı ile;

"... Sair temyiz itirazları yerinde değil ise de;

Alacaklı tarafından başlatılan ilamlı icra takibinde borçlu mirasçılarını TMK.nun 625. maddesi resmi defter tutulması süresince icra takibi yapılamayacağından bahisle takibin iptalini talep etmişler ve mahkemece takibin iptaline karar verildiği görülmüştür.

İİK.nun 53/2 maddesine göre; "icra takibi sırasında borçlu öldüğünde tereke henüz taksim edilmemiş veya resmi tasfiyeye tabi tutulmamış yahut mirasçılar arasında aile şirketi tesis olunmamışsa, borçlu hayatta olsaydı hangi usul tatbik olunacak idi ise terekeye karşı ona göre takip devam eder." Aynı maddenin üçüncü fıkrası ise; "Bu takibin mirasçıya karşı devam edebilmesi ancak rehinin paraya çevrilmesi veya haciz yolları ile kabildir" düzenlemesini içermektedir.

Türk Medeni Kanununun 625 maddesinde; "Resmi defter tutulması devam ettiği sürece miras bırakanın borçları için icra takibi yapılamaz. Bu süre içinde zamanaşımı işlemez. Acele haller dışında davalara devam edilemeyeceği gibi yeni dava açılmaz." hükmü yer almaktadır.

Somut olayda mirasçılarının, Kadıköy 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2009/5. esasında kayıtlı olan murisin terekesinin, resmi defter tutulması yolu ile tespitini talep ettikleri görülmektedir. TMK.nun 625. maddesi, resmi defter tutulması süresince icra takibi yapılamayacağını öngörmekte olup, açılmış olan takiplerin iptal edileceğine ilişkin bir hüküm içermemektedir. Bu durumda takip, defter tutulması sona erip, mirasçılara tutulan defter gereğince mirası kabul veya reddetmeleri için TMK'nun 626 ve 627. maddeleri gereğince, verilecek bir aylık süre sonuna kadar ertelenir.

O halde mahkemece, yukarıda belirtilen ilkeler uyarınca, resmi defter tutulmasının sonucu beklenerek, mirasçılarının TMK'nun 627. maddesi uyarınca verecekleri karara göre sonuca gidilmesi gerekirken, takibin iptali yönünde hüküm tesisi isabetsizdir..."

gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda, mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

TEMYİZ EDEN : Karşı taraf/alacaklı vekili

HUKUK GENEL KURULU KARARI

Hukuk Genel Kurulunca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

İstek, takibin iptali istemine ilişkindir.

Şikayetçi/borçlular vekili, İstanbul 12. İcra Müdürlüğünün 2009/2..1 E. sayılı dosyasında M.S. Erdem mirasçıları olan müvekkilleri hakkında 06.08.2009 tarihinde ilamlı takip yapıldığını, ancak müvekkillerince Kadıköy 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2009/5. Tereke sayılı dosyası ile 18.06.2009 tarihinde terekenin resmi defterinin tutulması ve terekeye temsilci atanması için talepte bulunduğu, TMK'nın 625/1. maddesi gereğince defter tutma işlemi süresince takip yapılamayacağını belirterek, takibin iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

Karşı taraf/alacaklı vekili, şikayetin reddini talep etmiştir.

Yerel Mahkemece, Kadıköy 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2009/5. Tereke sayılı dosyasında M.S. Erdem mirasçıları tarafından resmi defter tutulmasının talep edildiği, TMK'nın 625. maddesi uyarınca defter tutma işleminin devamı müddetince terekenin borçları hakkında icra takibi yapılamayacağı, yasanın bu emredici hükmüne aykırılığın süresiz şikayete tabi olduğu gerekçesi ile şikayetin kabulü ile takibin iptaline dair verilen karar, karşı taraf/alacaklı vekilinin temyizi üzerine, Özel Dairece yukarıda başlık bölümünde yazılı gerekçeyle bozulmuş; mahkemece önceki kararda direnilmesine karar verilmiştir.

Direnme kararını karşı taraf/alacaklı vekili temyize getirmiştir.

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; icra takip borçlusunun mirasçılarının, takip tarihinden önce terekenin resmi defter tutulması yolu ile tespiti talep etmeleri halinde 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 625. maddesi uyarınca, takibin ertelenmesine mi, yoksa iptaline mi karar verilmesi gerektiği noktasında toplanmaktadır.

Hemen belirtmek gerekir ki; miras açılınca mirasçılar, külli halef olarak, aktif ve pasifi ile terekeyi iktisap (TMK m. 599) ederler. Mirasçının öz mal varlığı ile tereke bir bütün haline gelmiş olur. Bunun, bazı hallerde sakıncalı olacağını gözetken kanun koyucu, yarar dengesinin sağlanması için tedbirler almak gereğini duymuştur.

Terekenin, mirasçığı külfet altına sokacağı konusunda mirasçı yeterli bilgi veya kanaate sahip ise, üç ay içinde hiçbir gerekçe göstermeden mirası reddedebilir (TMK. m. 605, 606).

Eğer tereke borca batıksa ve bu durum mirasçı tarafından açıkça bilinmekte ise, red hakkının kullanılmasına da gerek yoktur. Çünkü kanun koyucu, terekenin kendiliğinden (hükmen) reddedilmiş sayıldığını kabul etmiştir (TMK. m. 605). Mirasçı borca batıklığı bilmeseye bile, hükmen reddin sonuçlarından yararlanır.

Bazen tereke, açık ve kesin bir durum ifade etmez. Bu hallerde mirasçı, red hakkını kullanıp kullanmamakta tereddüde düşer. İşte bu haklı şüphe karşısında kabul veya red konusunda güvenli bir karara varmasını sağlamak için, terekenin defterinin tutulması öngörülmüştür (TMK. m. 619 vd). Bu yolla mirasçı, bilinçli olarak red hakkını kullanıp tereke borçlarından şahsî mal varlığı ile sorumlu olmaktan kurtulacağı gibi, deftere göre kabul etmekle de, borçlar ödendikten sonra, geriye kalanı almak hakkını kazanır.

Defter tutma işleminin yapıldığı sürece, ancak telafisi (gecikmesi) terekenin zararına olan idarî tasarruflar yapılabilir. Resmi defter tutulması devam ettiği sürece miras bırakanın borçları için icra takibi yapılamaz, yapılmakta olan icra takibi durur, bu süre içinde zamanaşımı işlemez. Acele haller dışında, davalara devam edilemeyeceği gibi, yeni dava da açılmaz (TMK. m. 625).

Bu genel açıklamaların ışığında somut olaya gelince, davacıların murisi M.S. Erdem'in 23.05.2009 tarihinde vefat ettiği, davacılar tarafından Kadıköy 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2009/5. Tereke sayılı dosyası ile 18.06.2009 tarihinde terekenin resmi defterinin tutulması ve terekeye temsilci atanması için talepte bulunulduğu ve İstanbul 12. İcra Müdürlüğünün 2009/2..1 sayılı dosyası ile M.S. Erdem mirasçıları olan davacılar aleyhine 06.08.2009 tarihinde uyuşmazlık konusu ilamlı takibin başlatıldığı anlaşılmaktadır. Yukarıda belirtildiği üzere TMK'nın 625/1. maddesi uyarınca resmî defter tutulması devam ettiği sürece miras bırakanın borçları nedeniyle icra takibi yapılamaması mümkün bulunmadığından resmi defter tutulması isteminden sonra başlatılan icra takibinin iptaline karar verilmesi gerekir.

Hal böyle olunca; yerel mahkemenin, TMK'nın 625. maddesi uyarınca resmi defter tutma işleminin devamı müddetince terekenin borçları nedeniyle icra takibi yapılamayacağı gerekçesi ile takibin iptaline dair verdiği kararda bir isabetsizlik bulunmamaktadır.

O halde, usul ve yasaya uygun bulunan direnme kararının onanması gerekir.

S O N U Ç : Yukarıda açıklanan nedenlerle karşı taraf/alacaklı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile direnme kararının **ONANMASINA**, gerekli temyiz ilam harcı peşin alındığından başkaca harç alınmasına mahal olmadığına, 27.04.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.

BİLGİ: Resmî defter tutulması talebine bağlı olarak tereke borçları için takip yapılamaması konusunda geniş açıklamalar için bkz. **İYİLİKLİ**, s. 162-175.

3 AYLIK MİRASI RED SÜRESİ DOLMADAN MİRASÇILAR ALEYHİNE İCRA TAKİBİ YAPMAK SÜRESİZ ŞİKAYETE TABİDİR.

T.C.

YARGITAY

12. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2016/22559

KARAR NO : 2017/13747

Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının müddeti içinde temyizen tetkiki borçlu tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Güler Yağcı tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü :

Alacaklı tarafından borçlu mirasçılar hakkında bonoya dayalı olarak kambiyo senetlerine özgü haciz yolu ile başlatılan icra takibinde, şikayetçi borçlunun takibin kesinleşmesinden sonra icra müdürlüğüne mirasın reddine ilişkin mahkeme ilamını ibraz ederek, hakkındaki takibin durdurulmasını ve hacizlerin kaldırılmasını talep ettiği, icra müdürlüğü tarafından 22.04.2016 tarihinde verilen ret kararı üzerine aynı taleplerle icra mahkemesine başvurduğu, mahkemece, borçlunun borca itiraz niteliğindeki başvurusunun İİK. 168/5. maddesi gereğince yasal 5 günlük sürede yapılmadığı ve icra mahkemesi yerine icra müdürlüğüne yapıldığı gerekçesiyle şikayetin reddine karar verildiği görülmektedir.

İİK.nun 53. maddesine göre, borçlunun ölüm günü ile beraber üç gün içinde takip geri bırakılır. Mirasçı mirası kabul veya reddetmemişse mirası ret süresince mirasçılar hakkında takip yapılamaz. Bu maddenin uygulanabilmesi için icra takibinin mirasın reddi süresinde yapılması ya da murisin takibe başlandıktan sonra ölmüş olması gerekir. İİK.nun 53. maddesine aykırı olarak takip yapılması ya da takip işlemlerine devam edilmesi nedenlerine dayalı olarak ilgililer İİK. nun 16. maddesi uyarınca icra mahkemesine şikayette bulunabilirler. İİK.nun 53. maddesine aykırılık iddiası ise kamu düzeni ile ilgili olduğundan İİK. nun 16/2. maddesi uyarınca süresiz şikayete tabi olacaktır.

Her ne kadar Hukuk Genel Kurulu'nun, 19.11.2014 tarih ve 2013/12-2240 Esas 2014/929 Karar sayılı olup, Dairemizce de benimsenerek içtihat değişikliğine gidilen kararı ile; mirasın reddi nedeniyle borçtan sorumlu olunmadığına ilişkin iddianın, borca itiraz olduğu ve ödeme emrinin tebliği üzerine takibin şekline göre yasal süre içinde ilgili mercie yapılması gerektiği kabul edilmiş ise de, bu ilke, murisin takipten önce ölmesi ve mirası red süresi geçtikten sonra murisin borçları için mirasçılar aleyhinde takip yapmaları durumunda geçerli olup, mirasçılar ödeme emri tebliği üzerine mirası red nedeniyle borçlu olmadıkları itirazını takibin şekline göre icra müdürlüğüne veya icra mahkemesine süresi içinde yapmak zorundadırlar.

Somut olayda muris Halil A.'un 10.03.2013 tarihinde öldüğü, davadışı borçlu ile muris Halil A. mirasçılar hakkında İİK. 53. maddede düzenlenen 3 aylık mirası ret süresi dolmadan 13.03.2013 tarihinde takibe başlandığı, şikayetçi borçluya 03.04.2013 tarihinde ödeme emrinin tebliğ edildiği, mirasın reddine ilişkin davanın, takibin kesinleşmesinden sonra 24.05.2013 tarihinde açıldığı, 13.06.2013 tarihinde mirasın reddinin tesbit ve tesciline karar verildiği görülmektedir.

Şu hale göre **murisin ölümünden sonra üç aylık mirası red süresi dolmadan icra takibine mirasçılar aleyhine geçildiği anlaşılmalı, takip borçlusu olan mirasçının İİK 53 maddesine aykırı olarak başlatılan bu takibi süresiz şikayet yolu ile iptal ettirme hakkı bulunmaktadır.** O halde mahkemece şikayetin kabulü yerine istemin sürede olmadığından bahisle red kararı verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Borçlunun temyiz itirazlarının kabulü ile mahkeme kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK'nun 366 ve HUMK'nun 428. maddeleri uyarınca **(BOZULMASINA)**, peşin alınan harcın istek halinde iadesine, ilamın tebliğinden itibaren 10 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, **07.11.2017** gününde oyçokluğuyla karar verildi.

BİLGİ : Kararın sonuç kısmında her ne kadar "oyçokluğuyla karar verildi" ifadesi bulunmakta ise de kararda muhalefet ifadesine veya muhalefet şerhine (karşı oya) rastlanmamıştır.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

AYNI YÖNDE KARAR:

T.C.

YARGITAY

12. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2018/294

KARAR NO : 2018/5254

Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının onanmasını mutazammın 10/10/2017 tarih, 2016/20452 Esas - 2017/12255 Karar sayılı daire ilamının müddeti içinde tashihen tetkiki alacaklı tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Kiraz Koyuncu Ceylan tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü :

Sair karar düzeltme nedenleri yerinde değil ise de;

Alacaklı tarafından, borçluların murisi Murat G. tarafından cirolandığı iddia edilen bir adet çeke dayalı olarak kambiyo senetlerine özgü haciz yoluyla başlatılan icra takibinde, borçlunun takipten önce öldüğünün anlaşılması üzerine mirasçılara ödeme emri tebliğ edildiği, mirasçı borçluların, imzaya itiraz ettikleri, mahkemece; imzaya itirazın kabulü ile takibin durdurulmasına, alacaklı aleyhine %20 oranında tazminat ve % 10 oranında para cezasına hükmedildiği görülmüştür.

İİK'nun 53. maddesine göre terekenin borçlarından dolayı ölüm günü ile beraber üç gün içinde takip geri bırakılır. Mirasçı, mirası kabul veya reddetmemişse bu hususta Kanunu Medenide muayyen müddetler geçinceye kadar takip geri kalır. TMK'nun 606/1. maddesine göre ise, mirası ret süresi üç aydır. Buna göre murisin ölümü üzerine üç gün ve devamında üç ay süre ile mirasçıları hakkında takip yapılamaz.

Somut olayda; muteriz borçluların murisi Murat G.'in 24.10.2014 tarihinde vefat ettiği, 3 gün ve 3 aylık süre dolmadan 27.10.2014 tarihinde muris borçlu aleyhine başlatılan takipte, borçlunun öldüğünün anlaşılması üzerine, mirasçılara ödeme emri tebliğ edildiği, yapılan takibin İİK'nun 53. maddesine aykırılık teşkil ettiği anlaşılmaktadır.

İİK'nun 53. maddesine aykırılık ise, kamu düzeni ile ilgili olduğundan İİK'nun 16/2. maddesi uyarınca şikayet süresizdir.

O halde, mahkemece, kamu düzenine aykırılık teşkil eden bu husus re'sen dikkate alınarak İİK'nun 53. maddesine aykırı olarak takip yapıldığı gerekçesiyle takibin iptaline karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile imzaya itirazın kabulü ile takibin durdurulması yönünde hüküm tesisi isabetsiz ise de, temyiz edenin sıfatına göre bu husus bozma nedeni yapılmamıştır.

Ancak, başvurunun dayanağı İİK'nun 53 maddesi olacağından ve bu maddede tazminat öngörülmediğinden, alacaklının %20 tazminat ve %10 para cezası ile sorumlu tutulması isabetsiz olup, hükmün belirtilen nedenle bozulması gerekir ise de, yapılan bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını zorunlu kılmadığından Dairemizce, kararın düzeltilerek onanması gerekirken, doğrudan onandığı anlaşılmakla karar düzeltme isteminin kısmen kabulü gerekmiştir.

SONUÇ : Alacaklının karar düzeltme isteminin kısmen kabulü ile Dairemizin 10/10/2017 tarih ve 2016/20452 E. - 2017/12255 K. sayılı onama ilamının kaldırılmasına, İstanbul Anadolu 3. İcra Hukuk Mahkemesi'nin 07.04.2016 tarih ve 2015/297 E. - 2016/382 K. sayılı kararının hüküm bölümünün tazminata ilişkin (2) nolu bendinde yer alan; " Asıl alacak olan 24.880 TL'nin % 20'si oranında hesaplanacak tazminatın davalıdan alınarak davacıya verilmesine," şeklindeki cümle ile para cezasına ilişkin (3) nolu bendinde yer alan; "Davalının 24.880 TL asıl alacağa %10 oranında para cezası ile cezalandırılmasına" şeklindeki cümlenin karar metninden tamamen çıkarılmasına, kararın düzeltilmiş bu şekliyle İİK'nun 366. ve HUMK'nun 438. maddeleri uyarınca **(ONANMASINA), 28.05.2018** gününde oybirliğiyle karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

TMK 617 HÜKMÜ MURİSİN BORCU NEDENİYLE MİRASÇILARIN MİRASI REDDİ HALİNDE MURİSİN ALACAKLILARI YÖNÜNDEN BİR DÜZENLEME İÇERMEMEKTEDİR. DOLAYISIYLA SOMUT OLAYDA; TAKİBE KONU BORÇ MİRASÇILARIN KENDİ BORCU OLMAYIP MURİSİN BORCU OLMAKLA TMK'NIN 617. MADDESİNİN UYGULAMA ALANI YOKTUR. MİRASÇILARIN TEREKENİN RESMİ DEFTERİNİN TUTULMASI VEYA TEREKENİN RESMİ TASFİYESİ TALEPLERİNİN BULUNMADIĞI NAZARA ALINARAK TAKİBİN İPTALİ İSTEMİNİN REDDİNE KARAR VERİLMESİ GEREKİR.

T.C.

YARGITAY

12. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2020/5757

KARAR NO : 2021/1942

Yukarıda tarih ve numarası yazılı Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın müddeti içinde temyizden tetkiki alacaklı tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Duygu Dilek tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü :

Temyiz incelemesinin duruşmalı yapılmasına işin ivediliği ve niteliği nedeniyle 5311 Sayılı Kanunla değişik İİK'nin 366. maddesi hükmü uygun bulunmadığından bu yöndeki isteğin oybirliği ile reddine karar verildikten sonra işin esaslı incelendi:

Alacaklı tarafından bir adet bonoya dayalı olarak keşideci borçlu Kadir Hüseyin B.'un mirasçıları aleyhine başlatılan kambiyo senetlerine özgü haciz yoluyla icra takibinde, mirasçı borçluların borca itiraz ettikleri, mahkemece; TMK'nın 617. maddesi gereğince mirasın reddi kararı iptal edilen mirasçıların miras payının resmi tasfiyeye tâbi olacağı, resmi tasfiye halinde mirasçıların tereke borcundan sorumlu olmayacağı gerekçesi ile itirazın kabulü ile takibin iptaline karar verildiği, kararın alacaklı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun esastan reddine karar verildiği görülmektedir.

İİK'nin 53/1-2. maddesine göre; "Terekenin borçlarından dolayı ölüm günü ile beraber üç gün içinde takip geri bırakılır. Mirasçı mirası kabul veya reddetmemişse, bu hususta Kanunu Medenide muayyen müddetler geçinceye kadar takip geri kalır.

İcra takibi sırasında borçlu öldüğünde tereke henüz taksim edilmemiş veya resmi tasfiyeye tâbi tutulmamış yahut mirasçılar arasında aile şirketi tesis olunmamışsa, borçlu hayatta olsaydı hangi usul tatbik olunacak idi ise terekeye karşı ona göre takip devam eder."

İİK'nin 53. maddesi gereğince; borçlunun takip sırasında ölümü halinde alacaklının takip edebileceği iki yol vardır. Bunlardan birincisi takibin terekeye yöneltilmesi, ikincisi ise mirasçılara yöneltilmesidir. Buna göre alacaklının tercih hakkını kullanarak, takibi mirasçılar hakkında mı yoksa terekeye karşı mı devam ettireceğini icra dairesine bildirmesi ve buna göre takibi sürdürmesi gerekmektedir.

TMK'nın 619. maddesinde; "Mirası reddetmeye hakkı olan her mirasçı, terekenin resmi defterinin tutulmasını isteyebilir..."

TMK'nın 625. maddesinde; "Resmî defter tutulması devam ettiği sürece miras bırakanın borçları için icra takibi yapılamaz. Bu süre içinde zamanaşımı işlemez. Acele hâller dışında, davalara devam edilemeyeceği gibi, yeni dava da açılmaz" şeklinde düzenleme mevcuttur.

Terekenin defterinin tutularak tespiti sonucunda, mirasçılar mirasın reddi veya kabulü konusunda karar verebileceklerinden, TMK'nın 625. maddesi gereğince resmi defter tutulması devam ettiği sürece, mirasbırakanın borçları için icra takibi yapılamaz. Bu durumda takip, defter tutulması sona erip, mirasçılara tutulan defter gereğince miras kabul veya reddetmeleri için TMK'nın 626 ve 627. maddeleri gereğince, verilecek bir aylık süre sonuna kadar ertelenir. Bu husus mirasçı borçlular tarafından İİK'nın 16/2. maddesi uyarınca süresiz şikayet konusu yapılabilir.

Yine TMK'nın 632. maddesinde; " Her mirasçı miras ret veya resmi deftere göre kabul edeceği yerde terekenin resmi tasfiyesini isteyebilir..." aynı maddenin 3. fıkrasında;" resmi tasfiye halinde mirasçılar, terekenin borçlarından sorumlu olmazlar" hükmü yer almaktadır.

Somut olayda; Ankara 12. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 26/12/2007 tarih, 2007/8.8 Esas 2007/1.69 Karar sayılı kararı ile muris-keşideci borçlu Kadir Hüseyin B.'un mirasçıları yönünden mirasın reddedildiğinin tespit ve tesciline karar verildiği, daha sonra alacaklı tarafça mirasın reddi kararının iptali için Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2013/3.9 Esasına kayden dava açıldığı, yargılama neticesinde mirasın reddinin iptaline karar verildiği, terekenin resmi tasfiyesine hükmedilmediği ve işbu kararın 21/11/2016 tarihinde kesinleştiği görülmektedir.

Her ne kadar mahkemece TMK'nın 617. maddesi gereği mirasın reddi kararı iptal edilen mirasçıların miras payının resmi tasfiyeye tâbi olacağı, resmi tasfiye halinde mirasçıların tereke borcundan sorumlu olmayacağı gerekçesi ile takibin iptaline karar verilmiş ise de; " Mirasçıların alacaklılarının korunması " başlıklı TMK 'nın 617. maddesinde; " Malvarlığı borcuna yetmeyen mirasçı, alacaklılarına zarar vermek amacıyla mirası reddederse; alacaklıları veya iflas idaresi, kendilerine yeterli bir güvence verilmediği takdirde, ret tarihinden başlayarak altı ay içinde reddin iptali hakkında dava açabilirler.

Reddin iptaline karar verilirse, miras resmen tasfiye edilir..." hükmü yer almaktadır.

TMK'nın 617. maddesi, madde başlığından da anlaşılacağı üzere mirasçıların kendi borçlarından dolayı kendi alacaklılarını zarar uğratmak kastı ile mirasın reddi halinde alacaklılarına tanınan haklara ilişkin bir düzenleme olup, murisin borcu nedeniyle mirasçıların mirası reddi halinde murisin alacaklıları yönünden bir düzenleme içermemektedir. Dolayısıyla somut olayda; takibe konu borç mirasçıların kendi borcu olmayıp murisin borcu olmakla TMK'nın 617. maddesinin uygulama alanı yoktur.

O halde mahkemece yukarıda belirtilen ilkeler uyarınca, **mirasçıların terekenin resmi defterinin tutulması veya terekenin resmi tasfiyesi taleplerinin bulunmadığı nazara**

alınarak takibin iptali isteminin reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçeyle istemin kabulü ile takibin iptali ve bölge adliye mahkemesince de istinaf başvurusunun esastan reddi isabetsiz olup bölge adliye mahkemesi kararının kaldırılması ve ilk derece mahkemesi kararının bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Alacaklının temyiz isteminin kabulü ile, yukarıda yazılı nedenlerle 5311 sayılı Kanun ile değişik İİK'nun 364/2. maddesinin göndermesiyle uygulanması gereken 6100 sayılı HMK'nun 373/1. maddesi uyarınca, Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 12.Hukuk Dairesi'nin 07.07.2020 tarih ve 2020/1236 E. - 2020/1090 K. sayılı istinaf talebinin esastan reddine ilişkin kararının **KALDIRILMASINA** ve Antalya 1. İcra Hukuk Mahkemesi'nin 04.02.2020 tarih 2019/720 E. - 2020/118 K. sayılı kararının **BOZULMASINA**, peşin alınan harcın istek halinde iadesine, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin de Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, **23/02/2021** gününde oy birliğiyle karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

MİRASIN RET KARARI İCRA TAKİBİNİN KESİNLEŞMESİNDEN ÖNCEKİ BİR TARİHTE ALINDIĞINDAN İTİRAZ SÜREYE TABİDİR.

T.C.

YARGITAY

12. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2019/724

KARAR NO : 2019/2575

Yukarıda tarih ve numarası yazılı Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın müddeti içinde temyizen tetkiki alacaklı tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Elif Karagöz tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Alacaklı tarafından başlatılan kambiyo senetlerine mahsus haciz yolu ile takipte, borçluların icra mahkemesine başvurularında; mirasın 28.04.2015 tarihinde reddedilmesi nedeniyle mirasın borcundan dolayı kendileri aleyhine başlatılan takibin iptalini talep ettikleri, ilk derece mahkemesince, borçluların icra mahkemesine başvurusunun borca itiraz niteliğinde olduğu ve ödeme emri tebliğ işlemleri usulüne uygun olduğundan kambiyo senetlerine özgü haciz yolu ile takipte İİK'nun 168. maddesine göre yasal 5 günlük sürede itiraz edilmediği gerekçesi ile istemin reddine karar verildiği, borçlular tarafından istinaf yoluna başvurulması üzerine İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 23. Hukuk Dairesi'nin 08/06/2017 tarih ve 2017/973 E. 2017/1060 K. sayılı kararı ile takibin mirasçılar hakkında 20.04.2015 tarihinde başlatıldığı, şikayetçi borçlulara ödeme emrinin 29.04.2015 tarihinde tebliğ edildiği, 04.05.2015 tarihinde mirasın reddinin tesbit ve tesciline karar verildiği, mirasın reddine ilişkin ilamın, takibin kesinleşmesinden sonra alınması nedeniyle, borçluların talebinin borca itiraz olarak nitelendirilmesinin yerinde olmadığı gerekçesi ile borçluların istinaf talebinin HMK'nun 353/1/b/3 maddesi gereğince kabulü ile İstanbul Anadolu 18. İcra Hukuk Mahkemesi'nin 2016/11.8 Esas - 2017/2. Karar sayılı ilamının ortadan kaldırılmasına, şikayetin kabulüne ve İstanbul 33. İcra Müdürlüğü'nün 2015/1.8.7 Esas sayılı dosyası ile yapılan icra takibin davacı borçlular yönünden iptaline karar verildiği anlaşılmaktadır.

Hukuk Genel Kurulu'nun, 19.11.2014 tarih ve 2013/12-2240 Esas 2014/929 Karar sayılı ilamında; borçluların mirası reddetmeleri nedeniyle borçlu olmadıklarına yönelik iddialarının borca itiraz niteliğinde olup, ödeme emrinin tebliği üzerine yasal süre içerisinde yapılması gerektiği kabul edilmiştir. Dairemizce de, anılan karar doğrultusunda içtihat değişikliğine gidilerek, Hukuk Genel Kurulu'nca kabul edilen ilke benimsenmiştir.

"İmzaya itiraz dışındaki diğer bütün itirazlara borca itiraz denir. Anılan itiraz, ödeme, ...sıfat itirazı gibi.... borçlunun borcu olmadığı, takip konusu senedin karşılıksız olduğu (veya kaldığı), hatır senedi olduğu, teminat senedi olduğu, anlaşmaya aykırı doldurulduğu, kambiyo senedinde tahrifat yapıldığı, borçlunun senedin düzenlendiği tarihte temyiz kudretine sahip

olmadığı, mirası reddetmiş olduğu veya mirasın hükmen reddedilmiş olduğu gibi sebeplere dayanır” (Prof. Dr. Baki KURU; İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, s.197, Kasım 2004-İstanbul).

Somut olayda, murisin 20.10.2014 tarihinde vefat ettiği, borçlular hakkında icra takibinin 20.04.2015 tarihinde başlatıldığı, borçlulara ödeme emrinin 29.04.2015 tarihinde tebliğ edildiği, 28.04.2015 tarihinde mirasın reddine karar verildiği, iş bu itirazın ise 11.08.2015 tarihinde yapıldığı anlaşılmaktadır.

Borçluların başvurusu, bu hali ile borca itiraz niteliğinde olup, borca itirazın ise; takibin şekline göre uygulanması gereken İİK'nun 62/1. maddesi uyarınca, ödeme emrinin tebliğinden itibaren yasal 5 günlük süre içerisinde icra mahkemesine yapılması zorunludur. Bu durumda mirasın ret kararı icra takibinin kesinleşmesinden önceki bir tarihte alındığından itiraz süreye tabidir. Her ne kadar Bölge Adliye Mahkemesi'nce mirasın ret kararının 04.05.2015 tarihinde alındığı yazılmış ise de anılan bu tarih mahkemenin gerekçeli kararını yazdığı tarih olup kararın verildiği tarih değildir. O halde ilk derece mahkemesince verilen itirazın süre yönünden reddi kararı doğru olduğundan Bölge Adliye Mahkemesince, borçluların istinaf yoluna başvurusunun HMK'nun 353/1-b-1 maddesi gereğince esastan reddine karar verilmesi gerekirken, borçluların istinaf isteminin kabulü ile ilk derece mahkemesi kararı kaldırılarak takibin davacılar yönünden iptali yönünde hüküm tesisi isabetsizdir.

SONUÇ : Alacaklının temyiz isteminin kabulü ile İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 23. Hukuk Dairesinin 08.06.2017 tarih ve 2017/973 E. - 2017/1060 K. sayılı kararının yukarıda yazılı nedenlerle 5311 sayılı Kanun ile değişik İİK'nun 364/2. maddesi göndermesiyle uygulanması gereken 6100 sayılı HMK'nun 373/2. maddeleri uyarınca **BOZULMASINA**, dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, **20/02/2019** gününde oybirliğiyle karar verildi.

HUKUK - LAW

AYNI YÖNDE KARAR:

**T.C.
YARGITAY
Hukuk Genel Kurulu**

ESAS NO : 2017/12-748

KARAR NO : 2020/282

TÜRK MİLLETİ ADINA

YARGITAY İLAMI

1. Taraflar arasındaki "memur işlemini şikâyet" isteminden dolayı yapılan inceleme sonunda, İstanbul 11. İcra (Hukuk) Mahkemesince verilen şikâyetin reddine ilişkin karar alacaklı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 12. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonucunda bozulmuş, Mahkemece Özel Daire bozma kararına direnilmiştir.

2. Direnme kararı alacaklı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

3. Hukuk Genel Kurulunca dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

I. İNCELEME SÜRECİ

Alacaklı İstemi:

4. Alacaklı vekili 31.10.2013 tarihli şikâyet dilekçesinde; borçlular aleyhine başlattıkları ilamsız takipte borçluların itirazı üzerine açtıkları itirazın kaldırılması taleplerinde İstanbul 6. İcra Hukuk Mahkemesinin 06.06.2012 tarihli ve 2012/103 E, 2012/684 K. sayılı kararı ile borçluların itirazının kaldırılmasına ve takibin devamına karar verildiğini, borçluların ödeme emrine süresinde yaptıkları itirazda mirasın reddi kararını icra dosyasına ibraz etmediklerini, borçlu Şermin K. vekili tarafından icra takip dosyasına mirasın reddi kararının ibraz edilmesi üzerine icra müdürü tarafından takip tarihi dikkate alınmadan 20.09.2013 tarihli işlemle borçlu vekilinin talebi kabul edilerek haczin kaldırılmasına karar verildiğini ileri sürerek 20.09.2013 tarihli memur işleminin iptaline karar verilmesini talep etmiştir

Mahkeme Kararı:

5. İstanbul 11. İcra (Hukuk) Mahkemesinin 11.11.2013 tarihli ve 2013/693 E., 2013/788 K. sayılı kararı ile; icra takip dosyasının incelenmesinde alacaklının borçlular hakkında kira alacağına tahsili için ilamsız takibe geçtiği, takibin itiraz üzerine durduğu, alacaklının talebi ile İstanbul 6. İcra (Hukuk) Mahkemesi tarafından itirazın kaldırılması ile takibin devamına karar verildiği, bundan sonra borçlu Şermin K. vekilinin icra dairesine başvurarak müvekkilinin mirası reddettiğini bildirerek sulh hukuk mahkemesi kararını ibraz ettiği, icra

müdürlüğünce bu karar çerçevesinde mirası reddeden mirasçının taşınmazı üzerine konulan haczin kaldırılmasına karar verildiği, Şişli 3. Sulh Hukuk Mahkemesinin 14.10.2010 tarihli ve 2010/472 E., 2010/881 K. sayılı kararının 07.12.2012 tarihinde kesinleştiği, bu durumda 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 615 ve devamı hükümleri çerçevesi içerisinde mirası reddeden mirasçılar yönünden takibe devam edilmesine yasal olanak bulunmadığı, icra müdürlüğünce söz konusu emredici hükme uygun işlem yapıldığı gerekçesiyle şikâyetin reddine evrak üzerinden karar verilmiştir.

Özel Daire Bozma Kararı:

6. İstanbul 11. İcra Hukuk Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde alacaklı vekili temyiz isteminde bulunmuştur. Özel Dairece ilk derece mahkemesi kararının onanmasına karar verilmiş ise de alacaklı vekilinin süresi içinde karar düzeltme istemi üzerine;

7. Yargıtay 12. Hukuk Dairesince 25.11.2014 tarihli ve 2014/29506 E., 2014/28317 K. sayılı kararı ile;

"... Alacaklı tarafından borçlu-muris Süheyla K. mirasçıları hakkında başlatılan genel haciz yolu ile ilamsız icra takibinde, takibin kesinleşmesinden sonra borçlu Şermin K. vekilinin mirasın reddine ilişkin Şişli 3. Sulh Hukuk Mahkemesine ait 14.10.2010 tarih, 2010/472-881 sayılı kararı icra müdürlüğüne sunarak takibin durdurulmasını ve hacizlerin kaldırılmasını istediği, 20.09.2013 tarihli icra müdürlüğü kararı ile talebin kabul edilerek hacizlerin kaldırıldığı, alacaklı vekili tarafından bu işlemin şikâyet konusu edildiği anlaşılmıştır.

Borçlu Şermin K. vekilinin icra müdürlüğüne yaptığı başvurusu; mirasın reddi kararı nedeniyle, takip işlemi yapılmasının usul ve yasaya aykırı olduğu nedenine dayalı takibin durdurulması ve buna dayalı yapılan haczin kaldırılması istemine ilişkindir.

Somut olayda murisin takipten önce öldüğü, mirasçılar hakkında takip başlatıldığı, mirasın reddine ilişkin mahkeme kararının icra takibinden ve ödeme emrinin tebliğinden önce alındığı ve kesinleştiği anlaşılmıştır. Bu durumda takibin şekline göre mirasın reddi nedeniyle icra takibi yapılamayacağı hususu borca itiraz niteliğinde olup, borca itirazın ise İİK'nın 62/1. maddesi uyarınca ödeme emrinin tebliğinden itibaren yasal 7 günlük sürede icra dairesine yapılması zorunludur. Nitekim borçluların süresinde mirasın reddi kararına dayalı icra takip dosyasına itiraz etmedikleri ve takibin İstanbul 6. İcra Hukuk Mahkemesinin 06.06.2012 tarih 2012/103-684 sayılı itirazın kaldırılması kararı neticesinde kesinleştiği anlaşılmıştır.

O hâlde yukarıda anlatılanlar ışığında; borçlu vekili tarafından takibin kesinleşmesinden sonraki dönemde mirasın reddi kararı icra müdürlüğüne sunularak, kesinleşen takipte hacizlerin kaldırılması istenemez. Mahkemenin, mirası reddeden mirasçılar aleyhine takibin devamı imkânı olmadığından bahisle memur işlemi yerinde bulması isabetsiz olup, kararın

bu nedenle bozulması gerekirken Dairemizce onandığı anlaşıldığından alacaklının karar düzeltme isteminin kabulü gerekmiştir..." gerekçesi ile onama kararı kaldırılarak mahkeme kararı bozulmuştur.

Direnme Kararı:

8. İstanbul 11. İcra (Hukuk) Mahkemesinin 09.04.2015 tarihli ve 2015/179 E., 2015/334 K. sayılı kararı ile; bilindiği üzere gerek 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu (İİK), gerekse 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) veya 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu (TBK) kaynaklı pek çok şikâyetin özünde borcun doğmadığı, borcun bulunmadığı veya borcun kendisinden talep edilemeyeceği gibi bir itiraz iradesini de bünyesinde barındırdığı, ancak bu olguların ileri sürülüş biçimi ile İİK ve HMK hükümleri ile bağlantılı yorumlanarak hukuk sistemi içerisinde bir tasnife tabi tutuldukları, somut olayda takipten önce verilmiş olsa dahi mirasın reddedildiğini tespit ve tesciline yönelik kesinleşmiş bir kararın bulunması olgusunun borçlu sıfatı ile bu kişiye takibin ve takip işlemlerinin yöneltmesine engel olacağı ve bu olgunun İİK ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu (HMK) hükümlerince yorumlandığında şikâyet niteliğini taşıyacağı, özünde borcun varlığına yönelmiş bir iradeyi barındırmakla birlikte direkt olarak takip işlemleri karşısında muhatap kabul edilemeyeceği yönünde öncelikli bir iradeyi taşıdığı, hukuk sisteminin kesinleşmiş bu kararı hükümden düşürecek nitelikte söz konusu öncelikli iradeyi görmezden gelerek yapılacak başvuruyu itiraz olarak değerlendirmeye yasal olanak bulunmadığı, takipten önce verilmiş karara dayalı olarak aynı yöndeki beyanın ileri sürülüş biçiminin itiraz olarak değerlendirilmesi hakkın kullanımını süre yönünden kısıtladığı, böyle bir kısıtlayıcı yoruma gidebilmek için ancak açık bir yasal düzenlemeye ihtiyaç bulunduğu, böyle bir açık düzenleme yok iken İİK ve HMK bağlamında şikâyet niteliği taşıyan bir beyanın kararın verildiği tarih esas alınarak itiraz niteliğini taşıdığından söz edilemeyeceği, dolayısıyla Özel Dairenin bozma kararında belirtilen sınıflamanın hakkın ileri sürülüş sebep ve biçimini kısıtlayıcı bir nitelik taşıdığı, yasa hükmünü daraltan bir yorum biçimi olduğu gerekçeleriyle direnme kararı verilmiştir.

Direnme Kararının Temyizi:

9. Direnme kararı süresi içinde alacaklı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

II. UYUŞMAZLIK

10. Direnme yolu ile Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; somut olayda ilamsız icra takibinden ve ödeme emrinin tebliğinden önce alınan ve kesinleşen mirasın reddi kararı nedeniyle icra takibi yapılamayacağı hususunun borca itiraz niteliğinde olup olmadığı, burada varılacak sonuca göre İİK'nın 62. maddesinin 1. fıkrasına göre ödeme emrinin tebliğinden itibaren yasal 7 günlük sürede mirasın reddi kararının icra dairesine bildirmemesi hâlinde ilamsız takibin kesinleşmesinden sonraki dönemde borçlu vekili tarafından mirasın reddi

kararının icra müdürlüğüne sunularak hacizlerin kaldırılmasının istenip istenemeyeceği noktasında toplanmaktadır.

III. GEREKÇE

11. Genel haciz yolu ile ilamsız takipte İİK'nın 60. maddesi uyarınca kendisine ödeme emri gönderilen borçlu borca ve imzaya itirazlarını İİK'nın 62. maddesinin 1. fıkrası gereğince ödeme emri tebliği tarihinden itibaren yedi gün içinde icra dairesine bildirilebilir.

12. İtiraz sebeplerini iki bakımdan sınıflandırmak mümkündür: i) Maddî hukuka veya takip hukukuna dayanan itiraz sebepleri; ii) İleri sürülüş şekli bakımından itiraz sebepleri.

13. İtiraz sebepleri ya maddî hukuka veya takip hukukuna dayanır. Maddî hukuka dayanan itiraz sebepleri; itiraz daha çok takip konusu alacağa ilişkindir. Borçlu, maddî hukuk (meselâ TMK, TBK ve TTK) bakımından, takip konusu alacağı ödemek zorunda olmadığını, ancak itiraz yolu ile ileri sürebilir. Burada borçlunun itirazı alacağa ilişkindir. Takip hukukuna dayanan itiraz sebeplerini, alacaklının takip yapma yetkisi (takibat icrası hakkı m. 60/3, c. 3) bulunmadığına ilişkin itirazlar olarak özetlemek mümkündür. Alacaklının takip yapma yetkisi bulunmadığına ilişkin bütün sebepler, itiraz sebebi değildir. Borçlunun ileri sürdüğü sebep, niteliği bakımından icra müdürünün kendiliğinden (re'sen) gözetmesi gereken bir sebep (şikâyet sebebi) değilse, itiraz yolu ile ileri sürülür.

14. İleri sürülüş şekli bakımından itiraz sebepleri ise imzaya itiraz ve borca itiraz olarak ikiye ayrılır. İmzaya itiraz dışındaki diğer bütün itirazlara, borca itiraz denir (m. 60/3; c. 3; m. 60/4; karşı: m. 169). Meselâ ödeme, takas, zamanaşımı, borcun müeccel olduğu, borcun şarta bağlı olduğu, icra dairesinin yetkisiz olduğu ve sıfat itirazı gibi (*Kuru, B.: İcra ve İflas Hukuku, Ankara 2013, s. 224 vd.*). Borçlunun borcu olmadığına ilişkin itirazı, takip konusu kambiyo senedin karşılıksız olduğu (veya kaldığı), hatır senedi olduğu, anlaşmaya aykırı doldurulduğu, kambiyo senedinde tahrifat yapıldığı, borçlunun senedin düzenlendiği tarihte ayırt etme gücüne sahip olmadığı, mirası reddetmiş olduğu gibi sebeplere dayanır (*Kuru, s. 787-788*).

15. Diğer taraftan genel haciz yolu ile ilamsız takipte borçlu şikâyetlerini İİK'nın 16. maddesi kapsamında icra mahkemesine bildirebilir.

16. Şikâyet icra ve iflas hukukunda düzenlenmiş, kendisine özgü hukuki bir çaredir. Şikâyet kendisine özgü bir yol olup bir dava ve gerçek anlamda bir kanun yolu değildir. Şikâyet, icra takibinin taraflarına veya hukuki yararı bulunan diğer kişilere tanınmış ve bu yolla icra ve iflas dairelerinin (veya diğer icra organlarının) kanuna veya olaya uygun olmayan işlemlerinin iptalini veya düzeltilmesini ya da yapmadıkları veya geciktirdikleri işlemlerin yapılmasını sağlayan hukuki bir çaredir (*Pekcanitez, H./ Atalay, O./ Özkan, M.S./Özkes, M.:İcra ve İflas Hukuku, 11. Bası, Ankara, 2013, s.125 vd.*).

17. Şikâyet, icra mahkemesince incelenir ve karara bağlanır. İcra mahkemesinin şikâyeti inceleyebilmesi için kendisine talepte bulunulması gerekir. Ancak şikâyetin kamu düzenine aykırı olması hâlinde, başka bir sebeple kendisine dosya ulaşan icra mahkemesi, icra memurunun işlemindeki kamu düzenine aykırılığı kendiliğinden nazara alabilir ve işlemi iptal edebilir.

18. Şikâyet ile itiraz arasında önemli farklar vardır. Şikâyet takip hukukunu ilgilendirir ve bununla icra ve iflas memurunun takip hukukuna ilişkin hükümleri uygulamadığı veya yanlış uyguladığı ileri sürülür. İtiraz ise alacağa karşı ve dolayısıyla maddi hukuk hükümlerine dayanmaktadır. Örneğin alacığın mevcut olmadığı, hükümsüz olduğu, alacığın alacaklının talep ettiği miktarda olmadığı, takas gibi bir sebeple ileri sürülür (*Pekcanitez, H.: İcra-İflas Hukukunda Şikâyet, Ankara 1986, s. 26*). İcra müdürünün kendiliğinden gözetmesi gereken hususlar dışında kalan takip hukukuna ilişkin sebepler itiraz sebebi oluşturur (örneğin İİK'nın 50. maddesinde düzenlenen yetki itirazı).

19. Örneğin, İİK'nın 53. maddesine göre; borçlunun ölüm günü ile beraber üç gün içinde takip geri bırakılır. Mirasçı mirası kabul veya reddetmemişse TMK'nın 606. maddesinde belirtilen 3 aylık mirası ret süresince mirasçılar hakkında takip yapılamaz. İİK'nın 53. maddesine aykırı olarak takip yapılması ya da takip işlemlerine devam edilmesi nedenlerine dayalı olarak ilgililer İİK'nın 16. maddesi uyarınca icra mahkemesine şikâyette bulunabilirler.

20. Ayrıca mirasçı sıfatı ile hakkında takip başlatılan borçlular TMK'nın 605. maddesinin 2. fıkrasına göre murisin terekesinin borca batık olduğu ve miras bırakanın mirasını hükmen reddetmiş sayıldıkları iddiası ile genel mahkemede açacakları dava yolu ile terekenin borca batık olduğunun tespitine dair ilam getirmeleri için İİK'nın 68. maddesinin 4. fıkrasına göre uygun bir süre verilmesi talebiyle her zaman icra mahkemesine başvurabilirler.

21. Somut olayda; alacaklının borçlular hakkında 23.06.2011 tarihinde genel haciz yolu ile ilamsız takip başlattığı, takip talebinde borçluların Süheyla K. mirasçıları olarak gösterildiği, murisin 17.01.2010 tarihinde vefat ettiği, ödeme emrinin borçlu Şermin K.'a 04.10.2011 tarihinde tebliğ edildiği, adı geçen borçlunun yasal süresinde itirazlarını icra dairesine bildirdiği, itiraz dilekçesinde mirasın reddine ilişkin bir beyan bulunmadığı, İİK'nın 66. maddesine göre duran takibin devamını sağlamak için alacaklının İİK'nın 68. maddesine göre icra mahkemesinden itirazın kaldırılmasını talep ettiği, İstanbul 6. İcra (Hukuk) Mahkemesinin 06.06.2012 tarihli ve 2012/103 E, 2012/684 K. sayılı kararı ile alacaklı vekilinin talebinin kabulü ile borçluların itirazının kesin kaldırılmasına karar verildiği, mahkeme kararının 13.08.2012 tarihinde kesinleştiği, takibin kesinleşmesi üzerine İİK'nın 78 ve devamı maddelerine göre alacaklının borçlu hakkında haciz talep ettiği, borçlu Şermin K. vekilinin 19.09.2013 tarihinde icra dairesine başvurarak müvekkilinin murisin mirasını Şişli 3. Sulh Hukuk Mahkemesinin 14.10.2010 tarihli ve 2010/472 E., 2010/881 K. sayılı kararı ile kayıtsız ve şartsız reddettiğini bildirerek icra takip işlemlerinin durdurulmasını ve hacizlerin fekkini talep ettiği, icra memurunun şikâyet konusu 20.09.2013 tarihli işlemi ile borçlu Şermin

K. adına kayıtlı olan taşınmaz üzerindeki haczin kaldırıldığı, alacaklının memur işlemine karşı şikâyet yoluna başvurduğu görülmektedir.

22. İcra takibinin kesinleşmesinden önceki dönemde mirasın reddedilmiş olduğu hususu maddi hukuka dayalı bir borca itiraz sebebidir. Nitekim bu husus Hukuk Genel Kurulunun 19.11.2014 tarihli ve 2013/12-2240 E., 2014/929 K. sayılı kararında da benimsenmiştir. Somut olayda borçlunun takibin kesinleşmesinden önce TMK'nın 606. maddesine göre alınan mirasın kayıtsız şartsız reddedildiğine ilişkin sulh hukuk mahkemesi kararını, ödeme emri tebliğinden itibaren yasal yedi günlük sürede icra dairesine bildirmediği anlaşılmaktadır. Bu durumda takibin kesinleşmesinden sonra mirasın reddine ilişkin mahkeme kararı icra dairesine sunularak hacizlerin kaldırılması istenemez.

23. Hâl böyle olunca, Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulması gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

IV. SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle;

Alacaklı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı **BOZULMASINA,**

İstek hâlinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na 5311 sayılı Kanun'un 29. maddesi ile eklenen geçici 7. maddesinin göndermesi ile uygulanması gereken İİK'nın 366/III. maddesi uyarınca kararın tebliğden itibaren on gün içerisinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere 10.03.2020 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

HUKUK - LAW

AYNI SONUCUN TARTIŞILDIĞI KARAR:

T.C.

YARGITAY

Hukuk Genel Kurulu

ESAS NO : 2020/12-718

KARAR NO : 2021/409

TÜRK MİLLETİ ADINA

YARGITAY İLAMI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : İstanbul 11. İcra Hukuk Mahkemesi

KARAR DÜZELTME İSTEYEN : Ş.K. vekili G.Ş.K.

KARŞI TARAF : M.R.Ş. vekili Av. H.P.

Taraflar arasındaki “memur işlemini şikâyet” isteminden dolayı, bozma üzerine direnme yoluyla İstanbul 11. İcra (Hukuk) Mahkemesince verilen 09.04.2015 tarihli ve 2015/179 E., 2015/334 K. sayılı kararın bozulmasını kapsayan ve Yargıtay Hukuk Genel Kurulundan çıkan 10.03.2020 tarihli ve 2017/12-748 E., 2020/282 K. sayılı kararın, karar düzeltme yoluyla incelenmesi borçlu vekili tarafından verilen dilekçe ile istenilmiş olmakla Hukuk Genel Kurulunca dilekçe, düzeltilmesi istenen karar ve dosyadaki ilgili bütün belgeler okunduktan sonra gereği görüldü:

Hukuk Genel Kurulu bozma kararında yer alan açıklamalara göre 6217 sayılı Kanun’un 30. maddesi ile 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’na eklenen “Geçici madde 3” atfıyla uygulanmakta olan 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu (HUMK)’nun 440. maddesinde sayılan sebeplerden hiçbirine uygun olmayan karar düzeltme isteminin İcra ve İflas Kanunu (İİK)’nin 366 ve HUMK’nın 442. maddeleri uyarınca **REDDİNE**,

Aynı Kanunun 442/3. ve 4421 sayılı Kanunun 4/b-1 maddeleri gereğince takdiren 490,00TL para cezasının karar düzeltme isteyenden alınarak Hazineye gelir kaydedilmesine,

Harçlar Kanunu uyarınca eksik kalan 10,30TL harcın karar düzeltme talep edenden alınmasına, 06.04.2021 tarihinde oy çokluğu ile ikinci görüşmede kesin olarak karar verildi.

KARŞI OY

Şikâyet, icra (ve iflas) dairelerinin, kanuna aykırı olan veya hadiseye uygun bulunmayan işlemlerinin iptali veya düzeltilmesi veya yerine getirilmeyen veya sürüncemede bırakılan bir hakkın yerine getirilmesi için başvuru kendine özgü bir kanun yoludur. İşlemden maksat, icra dairesinin somut bir sorun karşısındaki davranış biçimidir. Şikâyet sebepleri İİK 16. maddesinde dört grup altında toplanmıştır. 2. fıkrada yer verilen bir hakkın yerine getirilmemesi veya sebepsiz sürüncemede bırakılması hâli ile kamu düzenine aykırı

işlemlerde süreye tabi olunmaksızın icra mahkemesine şikâyet yoluna gidilebileceği kabul olunmuştur. Borçlunun, üçüncü kişilerin ve kamunun (ammenin) menfaatini korumak için konulmuş amir hükümlere aykırı olarak yapılmış olan işlemler kamu düzenine aykırıdır. Kamu düzenine aykırı olan bu işlemlere karşı her zaman (icra takibi bitinceye kadar) şikâyet yoluna gidilebilir. Bu kapsamda ilâma aykırı takip ve infaz işlemlerine yönelik İcra Müdürü işlemleri süresiz şikâyet olarak İcra Mahkemesinde incelenip karara bağlanır (HGK 21.06.2000 tarih 2000/12-1002 K.).

Gerçek kişilerin kişiliği ve bununla hak ehliyeti, ölüm ile son bulduğundan ölmüş bir kişinin taraf ehliyeti yoktur. Taraf ehliyeti olmayanlara karşı başlamış ve devam eden takip işlemleri geçersizdir. Bu işlemlerin geçersizliği her zaman şikâyet yolu ile ileri sürülebilir. İcra Müdürü ve İcra Mahkemesi bu işlemlerin geçersizliğini kendiliğinden (resen) gözetmek zorundadır (Prof. Dr. Baki Kuru el kitabı, sayfa 163). Taraf ehliyetinin yokluğu ile ilgili şikâyet süresizdir (Sayfa 109). İcra Müdürünün mirasın reddi kararını görmeden önce takip hukuku kurallarına göre yaptığı işlemleri, kendiliğinden kaldırma yetkisi bulunmamakta ise de bu işlemlerin iptali şikâyet yolu ile İcra Mahkemesinden istenebilir. İcra Mahkemesi takipten önce alınan mirasın reddi kararının taşıdığı hüküm ve bu hükümlerin sonuçlarını (TMK 611.) şikâyetin konusu olması nedeniyle değerlendirebilecektir.

Mirasın reddi kararına dayanan takibin iptali talebinin borçlu sıfatına itiraz olarak nitelendirilip borca itiraz müessesesi kapsamında değerlendirilmesi başvurunun borca itiraz süreleri ile sınırlandırılması takip hukukunun bütünlüğü ile uyum sağlamaz. İcra hukuku ilâmlı icrayı da bünyesinde bulundurmaktadır. İlâmlı icrada itiraz "İtfa", "imhal", "zamanaşımı" ile sınırlı olup, yasada bir başka nedenle ilâmlı takibe itiraz edilebileceğine ilişkin düzenleme bulunmamaktadır. Murisin ilâma bağlanmış bir borcu için takip yapıldığında daha önce mirasın reddi kararı almış kişi, kendisine karşı yapılan takip işlemlerinin iptalini ancak şikâyet yolu ile ileri sürebilir.

Yine mirasın reddi ilâmı ile hakkındaki takip işlemlerinin iptalini isteyen şahsın başvurusunun borca itiraz olarak nitelendirilebileceği ve süreyle sınırlandırılacağına dair açık bir hüküm bulunmamasına rağmen yorum yolu ile ve hakkın özünü etkileyecek şekilde (mirasın reddi kararı ile şahsi mallarının elinden çıkmasını engelleme, mülkiyet hakkı) içtihat oluşturulamaz.

Kaldı ki İİK 170/a maddesinde yer verilen "Borçlu, alacaklının bu fasıl hükümlerine göre takip hakkı olmadığını 168. maddenin 3. bendine göre şikâyet yolu ile ileri sürebilir" düzenlemesi, sıfata yönelik iddianın dahi, şikâyet yolu ile ileri sürülmesinin kanunun sistematığına uygun olacağını göstermektedir.

Ayrıca İİK 53/1, 68/4 maddeleri devam eden takipte mirasçılardan mirasın reddi davası açabilmeleri için takibin durması, İcra Mahkemesinde bekletici mesele yapılabilmesi imkânı tanıyarak mirası reddetmek isteyen mirasçıyı korumaya aldığı hâlde, icra takibinin mirasın reddi kararından sonra açılması hâlinde itiraz süresi gibi bir süre sınırı getirmek kanunun bu amacına da uygun düşmemektedir. Bu nedenlerle mahkemenin başvuruyu şikâyet olarak

değerlendirmesi ve borca itiraz olarak nitelendirme yapan özel daire bozma kararına uymama yönündeki görüşleri yerindedir.

Ancak somut olayda muris 17.01.2010 tarihinde vefat etmiş, takip 15.01.2011 - 15.06.2011 tarihleri arasında gerçekleşen kira borcu için mirasçılar aleyhine yapılmış ve kesinleşmiştir. Mirasın reddi kararının şikâyetçiler aleyhinde kesinleşen takibe etkisi bulunmayacağından haczin kaldırılmasına ilişkin memur işleminin iptali gerekeceği gerekçesi ile direnme hükmünün bozulması ve karar düzeltme talebinin bu değişik gerekçe ile reddi düşüncesinde olduğumuzdan sayın çoğunluğun görüşüne katılamıyoruz.

Nurten ABACI UTKU

Üye

KARŞI OY

Alacaklının 20/09/2013 tarihli memur işleminin iptali yolundaki isteminin icra mahkemesince reddi üzerine dosyayı temyizden inceleyen 12. Hukuk Dairesince bu karar önce onanmış; ancak alacaklı vekilinin karar düzeltme istemi üzerine yapılan inceleme sonucunda kararın bozulmasına karar verilmiştir.

Kararda özetle; "mirasın reddine ilişkin mahkeme kararının icra takibinden ve ödeme emrinin tebliğinden önce alınıp kesinleştiği anlaşılmıştır. Bu durumda takibin şekline göre mirasın reddi nedeniyle icra takibi yapılamayacağı hususu borca itiraz niteliğinde olup bunun İİK'nın 62/1 maddesi gereğince ödeme emrinin tebliğinden itibaren yasal 7 günlük sürede icra dairesine yapılması zorunludur. Borçlularca bu süreye uyulmamış, takip kesinleşmiştir. Takibin kesinleşmesinden sonra mirasın reddi kararı icra müdürlüğüne sunularak hacizlerin kaldırılması istenemez." hükmüne yer verilmiştir.

Mahkeme; uyuşmazlığın çözümünde İİK ile birlikte TTK, TBK hükümlerinin de değerlendirilmesi gerektiği; pek çok şikâyetin, özünde borcun bulunmadığı yolundaki itiraz iradesini barındırdığı, takipten önce verilmiş olsa da mirasın reddi yolunda kesinleşmiş bir yargı kararının bulunduğu, bunun borca itiraz değil, şikâyet olarak değerlendirilmesi gerektiği, açık bir yasal düzenleme yokken kesinleşmiş bir yargı kararını kısıtlayıcı yoruma gidilemeyeceği gerekçeleri ile ilk kararında direnmektedir.

Uyuşmazlık; icra takibinden önce mahkemeden alınmış mirasın reddi kararının, süreye tabi bir borca itiraz niteliğinde mi, yoksa kamu düzeninden olması nedeniyle süresiz olarak başvurulabilecek bir şikâyet sebebi mi olduğu noktasında toplanmaktadır.

12. Hukuk Dairesinin önümüzdeki uyuşmazlıkta karar düzeltme öncesinde vermiş olduğu kararda ve evvelce verilmiş pek çok kararında; hakkında icra takibi yapılan borçlunun miras reddettiğini bildirerek hakkındaki takibin iptalini icra mahkemesinden isteyebileceği, mirasçının bu başvurusunun İİK'nın 16. maddesi kapsamında şikâyet olarak kabul edilmesi gerektiği, bu şikâyetin taraf ehliyeti ile ilişkili ve kamu düzeninden olması nedeniyle İİK'nın 16/2 maddesi gereğince süreye de tabi olmadığı belirtilmekte idi.

Daha sonra 12. Hukuk Dairesince bu görüşten dönülmüş; ve dosyamızda da görüldüğü üzere karar düzeltme istemi üzerine farklı yoruma gidilmiştir.

Bu görüşe göre;

İİK'nın 53. maddesinde "Terekenin borçlarından dolayı ölüm günü ile beraber üç gün içinde takip geri bırakılır. Mirasçı mirası kabul veya reddetmemişse bu hususta Kanunu Medenide muayyen müddetler geçinceye kadar takip geri kalır." hükmü yer almaktadır. Madde gereğince icra takibinin mirasın reddi süresinde yapılması ya da murisin takibe başlandıktan sonra ölmüş olması gerekir. Somut olayda ise icra takibi mirası reddetmekten sonra başlatılmış olmakla İİK'nın 53. maddesinin uygulama yeri yoktur. Mirasçının iddiası mirasın reddi nedeniyle borçlu olmadığı yolundadır. İmzaya itiraz dışındaki bütün itirazlar borca itiraz niteliğindedir ve süreye tabidir.

Bu görüşe katılmıyoruz. Şöyle ki;

Miras hukukunu ilgilendirmesi nedeniyle uyuşmazlığın çözümünde İİK ile birlikte TMK'nın da gözetilmesi zorunludur. Konunun borca itiraz olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Miras hukukumuzda kanuni halefiyet ilkesi gereğince; miras, murisin ölüm anında, kendiliğinden her hangi bir kabul ve işleme gerek olmaksızın, bir bütün olarak mirasçılara geçer. Mirasçılar murisin borçlarından kişisel mal varlıkları ile de sorumlu olurlar. Bu nedenledir ki; kanun koyucu iyi niyetli mirasçılarını korumak amacıyla ve belli şartlar dahilinde TMK'nun 605 vd. maddeleri ile mirasın reddi kurumunu vaz etmiştir.

Çoğunluk görüşü kesinleşmiş bir yargı kararını İİK'nın 53 maddesinin farklı yorumu ile ortadan kaldırır niteliktedir.

İİK'nın 53. maddesi ile henüz mevcut olmayan bir mirasın reddi hususu dahi gözetilmekte, mirasçıya mirasın reddi yoluna gidip gitmemek konusunda düşünme imkanı sağlanmaktadır. Mirasın reddi kurumuna İİK tarafından bu derece önem verilmiş iken ve aksi yönde açık bir hüküm de bulunmazken icra takibinden önce alınmış ve kesinleşmiş mirasın reddi kararının süreye tabi tutulması doğru olmaz.

En önemlisi; TMK'nın 611. maddesine göre "Yasal mirasçılardan biri mirası reddederse onun payı, miras açıldığı zaman kendisi sağ değilmiş gibi, hak sahiplerine geçer." Yani yasal mirasçılardan birisi mirası reddettiğinde kendisi miras bırakandan önce ölmüş gibi sayılır; mirasın reddinin hükmü murisin ölüm tarihine kadar geriye gider.

Bu hüküm karşısında; murisin ölümünden sonra yapılan bir takipte mirası reddeden mirasçıya karşı başlatılan takip taraf ehliyeti nedeniyle malüldür. Dolayısıyla mirasın reddi kararının bir icra takibinde ileri sürülmesi borca itiraz değil, taraf ehliyetine itirazdır. Yargıtay 12. Hukuk Dairesinden evvelce verilmiş pek çok kararda da olduğu gibi yine İİK'nın 16/2 maddesi gereğince süresiz şikâyet yolunun açık olduğu kabul edilmelidir.

İİK'nın şekli kurallar içerdiği herkesce malumdur. Bunun amacı ise uyuşmazlıklara seri şekilde bir çözüm bulmaktır. Mirasın reddi hususunun icra takibinden önce ya da sonra alınmış olmasına göre ayrı değerlendirmelere tabi tutulması karışıklığa sebep olacaktır.

Uyuşmazlık; ilk başvuru merciinde çözümlenebilecek iken, süreyi kaçıran mirasçı arabulucuya başvurma, menfi tespit davası açma gibi kanun yollarına mecbur bırakılacak; uyuşmazlık uzatılıp mahkemelerin iş yükü de arttırılacaktır.

Kaldı ki; murisin alacaklılarının; diğer mirasçılara karşı takibe devam etme, hatta şartları dahilinde mirasın reddinin iptalini isteme hakları da bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle mahkeme gerekçesi yerinde ise de somut olayda icra takibine konu olan borcun murisin ölüm tarihinden sonraki döneme ait olduğu değerlendirilmelidir.

Yakup ATA
Üye

Gülfem SAYGILI
Üye

Hüseyin TUZTAŞ
Üye

Fatma AKYÜZ
Üye

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

MİRASIN REDDİNE İLİŞKİN İLAMIN, TAKİBİN KESİNLEŞMESİNDEN SONRA ALINDIĞI ANLAŞILMAKLA, BORÇLULARIN TALEBİNİN BORCA İTİRAZ OLARAK NİTELENDİRİLMESİ YERİNDE OLMAYIP, MAHKEMECE ŞİKAYETİN KABULÜNE KARAR VERİLMESİ GEREKİR.

T.C.

YARGITAY

12. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2016/28392

KARAR NO : 2018/2090

Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının müddeti içinde temyizden tetkikinin borçlular tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Ummahan Yıldız tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

1) Borçlu Mehmet Cihangir İlhan E.'in temyiz itirazlarının incelenmesinde;

Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, temyiz olunan kararda yazılı gerekçelere göre yerinde bulunmayan temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun mahkeme kararının İİK.'nin 366. ve HUMK.'nin 438. maddeleri uyarınca **(ONANMASINA)**,

2) Borçlular Abdullah Efe Can E., Canan E., Şefika Ceren S., Zeynep Ecem Cansu S.'in temyiz itirazlarının incelenmesinde;

Sair temyiz nedenleri yerinde değil ise de;

Alacaklı tarafından borçlu mirasçılar hakkında genel haciz yoluyla başlatılan icra takibinde, şikayetçi borçluların takibin kesinleşmesinden sonra icra müdürlüğüne mirasın reddine ilişkin mahkeme ilamını ibraz ederek, takibin iptalini ve hacizlerin kaldırılmasını talep ettikleri, icra müdürlüğü tarafından verilen ret kararı üzerine icra mahkemesine başvurdıkları, mahkemece, bu taleplerin borca itiraz niteliğinde olduğu ve mirasın reddi kararının kesinleşmesinden itibaren yedi günlük itiraz süresi içerisinde ileri sürülmediği gerekçesiyle istemin reddine karar verildiği görülmektedir.

Şikayet edenlerin murisi Mehmet Cemal E. olup, takip, şikayetçi borçlular hakkında mirasçı sıfatı ile yapılmaktadır. Şikayetçi borçlular, mirası reddettiklerinden, murisin borcundan sorumlu olmadıklarını ileri sürerek icra müdürlüğünün ret kararının iptalini ve hacizlerin kaldırılmasını istemişlerdir.

Her ne kadar Hukuk Genel Kurulu'nun, 19.11.2014 tarih ve 2013/12-2240 E. - 2014/929 K. sayılı olup, Dairemizce de benimsenerek içtihat değişikliğine gidilen kararı ile; mirasın reddi nedeniyle borçtan sorumlu olunmadığına ilişkin iddianın, borca itiraz olduğu ve ödeme

emrinin tebliği üzerine takibin şekline göre yasal süre içinde ilgili merciye yapılması gerektiği kabul edilmiş ise de, bu ilke, mirasın reddine ilişkin mahkeme kararının, icra takibinin kesinleşmesinden önceki bir tarihte alındığı hallerde uygulanmaktadır.

Somut olayda, muris Mehmet Cemal E.'in takipten önce 13.01.2010 tarihinde vefat ettiği, takibin mirasçılar hakkında 12.01.2012 tarihinde başlatıldığı, şikayetçi borulara ödeme emrinin 19.06.2012, 06.03.2012 ve 22.03.2012 tarihlerinde tebliğ edildiği, **mirasın reddine ilişkin davanın, takibin kesinleşmesinden sonra 28.06.2012 tarihinde açıldığı**, Denizli 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 31.05.2013 tarih ve 2012/2.3 E. - 2013/2.3 K. sayılı ilamı ile mirası reddetmiş sayılmalarına karar verildiği, kararın 04.07.2013 tarihinde kesinleştiği görülmektedir.

Bu durumda, mirasın reddine ilişkin ilamın, takibin kesinleşmesinden sonra alındığı anlaşılmakla, boruların talebinin borca itiraz olarak nitelendirilmesi yerinde olmayıp, mahkemece şikayetin kabulüne karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile istemin reddi yönünde hüküm tesisi isabetsizdir.

SONUÇ : Boruların temyiz itirazlarının kısmen kabulü ile mahkeme kararının yukarıda (2) nolu bentte yazılı nedenlerle İİK'nun 366 ve HUMK'nun 428. maddeleri uyarınca **(BOZULMASINA)**, peşin alınan harcın istek halinde iadesine, ilamın tebliğinden itibaren 10 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, **28.02.2018** gününde oybirliğiyle karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

AYNI YÖNDE KARAR:

T.C.

YARGITAY

12. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2016/26368

KARAR NO : 2018/310

Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının müddeti içinde temyizden tetkiki borçlu tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Nadide Sibel Bıyıklı tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Alacaklı tarafından borçlu-muris Engin K. (Vasisi Deniz K.) ve dava dışı diğer borçlular aleyhine başlatılan (19 adet) bonoya dayalı kambiyo senetlerine özgü haciz yolu ile ilamsız icra takibinde; murisin takibin kesinleşmesinden sonra vefatı nedeniyle, alacaklının, mirasçılar aleyhine takibe devam ettiği, şikayetçi mirasçının ise mirasın reddi için 28.02.2012 tarihinde mahkemeye başvurulduğu, Bakırköy 1. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 08.05.2012 gün ve 2012/4.1-9.1 sayılı kararı ile mirası kayıtsız şartsız reddettiklerinin tespit ve tesciline karar verildiğini belirterek, aleyhine başlatılan takibin durdurulması talebi ile icra mahkemesine itirazda bulunduğu görülmektedir. Mahkemece; takibin şekline göre uygulanması gereken İİK.nun 168, 169. maddesi uyarınca itirazın ödeme emrinin tebliğinden itibaren yasal beş günlük sürede icra mahkemesine yapılması gerekirken süresi içerisinde itiraz edilmediği görüldüğünden davanın süre aşımı nedeniyle reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

İİK.'nun 53. maddesine göre; borçlunun ölüm günü ile beraber üç gün içinde takip geri bırakılır. Mirasçı, mirası kabul veya reddetmemişse, mirası ret süresince mirasçılar hakkında takip yapılamaz. Bu maddenin uygulanabilmesi için, icra takibinin mirasın reddi süresinde yapılması ya da murisin takibe başlandıktan sonra ölmüş olması gerekir. İİK.'nun 53. maddesine aykırı olarak takip yapılması ya da takip işlemlerine devam edilmesi nedenlerine dayalı olarak ilgililer, İİK.'nun 16. maddesi uyarınca icra mahkemesine şikayette bulunabilirler. İİK.'nun 53.maddesine aykırılık iddiası ise; kamu düzeni ile ilgili olduğundan İİK.'nun 16/2. maddesi uyarınca süresiz şikayete tâbidir.

Her ne kadar Hukuk Genel Kurulu'nun, 19.11.2014 tarih ve 2013/12-2240 Esas 2014/929 Karar sayılı, Dairemizce de benimsenerek içtihat değişikliğine gidilen kararı ile; mirasın reddi nedeniyle borçtan sorumlu olunmadığına ilişkin iddianın, borca itiraz olduğu ve ödeme emrinin tebliği üzerine takibin şekline göre yasal süre içinde ilgili mercie yapılması gerektiği kabul edilmiş ise de, bu ilke, murisin takipten önce ölmesi ve mirası red süresi geçtikten sonra murisin borçları için mirasçılar aleyhinde takip yapmaları durumunda geçerli olup, mirasçılar ödeme emri tebliği üzerine mirası red

nedeniyle borçlu olmadıkları itirazını takibin şekline göre icra müdürlüğüne veya icra mahkemesine süresi içinde yapmak zorundadırlar.

Somut olayda, aleyhine 16.03.2009 tarihinde başlatılan takipte, ödeme emrinin borçlu-murisin vasisi ve borçlu Deniz K.'na 01.04.2009 tarihinde tebliğ edildiği, itiraz edilmediği için anılan takibin muris-borçlu yönünden kesinleştiği, murisin takibin kesinleşmesinden sonra 03.12.2011 tarihinde vefat ettiği, murisin mirasçılarına karşı red süresinin dolmasından sonra icra takibine devam edildiği, mirasçı Nursu K.'ya yenileme emrinin ise 03/05/2016 tarihinde tebliğ edildiği anlaşılmakla, **şikayetçinin icra takibinin kesinleşmesinden sonra 08.05.2012 tarihinde anılan mirası kesin olarak reddettiklerine dair mahkeme ilamını sunduğu görülmektedir.**

Yukarıda da belirtildiği üzere takibin kesinleşmesinden sonra murisin ölümü halinde mirasçılarının, mirası usulüne uygun reddettiklerine ilişkin mahkeme kararı almaları halinde mirasçılar aleyhinde takibe devam edilmesi ve mirasçılarının mal ve haklarına haciz konulması mümkün değildir. **Şikayetçi mirasçı kendisine yönelen icra takip işlemlerini süresiz şikayet yolu ile iptal ettirebilir.**

O halde mahkemece, yukarıda belirtilen ilkeler uyarınca şikayetin kabulüne karar verilmesi gerekirken şikayetin süre yönünden reddine karar verilmesi isabetsizdir.

SONUÇ : Borçlunun temyiz itirazlarının kabulü ile mahkeme kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK'nun 366 ve HUMK'nun 428. maddeleri uyarınca **(BOZULMASINA)**, peşin alınan harcın istek halinde iadesine, ilamın tebliğinden itibaren 10 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, **18/01/2018** gününde oybirliğiyle karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

AYNI YÖNDE KARAR:

T.C.

YARGITAY

12. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2019/11002

KARAR NO : 2020/6831

Yukarıda tarih ve numarası yazılı Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın müddeti içinde temyizen tetkiki borçlu tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hâkimi Armağan Keskin Sarıbaş tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Alacaklı tarafından borçlu mirasçı hakkında bonoya dayalı kambiyo senetlerine özgü haciz yolu ile başlatılan icra takibinde, şikayetçi borçlunun takibin kesinleşmesinden sonra icra müdürlüğüne mirasın hükmen reddine ilişkin mahkeme ilamını ibraz ederek hacizlerin kaldırılmasını talep ettiği, icra müdürlüğü tarafından verilen ret kararı üzerine icra mahkemesine başvurduğu, ilk derece mahkemesince; şikayetin kabulü ile şikayete konu 22.05.2018 tarihli icra müdürlüğü işleminin iptaline ve talep doğrultusunda işlem yapılması gerektiğine karar verildiği, alacaklının istinaf başvurusu üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince; alacaklının istinaf başvurusunun kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına, şikayetçinin talebi borca itiraz olarak nitelendirilerek yasal süreden sonra yapılan başvurunun süre aşımı nedeniyle reddine karar verildiği görülmektedir.

Şikayet edenin murisi Cemal A. olup, takip, şikayetçi borçlu hakkında mirasçı sıfatı ile yapılmaktadır. Şikayetçi borçlu, mirası reddettiğinden, murisin borcundan sorumlu olmadığını ileri sürerek icra müdürlüğünün ret kararının iptalini ve hacizlerin kaldırılmasını talep etmiştir.

Her ne kadar Hukuk Genel Kurulu'nun, 19.11.2014 tarih ve 2013/12-2240 E. - 2014/929 K. sayılı olup, Dairemizce de benimsenerek içtihat değişikliğine gidilen kararı ile; mirasın reddi nedeniyle borçtan sorumlu olunmadığına ilişkin iddianın, borca itiraz olduğu ve ödeme emrinin tebliği üzerine takibin şekline göre yasal süre içinde ilgili merciye yapılması gerektiği kabul edilmiş ise de, **bu ilke, mirasın reddine ilişkin mahkeme kararının, icra takibinin kesinleşmesinden önceki bir tarihte alındığı hallerde uygulanmaktadır.**

Somut olayda, muris Cemal A.'in takipten önce 17.12.2010 tarihinde vefat ettiği, takibin mirasçılar hakkında 04.09.2012 tarihinde başlatıldığı, şikayetçi borçluya ödeme emrinin 10.09.2012 tarihinde tebliğ edildiği, **mirasın hükmen reddine ilişkin davanın, 17.09.2012 tarihinde açıldığı, Mudanya 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 20.02.2018 tarih ve 2017/4.2 E. - 2018/0 K. sayılı ilamı ile mirası hükmen reddetmiş sayıldığının tespitine karar verildiği, kararın 21.05.2018 tarihinde kesinleştiği görülmektedir.**

O halde Bölge Adliye Mahkemesince, mirasın hükmen reddine ilişkin ilamın, takibin kesinleşmesinden sonra alındığı anlaşılmalı borçlunun talebinin borca itiraz olarak nitelendirilmesi yerinde olmayıp, şikayetin kabulüne karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsiz olup Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Borçlunun temyiz itirazlarının kabulü ile; Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin 03.07.2019 tarih ve 2019/1255 E. - 2019/1563 K. sayılı kararının yukarıda yazılı nedenlerle, 5311 sayılı Kanun ile değişik İİK'nun 364/2. maddesi göndermesiyle uygulanması gereken 6100 sayılı HMK'nun 373/2. maddeleri uyarınca **BOZULMASINA**, peşin alınan harcın istek halinde iadesine, dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, **09/07/2020** gününde oy birliğiyle karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

BORÇLU MİRASÇILARIN BAŞVURULARI ÜZERİNE, İCRA MAHKEMESİNCE BORÇLULARA İİK.NUN 68/3. MADDESİ UYARINCA MİRASIN HÜKMEN REDDEDİLMİŞ OLDUĞUNUN TESPİTİ AMACIYLA MAHKEMEDE DAVA AÇMALAR VE İLAM GETİRMELERİ İÇİN UYGUN BİR SÜRE VERİLMESİ VE BU HUSUSUN BEKLETİCİ MESELE YAPILMASI GEREKİR.

T.C.

YARGITAY

12. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2018/16210

KARAR NO : 2019/18183

Yukarıda tarih ve numarası yazılı Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın müddeti içinde temyizden tetkiki borçlu tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hâkimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Alacaklı tarafından bonoya dayalı olarak kambiyo senetlerine mahsus haciz yolu ile başlatılan takipte borçlunun ödeme emrinde icra müdürlüğü ve dosya numarası yer almadığından usulsüz olduğunu, bononun zamanaşımına uğradığını, takibe konu senette yer alan imzanın müteveffa Muhammed Yusuf K.'a ait olmadığını, ödeme emrine, faize ve ferilerine itiraz ettiğini bildirerek takibin iptali istemiyle icra mahkemesine başvurduğu, yargılama aşamasında terekenin borca batık olup, mirasın reddi davası açtığını ve bekletici mesele yapılmasını talep ettiği, ilk derece mahkemesince, borçlunun imzaya ve borca itirazının reddi ile asıl alacağın %20'si oranında icra inkar tazminatı ile yine asıl alacağın % 10'u oranında para cezasına hükmedildiği, borçlu tarafından mirasın reddi davasının bekletici mesele yapılması gerektiği ileri sürülerek istinaf yoluna başvurulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun esastan reddine karar verildiği borçlunun aynı sebeple kararı temyiz ettiği anlaşılmaktadır.

Her ne kadar Hukuk Genel Kurulu'nun, 19.11.2014 tarih ve 2013/12-2240 Esas 2014/929 Karar sayılı olup, Dairemizce de benimsenerek içtihat değişikliğine gidilen kararı ile; mirasın reddi nedeniyle borçtan sorumlu olunmadığına ilişkin iddianın, borca itiraz olduğu ve ödeme emrinin tebliği üzerine takibin şekline göre yasal süre içinde ilgili merciye yapılması gerektiği kabul edilmiş ise de, **bu ilke mirasın reddine ilişkin mahkeme kararının, icra takibinin kesinleşmesinden önceki bir tarihte alındığı hallerde uygulanmaktadır.**

İİK'nun 170/b maddesi delaletiyle 68/4. maddesinde; "Borçlu murisine ait bir alacak için takip edilmekte olup da, terekenin borca batık olduğunu ileri sürerse, bu hususta ilam getirmesi için kendisine münasip bir mühlet verilir. Bunun dışında itirazın kaldırılması talebinin kabul veya reddi için ileri sürülen iddia ve savunmalar, bekletici mesele yapılamaz" hükmü yer almaktadır.

Buna göre borçlu mirasçılarının başvuruları üzerine, icra mahkemesince borçlulara İİK'nun 68/3. maddesi uyarınca mirasın hükmen reddedilmiş olduğunun tespiti amacıyla mahkemede dava açmaları ve ilam getirmeleri için uygun bir süre verilmesi ve bu hususun bekletici mesele yapılması gerekir.

Somut olayda; yargılama aşamasında borçlunun 09/08/2017 tarihli dilekçesi ile mirasın reddi davası açtığını ve Yalvaç Asliye Hukuk Mahkemesinin 2017/4.0 Esas sayılı dosyasında davanın devam ettiğini bildirdiği, yine 25/10/2017 tarihli dilekçesi ile açılan mirasın reddine yönelik davasının sonucunun beklenmesini talep ettiği anlaşılmıştır. Kaldı ki dava açıldığı bilgisinin, duruşmada da zapta geçirildiği anlaşılmaktadır.

Hal böyle olunca hakkında takip başlatılan mirasçı, mirasın reddettiğini iddia ederek genel mahkemede dava açtığını bildirdiğine göre, İİK'nun 68/4. maddesi doğrultusunda, icra mahkemesince davanın açılıp açılmadığı tespit edilmek suretiyle terekenin borca batık olduğunun tespitine dair ilam getirmesi için uygun bir süre verilmesi gerektiği açıktır.

O halde; mahkemece, mirasın hükmen reddine dair davanın bekletici mesele yapılması ve bu davanın sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken, imza incelemesi yapılmak suretiyle istemin reddi yönünde hüküm tesisi ve borçlunun istinaf başvurusunun da Bölge Adliye Mahkemesi'nce esastan reddedilmesi isabetsiz olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Borçlunun temyiz itirazlarının kabulü ile, yukarıda yazılı nedenlerle 5311 sayılı Kanun ile değişik İİK'nun 364/2. maddesinin göndermesiyle uygulanması gereken 6100 sayılı HMK'nun 373/1. maddesi uyarınca, Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 12. Hukuk Dairesinin 24/10/2018 tarih ve 2018/369 E. - 2018/2314 K. sayılı istinaf talebinin reddine ilişkin kararının **KALDIRILMASINA**, Yalvaç İcra Hukuk Mahkemesi'nin 30/11/2017 tarih ve 2016/92 E. - 2017/82 K. sayılı kararının **BOZULMASINA**, peşin alınan harcın istek halinde iadesine, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin de Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, **19/12/2019** gününde oy birliğiyle karar verildi.

“TEREKENİN BORCA BATIK OLDUĞUNUN TESPİTİNE İLİŞKİN İLAM GETİRMEK İÇİN BİR AY SÜRE VERİLMESİNE” ŞEKLİNDE VERİLEN KESİN SÜRE YASAL OLMADIĞI GİBİ BİR AY İÇERİSİNDE DAVA AÇILMIŞ İSE TEREKENİN BORCA BATIK OLDUĞUNUN TESPİTİNE İLİŞKİN DAVA BEKLETİCİ MESELE YAPILMALIDIR.

T.C.

YARGITAY

12. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2019/12255

KARAR NO : 2019/15628

Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının verilen kararın müddeti içinde temyizden tetkiki borçlular tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hâkimi Sibel Yavuz tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü : Sair temyiz itirazları yerinde değil ise de;

Alacaklı tarafından muris hakkında bonoya dayalı olarak kambiyo senetlerine mahsus haciz yoluyla başlatılan takibe karşı, borçlunun bir kısım mirasçılarının icra mahkemesine başvurularında, senedin düzenlenme biçimi ile birlikte terekenin borca batık olduğuna yönelik borca itirazda buldukları, mahkemece başvurunun imzaya itiraz olarak değerlendirilmesi ile yapılan yargılama sonucunda itirazın kabulüne karar verildiği, anılan kararın Dairemizce, "başvurunun borca itiraz niteliğinde olduğu, bu yönde inceleme yapılarak karar verilmesi" gerektiğinden bahisle bozulduğu, Dairemiz bozma ilamına uyularak yapılan yargılama sonucunda davanın "verilen süre içerisinde borçluların, murisin terekesinin borca batık olduğu yönünde dava açtıklarını bildirmedikleri" gerekçesiyle reddine karar verildiği görülmektedir.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 170/b maddesi "61 inci maddenin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları ve 62 ilâ 72 nci maddeler bu fasıl hükümlerine aykırı olmadıkça, kambiyo senetlerine mahsus haciz yolu ile takip hakkında da uygulanır" hükmünü içermektedir.

İİK'nun 68/4. maddesinde de; "Borçlu murisine ait bir alacak için takip edilmekte olup da, terekenin borca batık olduğunu ileri sürerse bu hususta ilam getirmesi için kendisine münasip bir mühlet verilir" hükmüne yer verilmiştir.

Somut olayda, borçlular sair itirazlarının yanısıra terekenin borca batık olduğunu ve bu durumda miras bırakanın mirasını hükmen reddetmiş sayıldıklarını iddia etmiş olup, **her ne kadar mahkemece 02/05/2019 tarihli celsede, borçlulara tefhimle "İİK md 68/4 uyarınca davacıların genel mahkemelerde açacakları dava ile terekenin borca batık olduğunun tespitine ilişkin ilam getirmek için bir ay süre verilmesine" karar verilmiş ise de, verilen sürenin kesin süre olduğu ve bu süre içerisinde dava açıldığına dair belgenin mahkemeye**

sunulmaması durumunda mevcut delil durumuna göre karar verileceği yönünde ihtarda bulunulmadığı, kaldı ki borçluya verilecek kesin mehlin görevli mahkemede dava açmak, buna ilişkin belge sunmak şeklinde olabileceği, ilam getirmek üzere verilen sürenin yasal olmadığı; dolayısıyla uyulan bozma ilamı gereğinin yerine getirilmediği, kaldı ki temyiz dilekçesinde bir aylık süre içerisinde davanın açıldığının bildirildiği anlaşılmaktadır.

O halde, mahkemece mirasın hükmen reddine dair davanın açılıp açılmadığı belirlenerek açıldığının tespiti halinde bekletici mesele yapılmak suretiyle oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsizdir.

SONUÇ : Borçluların temyiz itirazlarının kısmen kabulü ile mahkeme kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK'nin 366. ve HUMK'nin 428. maddeleri uyarınca **(BOZULMASINA)**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, ilamın tebliğinden itibaren 10 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, **24/10/2019** tarihinde oybirliği ile karar verildi.

KARAMERCAN
HUKUK - LAW

MİRASIN TÜM MİRASÇILAR TARAFINDAN KAYITSIZ ŞARTSIZ REDDEDİLDİĞİNİN TESPİT EDİLMESİ HALİNDE TEREKENİN İFLAS HÜKÜMLERİNE GÖRE TASFİYESİNE İLİŞKİN SÜRECİN BEKLENİLMESİ, YİNE MİRASI REDDEDEN KİŞİLER İÇİN İHALENİN FESHİ DAVASINDA TARAF SIFATININ BULUNMADIĞI DİKKATE ALINMALIDIR.

T.C.

YARGITAY

12. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2021/3553

KARAR NO : 2021/5558

Yukarıda tarih ve numarası yazılı Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın müddeti içinde temyizden tetkiki şikayetçiler tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hâkimi Meltem Duyan tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü :

1- Şikayetçi Enes Z.'in temyiz itirazlarının incelenmesinde;

Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgeleri, temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararında yazılı gerekçelere göre şikayetçi Enes Z.'in yerinde bulunmayan temyiz itirazlarının **REDDİNE**,

2- Şikayetçi E. Tekstil Sanayi ve Tic. Ltd Şti'nin temyizine gelince;

Şikayetçilerin taşınmaz ihalesinin feshi istemi ile icra mahkemesine başvurduğu, İlk Derece Mahkemesince şikayet edenlerin ihalenin feshi davası açabilecek kimseler arasında yer almadığı, gerekçesi ile şikayetin reddine karar verildiği, kararın şikayetçiler tarafından istinaf yoluna başvurusu üzerine Bölge Adliye Mahkemesince; istinaf başvurusunun 6100 sayılı HMK'nun 353/1-b-1. maddesi uyarınca esastan reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

İcra ve İflas Kanunu 180. maddesi gereğince, reddolunan mirasların tasfiyesi bu Kanunun sekizinci bap hükümlerine göre ait olduğu mahkemece yapılır. Diğer taraftan İİK 'nun 244. maddesi yollaması ile uygulanması gereken aynı Kanunun İİK'nun 134/2. maddesinde; "İhalenin feshini, Borçlar Kanunu'nun 226. maddesinde yazılı sebepler de dahil olmak üzere yalnız satış isteyen alacaklı, borçlu, tapu sicilindeki ilgililer ve pey sürmek suretiyle ihaleye iştirak edenler, yurt içinde bir adres göstermek koşuluyla icra mahkemesinden şikayet yolu ile ihale tarihinden itibaren 7 gün içinde isteyebilirler" hükmüyle ihalenin feshini talep edebilecek kişiler düzenlenmiştir.

Somut olayda, Hasan Z. ve E. Tekstil Sanayi ve Tic. Ltd Şti hakkında, Gaziantep 13. icra müdürlüğünün 2015/17.749 Esas ve 2015/18.495 Esas sayılı takip dosyalarında haklarında

takip başlatıldıktan sonra 02.05.2016 tarihinde takip borçlularından Hasan Z.'in vefat etmesi üzerine mirasçuları Nuran Z. ve Enes Z.'in mirası kayıtsız şartsız reddettikleri akabinde Hasan Z.'in alacaklısı olan O..a Bank A.Ş. tarafından, tüm mirasçılar tarafından reddolunan mirasın iflas hükümlerine göre tasfiyesinin istendiği, Gaziantep 3. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2017/2 tereke 2017/19 karar sayılı ilamı ile Hasan Z.'in terekesinin İİK'nun 180. maddesi gerçince iflas hükümlerine göre tasfiyesine karar verilmiştir.

Bu durumda şikayetçilerden E. Tekstil Sanayi ve Tic. Ltd. Şti'nin borçlusu olduğu takip dosyalarının alacaklısı tarafından mirasın iflas hükümlerine göre tasfiyesi istendiğinden adı geçenin İİK'nun 134. maddesinde belirlenen (borçlu) sıfatı bulunduğundan ihalenin feshini istemeye hakkı vardır.

O halde ilk derece mahkemesince, şikayetçi E. Tekstil Sanayi ve Tic. Ltd Şti 'nin ihalenin feshi isteminin esasının incelenerek oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken, başvurunun, hak kaybına yol açacak biçimde aktif husumet yokluğundan reddi ve istinaf başvurusunun da Bölge Adliye Mahkemesince esastan reddedilmesi isabetsiz olup, bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Borçlu E. Tekstil Sanayi ve Tic. Ltd Şti 'nin temyiz itirazlarının kabulü ile yukarıda yazılı nedenlerle 5311 sayılı Kanun ile değişik İİK'nun 364/2. maddesinin göndermesiyle uygulanması gereken 6100 sayılı HMK'nun 373/1. maddesi uyarınca, Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 12. Hukuk Dairesinin 24.12.2020 tarih ve 2019/2801 E. - 2020/2193 K. sayılı istinaf talebinin reddine ilişkin kararının **KALDIRILMASINA**, Gaziantep 3. İcra Hukuk Mahkemesi'nin 14.05.2019 tarih, 2019/329 E. - 2019/456 K. sayılı kararının **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin de Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, **27.05.2021** tarihinde oybirliği ile karar verildi.

İÇTİHAT YORUMU: “En yakın mirasçılarının tamamı tarafından ret” kenar başlıklı Türk Medeni Kanunu'nun 612. maddesinin 2. fıkrası, “*Tasfiye sonunda arta kalan değerler, mirası reddetmemişler gibi hak sahiplerine verilir*” hükmünü içermektedir. Mirası kayıtsız ve şartsız reddeden yasal mirasçılardan birisi olan Enes Z.'in ihalenin feshini talep etmekte hukukî yararı doğmaktadır. Zira, haczedilen mal daha yüksek bedelle ihale edildiği takdirde belki de icra takibindeki borç sona erecek ve artan miktar TMK m. 612/2 hükmüne göre kendisine verilecektir. Yargıtay 12. Hukuk Dairesi'nin 27.05.2021 tarihli kararında mirası kayıtsız ve şartsız reddeden yasal mirasçının ihalenin feshi davasında yer alamayacağına ilişkin açık bir ifade bulunmasa da, yine Yargıtay 12. Hukuk Dairesi'nin 03.03.2021, 684/2377 sayılı Kararı'nda; “... 6100 sayılı HMK'nun 55. maddesi hükmü uyarınca mirasçılarının malvarlığı haklarını da etkileyen işbu dava da mirası reddetmeyen mirasçılarının mecburi dava arkadaşı olarak hep birlikte davada yer almaları, dosya kapsamından anlaşılacakla birlikte, mirasın tüm mirasçılar tarafından kayıtsız şartsız reddedildiğinin tespit edilmesi halinde terekenin iflas hükümlerine göre tasfiyesine ilişkin sürecin beklenilmesi, yine mirası reddeden kişiler için taraf sıfatının bulunmadığı dikkate alınarak husumetin yöneltilemeyeceği ...” şeklinde açıkça ifade edilmiştir.